

SLUŽBENE NOVINE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE GORAZDE

Godina XVI–Broj 2

05.februar/veljača 2013.
GORAZDE

Akontacija za I kvartal 2013.godine
uključujući i preplatu za "Službene
novine BPK-a Goražde" – 40 KM

120

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, одлучујући о захтјеву Премијера Кантона Сарајево за утврђивање уставности члана 3. Закона о измјенама и допунама Закона о основном одгоју и образовању, који је донијела Скупштина Кантона Сарајево, на основу члана IV.Ц.10. Устава Федерације Босне и Херцеговине, након јавне расправе, на сједници одржаној 06.11.2012. године, **донио је**

ПРЕСУДУ

1. Утврђује се да члан 3. Закона о измјенама и допунама Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Кантона Сарајево“, број 31/11), којим се мијења члан 8. став 1., у дијелу који гласи: „школа ће омогућити похађање другог сродног наставног предмета о етици и/или религији“, није у саг-

ласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

2. Сагласно члану IV.Ц.12.б) Устава Федерације Босне и Херцеговине даје се као пријелазно рјешење могућност Скупштини Кантона Сарајево да у року од шест мјесеци од дана објављивања ове пресуде у „Службеним новинама Федерације БиХ“ и „Службеним новинама Кантона Сарајево“ усагласи оспорени дио одредбе из тачке 1. изреke ове пресуде са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.
3. Пресуду објавити у „Службеним новинама Федерације БиХ“ и службеним гласилима свих кантона.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Предмет захтјева

Премијер Кантона Сарајево (у

даљем тексту: подносилац захтјева) поднио је Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) 29.12.2011. године захтјев за утврђивање уставности члана 3. Закона о измјенама и допунама Закона о основном одгоју и образовању (у даљем тексту: оспорени члан Закона), који је донијела Скупштина Кантоне Сарајево.

2. Битни наводи захтјева

Оспореним чланом Закона је прописано да је школа дужна осигурати да ученици похађају наставни предмет вјеронауку, а да ће оним ученицима који не похађају вјеронауку школа омогућити похађање другог сродног наставног предмета о етици и/или религији, а чији наставни план и програм доноси Министарство. Подносилац захтјева сматра да оспорени члан Закона доводи у неравноправан положај оне ученике који не желе похађати вјеронауку или други наставни предмет сродан вјеронауци, јер им није дата могућност да не похађају ни један од понуђених предмета. Наводи да овим ученицима треба омогућити избор слободних активности под надзором наставника, што је био првобитни приједлог Министарства за образовање, науку и младе Кантоне Сарајево (у даљем тексту: Министарство) и Владе Кантоне Сарајево. Посебно указује на дјецу са инвалидитетом, истичући да ова дјeca због својих психофизичких способности нису у могућности да схвате значај вјеронауке, односно предмета сродног вјеронауци. Потискао је да су прихваћањем Конвенције о правима лица са инвалидитетом државе потписнице преузеле обавезу да

осигурају лицима са инвалидитетом једнак приступ општем терцијарном образовању, професионалном оспособљавању и едукацији. Подносилац захтјева напомиње да је на подручју Кантоне Сарајево проведено анкетирање родитеља ученика након чега је утврђено да постоје опредељења за доношење законских рјешења за ученике који не желе похађати вјеронауку односно наставни предмет сродан вјеронауци. На основу изложеног, подносилац захтјева сматра да су оспореним чланом Закона, повријеђене одредбе члана II.A.2.(1) ч), д), џ), л) и м) Устава Федерације Босне и Херцеговине, Европска конвенција о заштити људских права и основних слобода, Европска конвенција о правима дјетета и Европска конвенција о правима лица са инвалидитетом. Предлаже да Уставни суд Федерације донесе пресуду којом се утврђује да оспорени члан Закона није у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

3. Овлашћење за подношење захтјева за утврђивање уставности

У складу са чланом IV.Ц.10. (2) б) Устава Федерације Босне и Херцеговине подносилац захтјева је овлашћен за подношење захтјева за утврђивање уставности оспореног члана Закона.

4. Битни наводи одговора на захтјев

Уставни суд Федерације је у складу са чланом 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број: 6/95 и

37/03) 23.01.2012. године затражио од Скупштине Кантона Сарајево да као странка у поступку одговори на наводе захтјева у року од 20 дана.

У одговору на захтјев који је Скупштина Кантона Сарајево доставила 22.02.2012. године, између осталог наводи се да оспорени члан Закона не доводи до дискриминације ученика, јер даје могућност избора другог наставног предмета сродног вјеронауци. Са аспекта права родитеља и дјече истичу да изучавање вјеронауке као редовног или алтернативног предмета доводи до јачања моралног интегритета дјетета, а да је изучавање вјере основно људско право гарантовано Уставом Федерације Босне и Херцеговине. Предлажу да Уставни суд Федерације одбије захтјев подносиоца као неоснован.

5. Мишљење Венецијанске комисије

Уставни суд Федерације је 02. 02.2012. године затражио мишљење о поднесеном захтјеву од Венецијанске комисије, као *амицус цуриае*, које је достављено 25.07.2012. године. У наведеном мишљењу, између осталог истакнуто је да члан 8. Закона о основном одгоју и образовању са измјенама и допунама оставља ученицима и њиховим родитељима избор између наставног предмета вјеронауке и алтернативног предмета о „етици и /или религији“. Венецијанска комисија сматра да се сагласност са чланом 2. Протокола број 1. може постићи тамо где се у једној школи осигуруја наставни предмет из конфесионалне религије тако што ученицима дозвољава слободу избора да похађају или не похађају такву наставу. Као алтернативу

настави из конфесионалне религије, држава може установити неутрални наставни предмет било о религији, о етици или о оба предмета. Из наведених разлога мишљења су да држави није забрањено да захтијева присуство ученика, без могућности изузетка, на наставном предмету из етике/или религије тамо где ученик не похађа наставни предмет из конфесионалне религије. Међутим, обавезно присуство на наставном предмету из етике и/или религије је компатibilno са Европском конвенцијом само онда када је наставни предмет из етике и/или религије неутралан и не настоји да индоктринира. Мора се преносити на објективан, критички и плуралистички начин. Наводе да таква рјешења штите с једне стране вјерска и филозофска увјерења родитеља који жеље да њихова дјеца похађају наставни предмет из конфесионалне религије, а с друге стране штите вјерска и филозофска увјерења оних који то не жеље.

6. Сједница Суда са јавном расправом

У овом уставно-судском предмету одржана је јавна расправа 09.10. 2012. године. Расправи су приступили овлашћени пуномоћници подносиоца захтјева и господин Емир Суљагић, као амицус цуриае. Испред Скупштине Кантона Сарајево није приступио нико, иако су уредно позвани.

Пуномоћници подносиоца захтјева су остали код навода захтјева и у цијелости оспорили наводе из одговора на захтјев. Образложили су своје наводе који се односе на дискриминацију ученика који немају избор у слу-

чају да не желе похађати вјеронауку или алтернативни предмет о етици или религији, који су сродни вјеронауци. Истакли су да је приједлог Владе овог кантонса, који није усвојен у поступку измјена и допуна Закона о основном одгоју и образовању, био у складу са Уставним принципима и међународним стандардима. Према најведеном приједлогу школе би биле обавезне да осигурају слободне активности и садржај истих, надзор наставника и стављање школских ресурса на располагање оним ученицима који не желе да похађају ни један предмет из оспореног члана Закона. Истакли су да је у септембру 2011. године про- ведено анкетирање ученика основних и средњих школа, које је указало да примјена оспореног члана Закона кроз донесене наставне планове и програме доводи до одређених проблема у пракси, што су елаборирали са сигурносног аспекта ученика који нису присутни на часу вјеронауке, затим са аспекта дискриминације ових ученика приликом уписа у средње школе, у односу на ученике којима оцјена из вјеронауке улази у просјек оцјена (ова оцјена је доводила до разлике у укупном броју бодова на листи кандидата од 2 до 2,5, што понекад може бити разлика између првог и посљедњег на листи). Даље, наводе да је дошло до дискриминације ученика основних школа у односу на ученике средњих школа. Наиме, док се ученици основних школа могу изјаснити само о похађању вјеронауке, односно алтернативног предмета сличног вјеронауци, ученици средњих школа имају и трећу могућност, тако да у овом тренутку постоји 50% популације која је у повољнијем положају. Као суштински

проблем у конкретном случају наводе, спорно је то, што према оспореном члану Закона, алтернативни предмет треба бити „срдан“ вјеронауци. У таквој ситуацији надлежно министарство нема могућност да изради план и програм за неки предмет који би био алтернатива вјеронауци. Због најведених проблема, Министарство је предложило изменјену критерија за упис у средњу школу, како би се ублажила дискриминација до које је довођен досадашњи једини критериј „просјек оцјена“. Сада су критерији „релевантна група предмета“ и резултати пријемног испита. На тај начин је по- менута разлика између ученика сведена на разумну мјеру. Такођер, дискриминација ће у будуће бити отклоњена и кроз полагање испита државне матуре, те ће на наведени начин досадашњи критериј „општи просјек“ бити елиминисан. Полагање државне матуре ће бити прописано актом надлежног министра.

7. Релевантни прописи за доношење пресуде

A. Уставне одредбе

Члан II. А. 2. (1) и) д) ј) л) и м)

Федерација ће осигурати примјену највиших нивоа међународно признатих права и слобода утврђених у документима наведеним у Анексу овог устава. Посебно

- (1) Сва лица на територији Федерације уживају право на:*
и) једнакост пред законом;
д) забрану сваке дискриминације засноване на раси, боји коже, полу, језику, религији или вјеровању, политичким или другим

гим увјерењима, националном или социјалном поријеклу;

- ј) заштиту породице и дјеце;
- љ) основне слободе; слободу говора и штампе; слободу мишљења, савјести и увјерења; слободу религије, укључујући приватно и јавно вјериоисповиједање;...
- м) образовање

Члан III. 4. б)

Кантони имају све надлежности које нису изричito повјерене федералној власти. Посебно су надлежни за:

б) утврђивање образовне политичке, укључујући доношење прописа о образовању и осигурање образовања;

В. Протокол уз Европску конвенцију о заштити људских права и основних слобода („Први протокол“ од 20.III.1952. године)

Члан 2.

„Нико не може бити лишен права на образовање. У вришењу својих функција у области образовања и наставе држава поштује право родитеља да осигурају такво образовање и наставу у складу са њиховим властитим вјерским и филозофским увјерењима“.

ц) Конвенција о заштити људских права и основних слобода

Члан 9.

„Свако има право на слободу мисли, савјести и вјере: ово укључује слободу да промијени вјеру или увјерење и слободу сам или заједно са другима и јавно или приватно, да манифестије своју вјеру или увјерење, обредом, проповиједањем и вришењем вјерских дужности и ритуала.

Слобода манифестирања своје вјере или својих увјерења ће подлијегати само оним ограничењима предвиђеним законом и која су неопходна у демократском друштву у интересу јавне сигурности, заштите јавног поретка, здравља или морала или заштите права и слобода других“.

Члан 14.

Забрана дискриминације

„Уживање права и слобода предвиђених овом конвенцијом осигурува се без дискриминације по било којој основи, као што су спол, раса, боја коже, језик, вјериоисповијест, политичко или друго мишљење национално или социјално поријекло, веза са неком националном мањином, имовно стање, рођење или други статус“.

Д. Конвенција о правима дјетета

Члан 3.

„У свим активностима која се тичу дјеце од примарног значаја су интереси дјетета без обзира на то да ли их проводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни орган или законодавна тјела“.

Члан 12.

1. Државе чланице осигурују дјетету које је способно формирати властито мишљење право слободног изражавања тог мишљења о свим питањима која се тичу дјетета, с тим што се мишљењу дјетета посвећује дужна пажња у складу са годинама живота и зрелошћу дјетета.“

Члан 14.

„1. Државе чланице поштују право дјетета на слободу мишљења, савјести и вјериоисповијести.

2. Државе чланице поштују права и дужности родитеља и, ако је такав случај, законитих старатеља да усмјеравају дијете у остваривању његовог права на начин који је у складу са развојем његових способности.

3. Слобода испољавања вјериоисповијести, или увјерења може да подлијеже само оним ограничењима која су прописана законом и која су пријеко потребна ради заштите јавне сигурности, реда, здравља или морала или основних права и слобода других“.

Члан 18.

1. Државе чланице уложит ће све напоре како би се уважавао principle да оба родитеља имају заједничку одговорност у подизању и развоју дјетета. Родитељи или, у зависности од случаја, законити старатељи имају главну одговорност за подизање и развој дјетета. Интереси дјетета су њихова основна брига.

2. Ради гарантирања и унапређивања права садржаних у овој конвенцији, државе чланице пружају родитељима и законитим старатељима одговарајућу помоћ у обављању дужности одгајања дјетета и осигурувају развој институција, објектата и служби за бригу о дјеци.

Члан 28.

1. Државе чланице признају право дјетета на образовање и, ради постепеног остварења тог права на основу једнаких могућности, посебно:

- a) проглашавају основно образовање обавезним и бесплатним за све;
- b) подстичу развој различитих облика средњошколског образовања, укључујући опште и стручно образовање, које је доступно свој дјеци и преузимају одговарајуће мјере као што су увођење бесплатног образовања и пружање финансијске помоћи у случају потребе;
- c) свима омогућавају стицање високог образовања на основу способности, користећи прикладна средства;
- d) свој дјеци стављају на располагање образовне и стручне информације и услуге професионалне оријентације;
- e) предузимају мјере за подстицање редовног похађања школе и смањење исписивања из школе.

2. Државе чланице преузимају све одговарајуће мјере како би се дисциплина у школама могла проводити на начин који је у складу са људским достојанством дјетета и овом конвенцијом.

3. Државе чланице унапређују и подстичу међународну сарадњу о питањима која се односе на образовање, посебно ради доприноса елиминацији незнაња и неписмености у свијету и олакшања приступа науци, техничком знању и савременим методама наставе. У том погледу, посебна пажња се поклања земљама у развоју

Члан 29.

- a) Државе чланице сагласне су да образовање дјетета треба да буде усмјерено на:
- a) развој личности дјетета и развој

- обдарености и менталних и физичких способности до крајњих границица;*
- б) развој поштовања права човјека и основних слобода, као и поштовање принципа садржаних у Повељи Уједињених народа;*
 - ц) развој поштовања родитеља дјетета, његовог културног идентитета, језика и вриједности, националних вриједности земље у којој дијете живи и земље из које оно потиче, као и цивилизација које су различите од његове;*
 - д) припремању дјетета за одговоран живот у слободном друштву, у духу разумијевања, мира толеранције, једнакости полова и пријатељства међу свим народима, етничким, националним и вјерским групама и лицима аутохтоног поријекла;*
 - е) развој поштовања природне средине.*

2. Ни једна одредба овог члана као ни члана 28. не смије се тумачити тако да се ограничава слобода појединца и тијела да оснивају и управљају образовним установама, имајући увијек у виду поштовање принципа изложених у ставу 1. овог члана и под условом да је образовање у таквим институцијама у складу са минималним стандардима које може прописати држава.

Е. Конвенција о правима лица са инвалидитетом

Члан 24.

Образовање

1. Државе потписнице признају право свих лица са инвалидитетом на

образовање. Са циљем да остваре уживање овог права без дискриминације и на основу једнакости са другима, државе потписнице осигурају инклузивни систем образовања на свим нивоима и учење током читавог живота усмјерено на:

- а) Пун развој људских потенцијала и осјећања достојанства и самовриједности, као и јачање поштовања људских права, основних слобода и људске разнобројности,*
- б) Развијање личности, талента и менталних и физичких способности лица са инвалидитетом до највеће могуће мјере.*
- ц) Омогућавање да сва лица са инвалидитетом ефективно учествују у слободном друштву.*

2. Државе потписнице ће осигурати:

- а) да лица са инвалидитетом не буду искључена из опште система образовања на основу свог инвалидитета, те да дјеца са инвалидитетом не буду искључена из бесплатног и образовног основног образовања или из средњег образовања на основу инвалидитета;*
- б) да лица са инвалидитетом имају приступ инклузивном квалитетном и бесплатном основном образовању и средњем образовању, на равноправној основи са другима у заједницама у којима живе;*
- ц) да буде обезбијђено разумно задовољење хтијења појединца;*
- д) да лица са инвалидитетом добију потребну подршку, унутар опште система образовања, како би се олакшало њихово дјелотворно образовање;*
- е) пружање дјелотворних индивидуализованих мјера подршке у окружењима која максимално доприносе академском и друштвеном развоју, у сагласности са циљем потпуног укључивања.*

(...)

5. Државе потписнице ће лицима са инвалидитетом осигурати приступ општем терцијарном образовању, стручном усавршавању, образовању одраслих и целоживотном учењу без дискриминације и на равноправној основи с другима. У ту сврху, државе потписнице ће осигурати разумну прилагодбу за лица са инвалидитетом.“

Ф. Законске одредбе

1. Оквирни Закон о основном и средњем образовању у Босни и Херцеговини

Члан 4.

„Свако дијете има једнако право приступа и једнаке могућности учешћа у одговарајућем образовању, без дискриминације на било којој основи.

Једнак приступ и једнаке могућности подразумијевају осигурување једнаких услова и прилика за све, за почетак и наставак даљег образовања.

Одговарајуће образовање подразумијева образовање које у складу са утврђеним стандардима осигурује дјетету да на најбољи начин развије своје урођене и потенцијалне умне, физичке и моралне способности, на свим нивоима образовања“.

Члан 5.

„Права дјетета која се односе на образовање, исправна брига за добробит његовог физичког и менталног развоја и сигурности, у школама и на свим мјестима где се образује, имају првенство

над свим другим правима.

У случају сукоба права, предност се даје оном праву, тумачењу или дјеловању, које ће највише користити интересу дјетета“.

Члан 6.

„Школа има одговорност да, у властитој и у средини у којој дјелује, до-принесе стварању такве културе која пошитује људска права и основне слободе свих грађана, како је то засновано Уставом и осталим међународним документима из области људских права које је потписала Босна и Херцеговина“.

Члан 9.

„Школа ће унапређивати и штитити вјерске слободе, толеранцију и културу дијалога.

Имајући на уму различитост убеђења/вјеровања у БиХ, ученици ће похађати часове вјеронауке само ако су у складу са њиховим убеђењем или убеђењима њихових родитеља.

Школа не може предузимати било какве мјере и активности којима би се ограничавала слобода изражавања сопствених и упознавања других и другачијих вјерских увјерења.

Ученици који не желе похађати вјеронауку неће ни на који начин бити доведени у неповољан положај у односу на друге ученике“.

2. Закон о основном одгоју и образовању

Члан 8.

„Школа је дужна осигурати усл-

ове да ученици/ученице похађају вјеронауку,али само уз сагласност родитеља или старатеља.

Школа не смије предузимати било какве активности које би се могле схватити као непоштовање или давање предности било којој вјери исповијести.

Школа осигурава да ученик/ученица не трпи било какву дискриминацију или штету на основу вјери исповијести, на основу тога да нема вјери исповијести, на основу чињенице да не похађа вјеронауку неке одређене вјери исповијести или је не похађа уопште.

Ученицима се обезбеђује да изучавају о другим вјерама и вјеровањима, као и о другим традицијама и културама“.

**3. Закон о измјенама и допунама
Закона о основном одгоју и образовању**

Члан 3.

Члан 8. мијења се и гласи:

„Члан 8.

Школа је дужна осигурати услове да ученици похађају наставни предмет вјеронауку, а оним ученицима који вјеронауку не похађају школа ће омогућити похађање другог сродног наставног предмета о етици/или религији, а чији наставни план и програм доноси Министарство.

Ученици се, уз сагласност родитеља, на почетку школовања опредељују за похађање једног од наставних предмета из става 1. овог члана, уз могућност

промјене опредељења на почетку сваке школске године.

Предмети из става 1. имају статус изборног предмета и улазе у општи просјек оцјена.“

8. Чињенично стање

Уставни суд Федерације констатује да је у искључивој надлежности кантона утврђивање образовне политike, доношење прописа о образовању и осигурању образовања. Уважавајући надлежности Скупштине Кантоне Сарајево у области законодавне политike, Уставни суд Федерације указује да је оспорени члан Закона у дијелу који гласи: „школа ће омогућити похађање другог сродног наставног предмета о етици и/или религији“, нејасан, непрецизан и да оставља могућност произвољног тумачења, као и честог мијења садржаја ових предмета у пракси. Суштински проблем у конкретном случају, односи се на обавезивање надлежног Министарства на доношење наставног плана и програма алтернативног предмета који би био „срдан“ вјеронауци. Тако конципирана одредба Закона не оставља довољно простора и не даје јасна овлашћења Министарству да изради садржаје, планове и програме за алтернативни предмет, за који би се опредијелили ученици који не желе похађати вјеронауку. Из најважнијих разлога, по оцјени Уставног суда Федерације оспорена одредба Закона не даје гаранције да ученици који не желе похађати наставни предмет вјеронауку, неће бити дискриминирани. Оспорена одредба Закона, овим ученицима не омогућава да се

на јасан и прецизан начин упознају са својим правима, обавезама и одговорностима при избору алтернативних предмета.

9. Став Уставног суда Федерације

Уставни суд Федерације утврђује да би Скупштина Кантона Сарајево уређујући област образовања јасним и прециznим законским решењима, умјесто оспорене одредбе требала утврдити алтернативни односно алтернативне предмете, па надлежном министарству дати овлашћења, која му омогућавају да се кроз утврђивање садржаја, планова и програма алтернативног односно алтернативних предмета омогући реализацију права родитеља и дјеце гарантована:

а) Уставом Федерације Босне и Херцеговине, као што су једнакост пред законом, забрана сваке дискриминације, заштита породице и дјеце, слобода говора, мишљења, савјести и ујерења, слобода религије и образовање (члан II.A.2.(1) и), д), џ), л) и м).

б) Конвенцијом о правима дјетета, као што су право дјетета на слободу мишљења, савјести и вјериоповијести (члан 14. ове Конвенције), осигурање да пружено образовање буде у најбољем интересу дјетета, да у потпуности поштује права и дужности родитеља и да осигура потпуни развој идентитета дјетета (чл. 18., 28. и 29.).

ц) Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама, као што су слобода вјериоповијести (члан 9.), слобода изражавања (члан 10.), забрана дискриминације (члан 14.) и

право на образовање (члан 2. Протокола број 1. уз Европску конвенцију).

д) Конвенције о правима лица са инвалидитетом, као што је право лица са инвалидитетом на образовање (члан 24.), прилагођавајући садржаје наставних планова и програма из ове области специфичним потребама ове дјеце, у циљу њиховог потпуног укључивања у образовни систем.

Надлежно министарство у области образовања би на овај начин имало могућност утврђивати садржаје наставног односно наставних предмета, планове и програме за њихову реализацију у складу са принципима демократског друштва. Преношењем знања из ове области образовања на објективан, критички и плуралистички начин, спријечила би се индоктринација, која не поштује вјерска и филозофска увјерења родитеља. Тиме би надлежно министарство испунило своју обавезу из члана 2. Протокола број 1. уз Европску конвенцију о заштити људских права и основних слобода, у смислу поштовања родитеља да осигурају образовање и подучавање њихове дјеце у складу са њиховим властитим вјерским и филозофским увјерењима.

10. Тачком 2. изреке пресуде је сагласно члану IV.Ц.12.б) Устава Федерације Босне и Херцеговине дата као пријелазно решење, могућност Скупштини Кантона Сарајево да у року од шест мјесеци од дана објављивања ове пресуде у „Службеним новинама Федерације БиХ“ и „Службеним новинама Кантоне Сарајево“ усагласи оспорени дио одредбе из тачке 1. изреке

ове пресуде са Уставом Федерације
Босне и Херцеговине.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно у саславу: др Ката Сењак, предсједница Суда, Сеад Бахтијаревић, мр Ранка Цвијић, Домин Малбашић, Александра Мартиновић и мр Фарис Вехабовић, судије Суда.

Број:У-39/11 Предсједница
06.11.2012.г. Уставног суда Федерације
С а р а ј е в о Босне и Херцеговине
Ката Сењак,с.р.

120

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Pre-mijera Kantona Sarajevo za utvrđivanje ustavnosti članka 3. Zakona o izmjena-ma i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, koji je donijela Skupština Kantona Sarajevo, na temelju članka IV.C.10. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, nakon javne rasprave, na sjednici održanoj 06.11.2012. godine,
donio je

P R E S U D U

1. Utvrđuje se da članak 3. Zakona o izmjena i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/11), kojim se mijenja članak 8. stavak 1., u dijelu koji glasi: „škola će omogućiti pohađanje drugog srodnog nastavnog predmeta o etici i/ili religiji“, nije u suglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

2. Suglasno članku IV.C.12.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine daje se kao prijelazno rješenje mogućnost Skupštini Kantona Sarajevo da u roku od šest mjeseci od dana objavljenja ove presude u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenim novinama Kantona Sarajevo“ usuglasi osporeni dio odredbe iz točke 1. izreke ove presude sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.
 3. Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i službenim glasilima svih kantona.

Obrázloženje

1. Predmet zahtjeva

Premijer Kantona Sarajevo (u dalnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnio je Ustavnom суду Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) 29.12.2011. godine zahtjev za utvrđivanje ustavnosti članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju (u dalnjem tekstu: osporeni članak Zakona), koji je donijela Skupština Kantona Sarajevo.

2. Bitni navodi zahtjeva

Osporenim člankom Zakona je propisano da je škola dužna osigurati da učenici pohađaju nastavni predmet vjeronauku, a da će onim učenicima koji ne pohađaju vjeronauku škola omogućiti pohađanje drugog srodnog nastavnog predmeta o etici i/ili religiji, a čiji nastavni plan i program donosi Ministarstvo. Podnositelj zahtjeva smatra da osporeni

članak Zakona dovodi u neravnopravan položaj one učenike koji ne žele pohađati vjeronauku ili drugi nastavni predmet srođan vjeronauci, jer im nije data mogućnost da ne pohađaju ni jedan od ponuđenih predmeta. Navodi da ovim učenicima treba omogućiti izbor slobodnih aktivnosti pod nadzorom nastavnika, što je bio prvobitni prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) i Vlade Kantona Sarajevo. Posebice ukazuje na djecu sa invaliditetom, ističući da ova djeca zbog svojih psiho-telesnih sposobnosti nisu u mogućnosti da shvate značaj vjeronauke, odnosno predmeta srođnog vjeronauci. Podsjeća da su prihvatanjem Konvencije o pravima osoba s invaliditetom države potpisnice preuzele obvezu da osiguraju osobama s invaliditetom jednak pristup općem tercijarnom obrazovanju, profesionalnom osposobljavanju i edukaciji. Podnositelj zahtjeva napominje da je na području Kantona Sarajevo provedeno anketiranje roditelja učenika nakon čega je utvrđeno da postoje opredjeljenja za donošenje zakonskih rješenja za učenike koji ne žele pohađati vjeronauku odnosno nastavni predmet srođan vjeronauci. Na temelju izloženog, podnositelj zahtjeva smatra da su osporenim člankom Zakona, povrijeđene odredbe članka II.A.2.(1) c), d), j), l) i m) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Europska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, Europska konvencija o pravima djeteta i Europska konvencija o pravima osoba s invaliditetom. Predlaže da Ustavni sud Federacije doneše presudu kojom se utvrđuje da osporen članak Zakona nije u suglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

3. Ovlaštenje za podnošenje zahtjeva za utvrđivanje ustavnosti

Sukladno članku IV.C.10. (2) b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine podnositelj zahtjeva je ovlašten za podnošenje zahtjeva za utvrđivanje ustavnosti osporenog članka Zakona.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Ustavni sud Federacije je sukladno članku 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj:6/95 i 37/03) 23.01.2012. godine zatražio od Skupštine Kantona Sarajevo da kao stranka u postupku odgovori na navode zahtjeva u roku od 20 dana.

U odgovoru na zahtjev koji je Skupština Kantona Sarajevo dostavila 22. 02.2012. godine, između ostalog navodi se da osporen članak Zakona ne dovodi do diskriminacije učenika, jer daje mogućnost izbora drugog nastavnog predmeta srođnog vjeronauci. Sa aspekta prava roditelja i djece ističu da izučavanje vjeronauke kao redovnog ili alternativnog predmeta dovodi do jačanja moralnog integriteta djeteta, a da je izučavanje vjere temeljno ljudsko pravo garantirano Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Predlažu da Ustavni sud Federacije odbije zahtjev podnositelja kao neterminiran.

5. Mišljenje Venecijanske komisije

Ustavni sud Federacije je 02.02. 2012. godine zatražio mišljenje o podnesenom zahtjevu od Venecijanske komisije, kao *amicus curiae*, koje je dostavljeno 25.07.2012. godine. U navedenom mišlje-

nju, između ostalog istaknuto je da članak 8. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju s izmjenama i dopunama ostavlja učenicima i njihovim roditeljima izbor između nastavnog predmeta vjeronauke i alternativnog predmeta o „etici i /ili religiji“. Venecijanska komisija smatra da se suglasnost s člankom 2. Protokola broj 1. može postići tamo gdje se u jednoj školi osigurava nastavni predmet iz konfesionalne religije tako što učenicima dozvoljava slobodu izbora da pohađaju ili ne pohađaju takvu nastavu. Kao alternativu nastavi iz konfesionalne religije, država može ustanoviti neutralni nastavni predmet bilo o religiji, o etici ili o oba predmeta. Iz navedenih razloga mišljenja su da državi nije zabranjeno da zahtijeva nazočnost učenika, bez mogućnosti izuzetka, na nastavnom predmetu iz etike/ili religije tamo gdje učenik ne pohađa nastavni predmet iz konfesionalne religije. Međutim, obvezno nazočenje na nastavnom predmetu iz etike i/ili religije je kompatibilno s Europskom konvencijom samo onda kada je nastavni predmet iz etike i/ili religije neutralan i ne nastoji da indoktrinira. Mora se prenositi na objektivan, kritički i pluralistički način. Navode da takva rješenja štite s jedne strane vjerska i filozofska uvjerenja roditelja koji žele da njihova djeca pohađaju nastavni predmet iz konfesionalne religije, a s druge strane štite vjerska i filozofska uvjerenja onih koji to ne žele.

6. Sjednica Suda s javnom raspravom

U ovom ustavno-sudskom predmetu održana je javna rasprava 09.10.2012. godine. Raspravi su nazočili ovlašteni opunomoćenici podnositelja zahtjeva i gospodin Emir Suljagić, kao amicus

curiae. Ispred Skupštine Kantona Sarajevo nije nazočio nitko, iako su uredno pozvani.

Opunomoćenici podnositelja zahtjeva su ostali kod navoda zahtjeva i u cijelosti osporili navode iz odgovora na zahtjev. Obrazložili su svoje navode koji se odnose na diskriminaciju učenika koji nemaju izbor u slučaju da ne žele pohađati vjeronauku ili alternativni predmet o etici ili religiji, koji su srodni vjeronauci. Istakli su da je prijedlog Vlade ovog kantona, koji nije usvojen u postupku izmjena i dopuna Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, bio sukladan Ustavnim načelima i međunarodnim standardima. Prema navedenom prijedlogu škole bi bile obvezne da osiguraju slobodne aktivnosti i sadržaj istih, nadzor nastavnika i stavljanje školskih resursa na raspolaganje onim učenicima koji ne žele da pohađaju ni jedan predmet iz osporenog članka Zakona. Istakli su da je u rujnu 2011. godine provedeno anketiranje učenika osnovnih i srednjih škola, koje je ukazalo da primjena osporenog članka Zakona kroz donesene nastavne planove i programe dovodi do određenih problema u praksi, što su elaborirali sa sigurnosnog aspekta učenika koji nisu nazočni na času vjeronauke, zatim sa aspekta diskriminacije ovih učenika prilikom upisa u srednje škole, u odnosu na učenike kojima ocjena iz vjeronauke ulazi u prosjek ocjena (ova ocjena je dovodila do razlike u ukupnom broju bodova na listi kandidata od 2 do 2,5, što ponekad može biti razlika između prvog i posljednjeg na listi). Dalje, navode da je došlo do diskriminacije učenika osnovnih škola u udnušu na učenike srednjih škola. Naime, dok se učenici osnovnih škola mogu izjasniti samo o pohađanju vjeronauke, odnosno alternative-

nog predmeta sličnog vjeronauci, učenici srednjih škola imaju i treću mogućnost, tako da u ovom trenutku postoji 50% populacije koja je u povoljnijem položaju. Kao suštinski problem u konkretnom slučaju navode, sporno je to, što prema osporenom članku Zakona, alternativni predmet treba biti „srođan“ vjeronauci. U takvoj situaciji nadležno ministarstvo nema mogućnost da izradi plan i program za neki predmet koji bi bio alternativa vjeronauci. Zbog navedenih problema, Ministarstvo je predložilo izmjenu kriterija za upis u srednju školu, kako bi se ublažila diskriminacija do koje je dovodio dosadašnji jedini kriterij „prosjek ocjena“. Sada su kriteriji „relevantna grupa predmeta“ i rezultati prijemnog ispita. Na taj način je pomenuta razlika između učenika svedena na razumnu mjeru. Također, diskriminacija će ubuduće biti otklonjena i kroz polaganje ispita državne mature, te će na navedeni način dosadašnji kriterij „opći prosjek“ biti eliminiran. Polaganje državne mature će biti propisano aktom nadležnog ministra.

7. Relevantni propisi za donošenje presude

A. Ustavne odredbe

Članak II. A. 2. (1) c) d) j) l) i m)

Federacija će osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Aneksu ovog ustava. Posebice

(1) *Sve osobe na teritoriji Federacije uživaju pravo na:*
c) *jednakost pred zakonom;*
d) *zabranu svake diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, polu, jeziku, religiji ili*

vjerovanju, političkim ili drugim uvjerenjima, nacionalnom ili socijalnom porijeklu;

- j) *zaštitu obitelji i djece;*
- l) *temeljne slobode; slobodu govora i štampe; slobodu mišljenja, savjesti i uvjerenja; slobodu religije, uključujući privatno i javno vjeroispovijedanje;...*
- m) *obrazovanje*

Članak III.4. b)

Kantoni imaju sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti. Posebice su nadležni za:

b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;

B. Protokol uz Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda („Prvi protokol“ od 20.III. 1952. godine)

Članak 2.

„Nitko ne može biti lišen prava na obrazovanje. U vršenju svojih funkcija u oblasti obrazovanja i nastave država poštuje pravo roditelja da osiguraju takvo obrazovanje i nastavu sukladnu njihovim vlastitim vjerskim i filozofskim uvjerenjima“.

c) Konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda

Članak 9.

„Svatko ima pravo na slobodu misli, savjesti i vjere: ovo uključuje slobodu da promijeni vjeru ili uvjerenje i slobodu sam ili zajedno sa drugima i javno ili privatno, da manifestira svoju vjeru ili uvjerenje, obredom, propovijedanjem i vršenjem vjerskih dužnosti i rituala.“

Sloboda manifestiranja svoje vjere ili svojih uvjerenja će podlijegati samo onim ograničenjima predviđenim zakonom i koja su neophodna u demokratskom društvu u interesu javne sigurnosti, zaštite javnog poretka, zdravlja ili morala ili zaštite prava i sloboda drugih“.

Članak 14.

Zabrana diskriminacije

„Uživanje prava i sloboda predviđenih ovom konvencijom osigurava se bez diskriminacije po bilo kojem temelju, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje nacionalno ili socijalno podrijetlo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status“.

D. Konvencija o pravima djeteta

Članak 3.

„U svim aktivnostima koja se tiču djece od primarnog značaja su interesi djeteta bez obzira na to da li ih provode javne ili privatne institucije za socijalnu zaštitu, sudovi, administrativni organ ili zakonodavna tijela“.

Članak 12.

1. Države članice osiguravaju djetetu koje je sposobno formirati vlastito mišljenje pravo slobodnog izražavanja tog mišljenja o svim pitanjima koja se tiču djeteta, s tim što se mišljenju djeteta posvećuje dužna pažnja sukladno godinama života i zrelošću djeteta.“

Članak 14.

„1. Države članice poštuju pravo dje-

eteta na slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti.

2. Države članice poštuju prava i dužnosti roditelja i, ako je takav slučaj, zakonitih staratelja da usmjeravaju dijete u ostvarivanju njegovog prava na način koji sukladan s razvojem njegovih sposobnosti.

3. Sloboda ispoljavanja vjeroispovijesti, ili uvjerenja može da podliježe samo onim ograničenjima koja su propisana zakonom i koja su prijeko potrebna radi zaštite javne sigurnosti, reda, zdravlja ili morala ili temeljnih prava i sloboda drugih“.

Članak 18.

1. Države članice uložit će sve napore kako bi se uvažavalo načelo da oba roditelja imaju zajedničku odgovornost u podizanju i razvoju djeteta. Roditelji ili, u zavisnosti od slučaja, zakoniti staratelji imaju glavnu odgovornost za podizanje i razvoj djeteta. Interesi djeteta su njihova temeljna briga.

2. Radi garantiranja i unapredjivanja prava sadržanih u ovoj konvenciji, države članice pružaju roditeljima i zakonitim starateljima odgovarajući pomoći u obavljanju dužnosti odgajanja djeteta i osiguravaju razvoj institucija, objekata i službi za skrb o djeci.

Članak 28.

1. Države članice priznaju pravo djeteta na obrazovanje i, radi postepenog ostvarenja tog prava na temelju jednakih mogućnosti, posebice:

- a) proglasavaju osnovno obrazovanje obveznim i besplatnim za sve;
- b) podstiću razvoj različitih oblika srednjoškolskog obrazovanja, uključujući opće i stručno obrazovanje, koje je dostupno svoj djeci i preuzimaju odgovarajuće

- mjere kao što su uvođenje besplatnog obrazovanja i pružanje finansijske pomoći u slučaju potrebe;*
- c) *svima omogućavaju sticanje visokog obrazovanja na temelju sposobnosti, koristeći prikladna sredstva;*
 - d) *svoj djeci stavlju na raspolaganje obrazovne i stručne informacije i usluge profesionalne orijentacije;*
 - e) *poduzimaju mjere za podsticanje redovnog pohađanja škole i smanjenje ispisanja iz škole.*

2. Države članice preuzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi se disciplina u školama mogla provoditi na način koji sukladan s ljudskim dostojanstvom djeteta i ovom konvencijom.

3. Države članice unapređuju i poštici međunarodnu suradnju o pitanjima koja se odnose na obrazovanje, posebice radi doprinosa eliminaciji neznanja i nepismenosti u svijetu i olakšanja pristupa nauci, tehnikom znanju i suvremenim metodama nastave. U tom pogledu, posebice se pažnja poslanja zemljama u razvoju

Članak 29.

1. Države članice suglasne su da obrazovanje djeteta treba da bude usmjereno na:

- a) *razvoj ličnosti djeteta i razvoj obдарenosti i mentalnih i tjelesnih sposobnosti do krajnjih granica;*
- b) *razvoj poštovanja prava čovjeka i temeljnih sloboda, kao i poštovanje načela sađanih u Povelji Ujedinjenih naroda; razvoj poštovanja roditelja djeteta, njegovog kulturnog identiteta, jezika i vrijednosti, nacionalnih vrijednosti zemlje u kojoj dijete živi i zemlje iz koje ono potječe, kao i civilizacija koje su različite od njegove;*

- c) *pripremanju djeteta za odgovoran život u slobodnom društvu, u duhu razumijevanja, mira tolerancije, jednakosti polova i prijateljstva među svim narodima, etničkim, nacionalnim i vjerskim grupama i osobama autohtonog podrijetla;*
- d) *razvoj poštovanja prirodne sredine.*

2. Ni jedna odredba ovog članka kao ni članka 28. ne smije se tumačiti tako da se ograničava sloboda pojedinca i tijela da osnivaju i upravljaju obrazovnim ustanovama, imajući uvijek u vidu poštovanje načela izloženih u stavku 1. ovog članka i pod uvjetom da je obrazovanje u takvim institucijama sukladno minimalnim standardima koje može propisati država.

E. Konvencija o pravima osoba s invaliditetom

Članak 24.

Obrazovanje

1. Države potpisnice priznaju pravo svih osoba s invaliditetom na obrazovanje. S ciljem da ostvare uživanje ovog prava bez diskriminacije i na temelju jednakosti s drugima, države potpisnice osiguraće inkluzivni sustav obrazovanja na svim nivoima i učenje tijekom čitavog života usmjereno na:

- a) *Pun razvoj ljudskih potencijala i osjećanja dostojanstva i samovrijednosti, kao i jačanje poštovanja ljudskih prava, temeljnih sloboda i ljudske raznovrsnosti,*
- b) *Razvijanje osobnosti, talenta i mentalnih i tjelesnih sposobnosti osoba s invaliditetom do najveće moguće mјere.*
- c) *Omogućavanje da sve osobe s invaliditetom efektivno učestvuju u slobodnom društvu.*

2. Države potpisnice će osigurati:

- a) *da osobe s invaliditetom ne budu*

isključene iz općeg sustava obrazovanja na temelju svog invaliditeta, te da djeca s invaliditetom ne budu isključena iz besplatnog i obrazovnog osnovnog obrazovanja ili iz srednjeg obrazovanja na temelju invaliditeta;

b) da osobe s invaliditetom imaju pristup inkluzivnom kvalitetnom i besplatnom osnovnom obrazovanju i srednjem obrazovanju, na ravnopravnoj osnovi s drugima u zajednicama u kojima žive;

c) da bude obezbijedeno razumno zadovoljenje htijenja pojedinca;

d) da osobe s invaliditetom dobiju potrebnu podršku, unutar općeg sustava obrazovanja, kako bi se olakšalo njihovo djelotvorno obrazovanje,

e) pružanje djelotvornih individualiziranih mjeri podrške u okruženjima koja maksimalno doprinose akademskom i društvenom razvoju, u suglasnosti s ciljem potpunog uključivanja.

(...)

5. Države potpisnice će osobama s invaliditetom osigurati pristup općem tercijarnom obrazovanju, stručnom usavršavanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju bez diskriminacije i na ravnopravnoj osnovi s drugima. U tu svrhu, države potpisnice će osigurati razumnu prilagodbu za osobe s invaliditetom.”

F. Zakonske odredbe

1. Okvirni Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini

Članak 4.

„Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti učešća u odgovarajućem obrazovanju, bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi.

Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju osiguravanje jednakih uvjeta i prilika za sve, za početak i nastavak dajnjeg obrazovanja.

Odgovarajuće obrazovanje podrazumijeva obrazovanje koje sukladno utvrđenim standardima osigurava djetetu da na najbolji način razvije svoje urođene i potencijalne umne, tjelesne i moralne sposobnosti, na svim nivoima obrazovanja”.

Članak 5.

„Prava djeteta koja se odnose na obrazovanje, ispravna briga za dobrobit njegovog tjelesnog i mentalnog razvoja i sigurnosti, u školama i na svim mjestima gdje se obrazuje, imaju prvenstvo nad svim drugim pravima.

U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju, koje će najviše koristiti interesu djeteta”.

Članak 6.

„Škola ima odgovornost da, u vlastitoj i u sredini u kojoj djeluje, doprinese stvaranju takve kulture koja poštuje ljudska prava i temeljne slobode svih građana, kako je to utemeljeno Ustavom i ostalim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala Bosna i Hercegovina”.

Članak 9.

„Škola će unapređivati i štitit vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.

Imajući na umu različitost ubjeđenja/vjerovanja u BiH, učenici će pohađati časove vjeronauke samo ako su sukladni s njihovim ubjeđenjem ili ubjeđenjima njihovih roditelja.

Škola ne može poduzimati bilo kakve mjere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugačijih vjerskih uvjerenja.

Učenici koji ne žele pohađati vjeronauku neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge učenike“.

2. Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju

Članak 8.

„Škola je dužna osigurati uvjete da učenici/učenice pohađaju vjeronauku, ali samo uz suglasnost roditelja ili staratelja.

Škola ne smije poduzimati bilo kakve aktivnosti koje bi se mogle shvatiti kao nepoštovanje ili daranje prednosti bilo kojoj vjeroispovijesti.

Škola osigurava da učenik/učenica ne trpi bilo kakvu diskriminaciju ili štetu na temelju vjeroispovijesti, na temelju toga da nema vjeroispovijesti, na temelju činjenice da ne pohađa vjeronauku neke određene vjeroispovijesti ili je ne pohađa uopće.

Učenicima se obezbjeđuje da izučavaju o drugim vjerama i vjerovanjima, kao i o drugim tradicijama i kulturama“.

3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju

Članak 3.

Članak 8. mijenja se i glasi:

„Članak 8.

Škola je dužna osigurati uvjete da

učenici pohađaju nastavni predmet vjeronauku, a onim učenicima koji vjeronauku ne pohađaju škola će omogućiti pohađanje drugog srodnog nastavnog predmeta o etici/ili religiji, a čiji nastavni plan i program donosi Ministarstvo.

Učenici se, uz suglasnost roditelja, na početku školovanja opredjeljuju za pohađanje jednog od nastavnih predmeta iz stavka 1. ovog članka, uz mogućnost promjene opredjeljenja na početku svake školske godine.

Predmeti iz stavka 1. imaju status izbornog predmeta i ulaze u opći prosjek ocjena.“

8. Činjenično stanje

Ustavni sud Federacije konstatiра da je u isključivoj nadležnosti kantona utvrđivanje obrazovne politike, donošenje propisa o obrazovanju i osiguranju obrazovanja. Uvažavajući nadležnosti Skupštine Kantona Sarajevo u oblasti zakonodavne politike, Ustavni sud Federacije ukazuje da je osporeni članak Zakona u dijelu koji glasi: „**škola će omogućiti pohađanje drugog srodnog nastavnog predmeta o etici i/ili religiji**“, nejasan, neprecizan i da ostavlja mogućnost proizvoljnog tumačenja, kao i čestog mijenjanja sadržaja ovih predmeta u praksi. Suštinski problem u konkretnom slučaju, odnosi se na obvezivanje nadležnog Ministarstva na donošenje nastavnog plana i programa alternativnog predmeta koji bi bio „srođan“ vjeronauci. Tako koncipirana odredba Zakona ne ostavlja dovoljno prostora i ne daje jasna ovlaštenja Ministarstvu da izradi sadržaje, planove i programe za alternativni predmet, za koji bi se opredijelili učenici koji ne žele pohađati vjeronauku. Iz na-

vedenih razloga, po ocjeni Ustavnog suda Federacije osporena odredba Zakona ne daje garancije da učenici koji ne žele pohađati nastavni predmet vjeronomenuku, neće biti diskriminirani. Osporena odredba Zakona, ovim učenicima ne omogućava da se na jasan i precizan način upoznaju sa svojim pravima, obvezama i odgovornostima pri izboru alternativnih predmeta.

9. Stav Ustavnog suda Federacije

Ustavni sud Federacije utvrđuje da bi Skupština Kantona Sarajevo uredujući oblast obrazovanja jasnim i preciznim zakonskim rješenjima, umjesto osporene odredbe trebala utvrditi alternativni odnosno alternativne predmete, pa nadležnom ministarstvu dati ovlaštenja, koja mu omogućavaju da se kroz utvrđivanje sadržaja, planova i programa alternativnog odnosno alternativnih predmeta omogući realizaciju prava roditelja i djece garantirana:

a) Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, kao što su jednakost pred zakonom, zabrana svake diskriminacije, zaštita obitelji i djece, sloboda govora, mišljenja, savjesti i uvjerenja, sloboda religije i obrazovanje (članak II.A.2.(1) c), d), j), l) i m).

b) Konvencijom o pravima djeteta, kao što su pravo djeteta na slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti (članak 14. ove Konvencije), osiguranje da pruženo obrazovanje bude u najboljem interesu djeteta, da u potpunosti poštuje prava i dužnosti roditelja i da osigura potpuni razvoj identiteta djeteta (čl. 18., 28. i 29.).

c) Europskom konvencijom o ljudskim

pravima i temeljnim slobodama, kao što su sloboda vjeroispovijesti (članak 9.), sloboda izražavanja (članak 10.), zbravana diskriminacija (članak 14.) i pravo na obrazovanje (članak 2. Protokola broj 1. uz Europsku konvenciju).

d) Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, kao što je pravo osoba s invaliditetom na obrazovanje (članak 24.), prilagođavajući sadržaje nastavnih planova i programa iz ove oblasti specifičnim potrebama ove djece, u cilju njihovog potpunog uključivanja u obrazovni sustav.

Nadležno ministarstvo u oblasti obrazovanja bi na ovaj način imalo mogućnost utvrđivati sadržaje nastavnog odnosno nastavnih predmeta, planove i programe za njihovu realizaciju sukladno načelima demokratskog društva. Prenošenjem znanja iz ove oblasti obrazovanja na objektivan, kritički i pluralistički način, sprječila bi se indoktrinacija, koja ne poštuje vjerska i filozofska uvjerenja roditelja. Time bi nadležno ministarstvo ispunilo svoju obvezu iz članka 2. Protokola broj 1. uz Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, u smislu poštovanja roditelja da osiguraju obrazovanje i podučavanje njihove djece sukladno s njihovim vlastitim vjerskim i filozofskim uvjerenjima.

10. Točkom 2. izreke presude je suglasno članku IV.C.12.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine data kao prijelazno rješenje, mogućnost Skupštini Kantona Sarajevo da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove presude u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenim novinama Kantona Sarajevo“ usuglasi osporeni dio odredbe iz točke

1. izreke ove presude sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno u sastavu: dr. Kata Senjak, predsjednica Suda, Sead Bahtijarević, mr. Ranka Cvijić, Domin Malbašić, Aleksandra Martinović i mr. Farris Vehabović, suci Suda.

Broj: U-39/11 **Predsjednica**
06.11.2012.g. **Ustavnog suda Federacije**
S a r a j e v o **Bosne i Hercegovine**
 Kata Senjak,v.r.

120

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Premijera Kantona Sarajevo za utvrđivanje ustavnosti člana 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, koji je donijela Skupština Kantona Sarajevo, na osnovu člana IV.C.10. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, nakon javne rasprave, na sjednici održanoj 06.11.2012.godine, **donio je**

P R E S U D U

1. Utvrđuje se da član 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/11), kojim se mijenja član 8. stav 1., u dijelu koji glasi: „škola će omogućiti pohađanje drugog srodnog nastavnog predmeta o etici i/ili religiji“, nije u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.
2. Saglasno članu IV.C.12.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine daje se kao prijelazno rješenje mogućnost Skupštini Kantona Sarajevo da u ro-

ku od šest mjeseci od dana objavljanja ove presude u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenim novinama Kantona Sarajevo“ usaglasi osporeni dio odredbe iz tačke 1. izreke ove presude sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

3. Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i službenim glasilima svih kantona.

O b r a z l o ž e n j e

1. Predmet zahtjeva

Premijer Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnio je Ustavnom суду Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud Federacije) 29.12.2011. godine zahtjev za utvrđivanje ustavnosti člana 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju (u daljem tekstu: osporeni član Zakona), koji je donijela Skupština Kantona Sarajevo.

2. Bitni navodi zahtjeva

Osporenim članom Zakona je propisano da je škola dužna osigurati da učenici pohađaju nastavni predmet vjeronauku, a da će onim učenicima koji ne pohađaju vjeronauku škola omogućiti pohađanje drugog srodnog nastavnog predmeta o etici i/ili religiji, a čiji nastavni plan i program donosi Ministarstvo. Podnositelj zahtjeva smatra da osporeni član Zakona dovodi u neravnopravan položaj one učenike koji ne žele pohađati vjeronauku ili drugi nastavni predmet srođan vjeronauci, jer im nije data mogućnost da ne pohađaju ni jedan od ponuđenih predmeta. Navodi da ovim uče-

nicima treba omogućiti izbor slobodnih aktivnosti pod nadzorom nastavnika, što je bio prvobitni prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo) i Vlade Kantona Sarajevo. Posebno ukazuje na djecu sa invaliditetom, ističući da ova djeca zbog svojih psihofizičkih sposobnosti nisu u mogućnosti da shvate značaj vjeronauke, odnosno predmeta srodnog vjeronauci. Podsjeća da su prihvatanjem Konvencije o pravima lica sa invaliditetom države potpisnice preuzele obavezu da osiguraju licima sa invaliditetom jednak pristup općem tercijarnom obrazovanju, profesionalnom osposobljavanju i edukaciji. Podnositelj zahtjeva napominje da je na području Kantona Sarajevo provedeno anketiranje roditelja učenika nakon čega je utvrđeno da postoje opredjeljenja za donošenje zakonskih rješenja za učenike koji ne žele pohađati vjeronauku odnosno nastavni predmet srođan vjeronauci. Na osnovu izloženog, podnositelj zahtjeva smatra da su osporenim članom Zakona, povrijeđene odredbe člana II.A.2.(1) c), d), j.), l) i m) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Evropska konvencija o pravima djeteta i Evropska konvencija o pravima lica sa invaliditetom. Predlaže da Ustavni sud Federacije doneše presudu kojom se utvrđuje da osporeni član Zakona nije u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

3. Ovlaštenje za podnošenje zahtjeva za utvrđivanje ustavnosti

U skladu sa članom IV.C.10. (2) b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine podnositelj zahtjeva je ovlašten za po-

dnošenje zahtjeva za utvrđivanje ustavnosti osporenog člana Zakona.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Ustavni sud Federacije je u skladu sa članom 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/95 i 37/03) 23.01.2012. godine zatražio od Skupštine Kantona Sarajevo da kao stranka u postupku odgovori na navode zahtjeva u roku od 20 dana.

U odgovoru na zahtjev koji je Skupština Kantona Sarajevo dostavila 22. 02.2012. godine, između ostalog navodi se da osporeni član Zakona ne dovodi do diskriminacije učenika, jer daje mogućnost izbora drugog nastavnog predmeta srodnog vjeronauci. Sa aspekta prava roditelja i djece ističu da izučavanje vjeronauke kao redovnog ili alternativnog predmeta dovodi do jačanja moralnog integriteta djeteta, a da je izučavanje vjere osnovno ljudsko pravo garantovano Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Predlažu da Ustavni sud Federacije odbije zahtjev podnosioca kao neosnovan.

5. Mišljenje Venecijanske komisije

Ustavni sud Federacije je 02.02. 2012. godine zatražio mišljenje o podnesenom zahtjevu od Venecijanske komisije, kao *amicus curiae*, koje je dostavljeno 25.07.2012. godine. U navedenom mišljenju, između ostalog istaknuto je da član 8. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju sa izmjenama i dopunama ostavlja učenicima i njihovim roditeljima izbor između nastavnog predmeta vjeronauke i alternativnog predmeta o „etici i/ili re-

ligiji". Venecijanska komisija smatra da se saglasnost sa članom 2. Protokola broj 1. može postići tamo gdje se u jednoj školi osigurava nastavni predmet iz konfesionalne religije tako što učenicima dozvoljava slobodu izbora da pohađaju ili ne pohađaju takvu nastavu. Kao alternativu nastavi iz konfesionalne religije, država može ustanoviti neutralni nastavni predmet bilo o religiji, o etici ili o oba predmeta. Iz navedenih razloga mišljenja su da državi nije zabranjeno da zahajtjeva prisustvo učenika, bez mogućnosti izuzetka, na nastavnom predmetu iz etike/ili religije tamo gdje učenik ne pohađa nastavni predmet iz konfesionalne religije. Međutim, obavezno prisustvo na nastavnom predmetu iz etike i/ili religije je kompatibilno sa Evropskom konvencijom samo onda kada je nastavni predmet iz etike i/ili religije neutralan i ne nastoji da indoktrinira. Mora se prenositi na objektivan, kritički i pluralistički način. Navode da takva rješenja štite s jedne strane vjerska i filozofska uvjerenja roditelja koji žele da njihova djeca pohađaju nastavni predmet iz konfesionalne religije, a s druge strane štite vjerska i filozofska uvjerenja onih koji to ne žele.

6. Sjednica Suda sa javnom raspravom

U ovom ustavno-sudskom predmetu održana je javna rasprava 09.10.2012. godine. Raspravi su pristupili ovlašteni punomoćnici podnosioca zahtjeva i gospodin Emir Suljagić, kao amicus curiae. Ispred Skupštine Kantona Sarajevo nije pristupio niko, iako su uredno pozvani.

Punomoćnici podnosioca zahtjeva su ostali kod navoda zahtjeva i u cijelosti osporili navode iz odgovora na za-

htjev. Obrazložili su svoje navode koji se odnose na diskriminaciju učenika koji nemaju izbor u slučaju da ne žele pohađati vjeronauku ili alternativni predmet o etici ili religiji, koji su srodni vjeronauči. Istakli su da je prijedlog Vlade ovog kantona, koji nije usvojen u postupku izmjena i dopuna Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, bio u skladu sa Ustavnim principima i međunarodnim standardima. Prema navedenom prijedlogu škole bi bile obavezne da osiguraju slobodne aktivnosti i sadržaj istih, nadzor nastavnika i stavljanje školskih resursa na raspolaganje onim učenicima koji ne žele da pohađaju ni jedan predmet iz osporenog člana Zakona. Istakli su da je u septembru 2011.godine provedeno anketeriranje učenika osnovnih i srednjih škola, koje je ukazalo da primjena osporenog člana Zakona kroz donesene nastavne planove i programe dovodi do određenih problema u praksi, što su elaborirali sa sigurnosnog aspekta učenika koji nisu prisutni na času vjeronauke, zatim sa aspekta diskriminacije ovih učenika prilikom upisa u srednje škole, u odnosu na učenike kojima ocjena iz vjeronauke ulazi u prosjek ocjena (ova ocjena je dovodila do razlike u ukupnom broju bodova na listi kandidata od 2 do 2,5, što ponekad može biti razlika između prvog i posljednjeg na listi). Dalje, navode da je došlo do diskriminacije učenika osnovnih škola u udnušu na učenike srednjih škola. Naime, dok se učenici osnovnih škola mogu izjasniti samo o pohađanju vjeronauke, odnosno alternativnog predmeta sličnog vjeronauči, učenici srednjih škola imaju i treću mogućnost, tako da u ovom trenutku postoji 50% populacije koja je u povoljnijem položaju. Kao suštinski problem u konkretnom slučaju navode, sporno je to, što pr-

ema osporenom članu Zakona, alternativni predmet treba biti „srođan“ vjeronauci. U takvoj situaciji nadležno ministerstvo nema mogućnost da izradi plan i program za neki predmet koji bi bio alternativa vjeronauci. Zbog navedenih problema, Ministarstvo je predložilo izmjenu kriterija za upis u srednju školu, kako bi se ublažila diskriminacija do koje je dovodio dosadašnji jedini kriterij „prosjek ocjena“. Sada su kriteriji „relevantna grupa predmeta“ i rezultati prijemnog ispita. Na taj način je pomenuta razlika između učenika svedena na razumnu mjeru. Također, diskriminacija će ubuduće biti otklonjena i kroz polaganje ispita državne mature, te će na navedeni način dosadašnji kriterij „opći prosjek“ biti eliminiran. Polaganje državne mature će biti propisano aktom nadležnog ministra.

7. Relevantni propisi za donošenje presude

A. Ustavne odredbe

Član II. A. 2. (1) c) d) j) l) i m)

Federacija će osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Aneksu ovog ustava. Posebno

(1) Sva lica na teritoriji Federacije uživaju pravo na:

- c) jednakost pred zakonom;
- d) zabranu svake diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, polu, jeziku, religiji ili vjerovanju, političkim ili drugim uvjerenjima, nacionalnom ili socijalnom poretku;
- j) zaštitu porodice i djece;
- l) osnovne slobode; slobodu govora i štampe; slobodu mišljenja, savjesti i uvjere-

*nja; slobodu religije, uključujući privatno i javno vjeroispovijedanje;...
m) obrazovanje*

Član III. 4. b)

Kantoni imaju sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti. Posebno su nadležni za:

b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;

B. Protokol uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda („Prvi protokol“ od 20.III. 1952. godine)

Član 2.

„Niko ne može biti lišen prava na obrazovanje. U vršenju svojih funkcija u oblasti obrazovanja i nastave država poštuje pravo roditelja da osiguraju takvo obrazovanje i nastavu u skladu sa njihovim vlastitim vjerskim i filozofskim uvjerenjima.“

c) Konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 9.

„Svako ima pravo na slobodu misli, savjesti i vjere: ovo uključuje slobodu da promijeni vjeru ili uvjerenje i slobodu sam ili zajedno sa drugima i javno ili privatno, da manifestuje svoju vjeru ili uvjerenje, obredom, propovijedanjem i vršenjem vjerskih dužnosti i rituala.

Sloboda manifestiranja svoje vjere ili svojih uvjerenja će podlijegati samo onim ograničenjima predviđenim zakonom i koja su neophodna u demokratskom društvu u interesu javne sigurnosti, zaštite javnog poretka, zdravlja ili morala ili zaštite prava i

sloboda drugih“.

Član 14.

Zabrana diskriminacije

„Uživanje prava i sloboda predviđenih ovom konvencijom osigurava se bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status“.

D. Konvencija o pravima djeteta

Član 3.

„U svim aktivnostima koja se tiču djece od primarnog značaja su interesi djeteta bez obzira na to da li ih provode javne ili privatne institucije za socijalnu zaštitu, sudovi, administrativni organ ili zakonodavna tijela“.

Član 12.

1. Države članice osiguravaju djetetu koje je sposobno formirati vlastito mišljenje pravo slobodnog izražavanja tog mišljenja o svim pitanjima koja se tiču djeteta, s tim što se mišljenju djeteta posvećuje dužna pažnja u skladu sa godinama života i zrelostju djeteta.“

Član 14.

„1. Države članice poštuju pravo djeteta na slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti.

2. Države članice poštiju prava i dužnosti roditelja i, ako je takav slučaj, zakonitih staratelja da usmjeravaju dijete u ostvarivanju njegovog prava na način koji je u skladu sa razvojem njegovih sposobnosti.

3. Sloboda ispoljavanja vjeroispovijesti, ili uvjerenja može da podliježe samo onim ograničenjima koja su propisana zakonom i koja su prijeko potrebna radi zaštite javne sigurnosti, reda, zdravlja ili morala ili osnovnih prava i sloboda drugih“.

Član 18.

1. Države članice uložit će sve napore kako bi se uvažavao princip da oba roditelja imaju zajedničku odgovornost u podizanju i razvoju djeteta. Roditelji ili, u zavisnosti od slučaja, zakoniti staratelji imaju glavnu odgovornost za podizanje i razvoj djeteta. Interesi djeteta su njihova osnovna briga.

2. Radi garantiranja i unapređivanja prava sadržanih u ovoj konvenciji, države članice pružaju roditeljima i zakonitim starateljima odgovarajuću pomoć u obavljanju dužnosti odgajanja djeteta i osiguravaju razvoj institucija, objekata i službi za brigu o djeci.

Član 28.

1. Države članice priznaju pravo djeteta na obrazovanje i, radi postepenog ostvarenja tog prava na osnovu jednakih mogućnosti, posebno:

- a) proglašavaju osnovno obrazovanje obveznim i besplatnim za sve;*
- b) podstiču razvoj različitih oblika srednjoškolskog obrazovanja, uključujući opće i stručno obrazovanje, koje je dostupno svoj djeci i preuzimaju odgovarajuće mјere kao što su uvođenje besplatnog obrazovanja i pružanje finansijske pomoći u slučaju potrebe;*
- c) svima omogućavaju sticanje visokog obrazovanja na osnovu sposobnosti, koristeći prikladna sredstva;*
- d) svoj djeci stavlju na raspolaganje obrazovne i stručne informacije i usluge pro-*

- fesionalne orientacije;
- e) preduzimaju mjere za podsticanje redovnog pohađanja škole i smanjenje ispisanja iz škole.

2. Države članice preuzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi se disciplina u školama mogla provoditi na način koji je u skladu sa ljudskim dostojanstvom djeteta i ovom konvencijom.

3. Države članice unapređuju i podstiču međunarodnu saradnju o pitanjima koja se odnose na obrazovanje, posebno radi doprinosa eliminaciji neznanja i nepismenosti u svijetu i olakšanja pristupa nauci, te ničkom znanju i savremenim metodama nastave. U tom pogledu, posebna pažnja se poslanja zemljama u razvoju

Član 29.

1. Države članice saglasne su da obrazovanje djeteta treba da bude usmjereno na:

- a) razvoj ličnosti djeteta i razvoj obдарenosti i mentalnih i fizičkih sposobnosti do krajnjih granica;
- b) razvoj poštovanja prava čovjeka i osnovnih sloboda, kao i poštovanje principa sadržanih u Povelji Ujedinjenih naroda;
- c) razvoj poštovanja roditelja djeteta, njegovog kulturnog identiteta, jezika i vrijednosti, nacionalnih vrijednosti zemlje u kojoj dijete živi i zemlje iz koje ono potiče, kao i civilizacija koje su različite od njegove;
- d) pripremanju djeteta za odgovoran život u slobodnom društvu, u duhu razumjevanja, mira tolerancije, jednakosti polova i prijateljstva među svim narodima, etničkim, nacionalnim i vjerskim grupama i licima autohtonog porijekla;
- e) razvoj poštovanja prirodne sredine.

2. Ni jedna odredba ovog člana kao ni člana 28. ne smije se tumačiti tako da se ograničava sloboda pojedinca i tijela da osnivaju i upravljaju obrazovnim ustanovama, imajući uvijek u vidu poštovanje principa izloženih u stavu 1. ovog člana i pod uslovom da je obrazovanje u takvim institucijama u skladu sa minimalnim standardima koje može propisati država.

E. Konvencija o pravima lica sa invaliditetom

Član 24.

Obrazovanje

1. Države potpisnice priznaju pravo svih lica sa invaliditetom na obrazovanje. Sa ciljem da ostvare uživanje ovog prava bez diskriminacije i na osnovu jednakosti sa drugima, države potpisnice osigurajuće inkluzivni sistem obrazovanja na svim nivoima i učenje tokom čitavog života usmjereno na:

a) Pun razvoj ljudskih potencijala i osjećanja dostojanstva i samovrijednosti, kao i jačanje poštovanja ljudskih prava, osnovnih sloboda i ljudske raznovrsnosti,

b) Razvijanje ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti lica sa invaliditetom do najveće moguće mjeru.

c) Omogućavanje da sva lica sa invaliditetom efektivno učestvuju u slobodnom društvu.

2. Države potpisnice će osigurati:

a) da lica sa invaliditetom ne budu isključena iz općeg sistema obrazovanja na osnovu svog invaliditeta, te da djeca s invaliditetom ne budu isključena iz besplatnog i obrazovnog osnovnog obrazovanja ili iz srednjeg obrazovanja na osnovu invaliditeta;

b) da lica sa invaliditetom imaju pri-

stup inkluzivnom kvalitetnom i besplatnom osnovnom obrazovanju i srednjem obrazovanju, na ravnopravnoj osnovi sa drugima u zajednicama u kojima žive;

c) da bude obezbijeđeno razumno zadovoljenje htijenja pojedinca;

d) da lica sa invaliditetom dobiju potrebnu podršku, unutar općeg sistema obrazovanja, kako bi se olakšalo njihovo djelotvorno obrazovanje,

e) pružanje djelotvornih individualizovanih mjera podrške u okruženjima koja maksimalno doprinose akademskom i društvenom razvoju, u saglasnosti sa ciljem potpunog uključivanja.

(...)

5. Države potpisnice će licima sa invaliditetom osigurati pristup općem tercijarnom obrazovanju, stručnom usavršavanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju bez diskriminacije i na ravnopravnoj osnovi s drugima. U tu svrhu, države potpisnice će osigurati razumnu prilagodbu za lica sa invaliditetom.“

F. Zakonske odredbe

1. Okvirni Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini

Član 4.

„Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednakе mogućnosti učešća u odgovarajućem obrazovanju, bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi.

Jednak pristup i jednakе mogućnosti podrazumijevaju osiguravanje jednakih usluga i prilika za sve, za početak i nastavak dajeg obrazovanja.

Odgovarajuće obrazovanje podrazu-

mijeva obrazovanje koje u skladu sa utvrđenim standardima osigurava djetetu da na najbolji način razvije svoje urođene i potencijalne umne, fizičke i moralne sposobnosti, na svim nivoima obrazovanja“.

Član 5.

„Prava djeteta koja se odnose na obrazovanje, ispravna briga za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog razvoja i sigurnosti, u školama i na svim mjestima gdje se obrazuje, imaju prvenstvo nad svim drugim pravima.

U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju, koje će najviše koristiti interesu djeteta“.

Član 6.

„Škola ima odgovornost da, u vlastitoj i u sredini u kojoj djeluje, doprinese stvaranju takve kulture koja poštuje ljudska prava i osnovne slobode svih građana, kako je to zasnovano Ustavom i ostalim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala Bosna i Hercegovina“.

Član 9.

„Škola će unapređivati i štitit vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.

Imajući na umu različitost ubjedjenja/vjerovanja u BiH, učenici će pohađati časove vjeroulike samo ako su u skladu sa njihovim ubjedjenjem ili ubjedjenjima njihovih roditelja.

Škola ne može preduzimati bilo kakve mјere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugaćijih vjerskih uvjerenja.

Učenici koji ne žele pohađati vjero-

nauku neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge učenike”.

2. Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju

Član 8.

„Škola je dužna osigurati uslove da učenici/učenice pohađaju vjeronauku, ali samo uz saglasnost roditelja ili staratelja.

Škola ne smije preduzimati bilo kakve aktivnosti koje bi se mogle shvatiti kao nepoštovanje ili davanje prednosti bilo kojoj vjeroispovijesti.

Škola osigurava da učenik/učenica ne trpi bilo kakvu diskriminaciju ili štetu na osnovu vjeroispovijesti, na osnovu toga da nema vjeroispovijesti, na osnovu činjenice da ne pohađa vjeronauku neke određene vjeroispovijesti ili je ne pohađa uopće.

Učenicima se obezbjeđuje da izučavaju o drugim vjerama i vjerovanjima, kao i o drugim tradicijama i kulturama“.

3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju

Član 3.

Član 8. mijenja se i glasi:

„Član 8.

Škola je dužna osigurati uslove da učenici pohađaju nastavni predmet vjeronauku, a onim učenicima koji vjeronauku ne pohađaju škola će omogućiti pohađanje drugog srodnog nastavnog predmeta o etici/ili religiji, a čiji nastavni plan i program donosi

Ministarstvo.

Učenici se, uz saglasnost roditelja, na početku školovanja opredjeljuju za pohađanje jednog od nastavnih predmeta iz stava 1. ovog člana, uz mogućnost promjene opredjeljenja na početku svake školske godine.

Predmeti iz stava 1. imaju status izbornog predmeta i ulaze u opći prosjek ocjena.“

8. Činjenično stanje

Ustavni sud Federacije konstataže da je u isključivoj nadležnosti kantona utvrđivanje obrazovne politike, donošenje propisa o obrazovanju i osiguranju obrazovanja. Uvažavajući nadležnosti Skupštine Kantona Sarajevo u oblasti zakonodavne politike, Ustavni sud Federacije ukazuje da je osporen član Zakona u dijelu koji glasi: „**škola će omogućiti pohađanje drugog srodnog nastavnog predmeta o etici i/ili religiji**“, nejasan, neprecizan i da ostavlja mogućnost proizvoljnog tumačenja, kao i čestog mijenjanja sadržaja ovih predmeta u praksi. Suštinski problem u konkretnom slučaju, odnosi se na obavezivanje nadležnog Ministarstva na donošenje nastavnog plana i programa alternativnog predmeta koji bi bio „srođan“ vjeronauci. Tako koncipirana odredba Zakona ne ostavlja dovoljno prostora i ne daje jasna ovlaštenja Ministarstvu da izradi sadržaje, planove i programe za alternativni predmet, za koji bi se opredijelili učenici koji ne žele pohađati vjeronauku. Iz navedenih razloga, po ocjeni Ustavnog suda Federacije osporena odredba Zakona ne daje garantije da učenici koji ne žele pohađati nas-

tavni predmet vjeronauku, neće biti diskriminirani. Osporena odredba Zakona, ovim učenicima ne omogućava da se na jasan i precizan način upoznaju sa svojim pravima, obavezama i odgovornostima pri izboru alternativnih predmeta.

9. Stav Ustavnog suda Federacije

Ustavni sud Federacije utvrđuje da bi Skupština Kantona Sarajevo uređujući oblast obrazovanja jasnim i precisnim zakonskim rješenjima, umjesto osporene odredbe trebala utvrditi alternativni odnosno alternativne predmete, pa nadležnom ministarstvu dati ovlaštenja, koja mu omogućavaju da se kroz utvrđivanje sadržaja, planova i programa alternativnog odnosno alternativnih predmeta omogući realizaciju prava roditelja i djece garantovana:

a) Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, kao što su jednakost pred zakonom, zabrana svake diskriminacije, zaštićena porodice i djece, sloboda govora, mišenja, savjesti i uvjerenja, sloboda religije i obrazovanje (član II.A.2.(1) c), d), j), l) i m).

b) Konvencijom o pravima djeteta, kao što su pravo djeteta na slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti (član 14. ove Konvencije), osiguranje da pruženo obrazovanje bude u najboljem interesu djeteta, da u potpunosti poštuje prava i dužnosti roditelja i da osigura potpuni razvoj identiteta djeteta (čl. 18., 28. i 29.).

c) Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, kao što su sloboda vjeroispovijesti (član 9.),

sloboda izražavanja (član 10.), zabrana diskriminacije (član 14.) i pravo na obrazovanje (član 2. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju).

d) Konvencije o pravima lica sa invaliditetom, kao što je pravo lica sa invaliditetom na obrazovanje (član 24.), prilagođavajući sadržaje nastavnih planova i programa iz ove oblasti specifičnim potrebama ove djece, u cilju njihovog potpunog uključivanja u obrazovni sistem.

Nadležno ministarstvo u oblasti obrazovanja bi na ovaj način imalo mogućnost utvrđivati sadržaje nastavnog odnosno nastavnih predmeta, planove i programe za njihovu realizaciju u skladu sa principima demokratskog društva. Prenošenjem znanja iz ove oblasti obrazovanja na objektivan, kritički i pluralistički način, spriječila bi se indoktrinacija, koja ne poštuje vjerska i filozofska uvjerenja roditelja. Time bi nadležno ministarstvo ispunilo svoju obvezu iz člana 2. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, u smislu poštovanja roditelja da osiguraju obrazovanje i podučavanje njihove djece u skladu sa njihovim vlastitim vjerskim i filozofskim uvjerenjima.

10. Tačkom 2. izreke presude je saglasno članu IV.C.12.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine data kao prijelazno rješenje, mogućnost Skupštini Kantona Sarajevo da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove presude u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenim novinama Kantona Sarajevo“ usaglasi osporeni dio odredbe iz tačke 1. izreke ove presude sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno u sastavu: dr. Kata Senjak, predsjednica Suda, Sead Bahtijarević, mr. Ranka Cvijić, Domin Malbašić, Aleksandra Martinović i mr. Faris Vehabović, sudije Suda.

Broj:U-39/11 **Predsjednica**
06.11.2012.g. **Ustavnog suda Federacije**
S a r a j e v o **Bosne i Hercegovine**
 Kata Senjak,s.r.

121

Na osnovu člana 33.a Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 8/98, 10/00 i 5/03), **d o n o s i m:**

U K A Z **O PROGLAŠENJU ZAKONA** **O PRUŽANJU BESPLATNE** **PRAVNE POMOĆI**

Proglašava se Zakon o pružanju besplatne pravne pomoći, koji je donijela Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 18. redovnoj sjednici, održanoj 22. januara 2013. godine.

Broj:02-02-39/13P **P R E M I J E R**
22.01.2013godine **Emir Frašto,s.r.**

G o r a ž d e

122

Na osnovu poglavljia IV. odjeljak A. člana 23. tačka b) Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 8/98, 10/00 i 5/03) i člana 106. Poslovnika Sklupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog ka-

ntona Goražde”, broj: 10/08), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 18. redovnoj sjednici, održanoj 22. januara 2013. godine, **d o n o s i:**

Z A K O N **O PRUŽANJU BESPLATNE** **PRAVNE POMOĆI**

I. OPĆE ODREDBE

Član 1. **(Sadržaj Zakona)**

Ovim se Zakonom regulišu oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći, korisnici besplatne pravne pomoći, posupci u kojima se pruža besplatna pravna pomoć, organi pred kojima se pruža besplatna pravna pomoć, uvjeti, kriteriji i način ostvarivanja besplatne pravne pomoći, postupak za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, subjekti ovlašteni za pružanje besplatne pravne pomoći, finansiranje, saradnja i stručno usavršavanje, nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći u Bosansko – podrinjskom kantonu Goražde (u daljem tekstu: Kanton), prava, dužnosti i ovlaštenja pravnih zastupnika, nadzor i druga pitanja od značaja za pružanje besplatne pravne pomoći.

Član 2. **(Besplatna pravna pomoć** **i minimum prava)**

(1) Besplatna pravna pomoć je oblik ostvarivanja prava fizičkog lica na pravično suđenje i jednak pristup pravdi pred sudom i drugim organima, čije troškove u cijelosti ili djelimično snosi nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći.

(2) Odobrena besplatna pravna pomoć može se ograničiti samo iz razloga propisanih ovim Zakonom.

(3) Pravo na besplatnu pravnu pomoć obuhvata i pravo na oslobođanje od taksi, koje se ostvaruje u skladu sa propisima o taksama.

(4) U cilju ostvarivanja prava iz stava (1) ovog člana, nadležni organi za pružanje besplatne pravne pomoći ostvaruju međusobnu saradnju.

Član 3. (Značenja izraza)

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) *Pravo na besplatnu pravnu pomoć* predstavlja pravo fizičkog lica da uz ispunjenje određenih uvjeta, traži i dobije od nadležnog organa za pružanje besplatne pravne pomoći besplatnu pravnu pomoć;
- b) *Oblik ostvarivanja besplatne pravne pomoći* predstavlja radnje i postupke kojima se korisniku besplatne pravne pomoći omogućava zaštita prava na pravično suđenje i jednak pristup pravdi;
- c) *Korisnik besplatne pravne pomoći* je fizičko lice kojem je odobrena besplatna pravna pomoć na osnovu ovog Zakona;
- d) *Licem lošeg imovinskog stanja* smatra se lice koje, prema svom općem imovinskom stanju i stanju članova svog porodičnog domaćinstva, nema sredstava da plati punomočnika i/ili radnje punomočnika te troškove postupka bez štete za nužno izdržavanje sebe i članova svog porodičnog domaćinstva;
- e) *Članom porodičnog domaćinstva korisnika besplatne pravne pomoći* smatra se

lice utvrđeno Porodičnim zakonom u Federaciji Bosne i Hercegovine;

- f) *Nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći* u Kantonu je Kantonalni zavod za pružanje besplatne pravne pomoći;
- g) *Pravni zastupnik* je državni službenik nadležnog organa za pružanje besplatne pravne pomoći ovlašten da samostalno obavlja poslove pružanja besplatne pravne pomoći;
- h) *Subjektima pružanja besplatne pravne pomoći* smatra se nadležni organ propisan ovim zakonom, kao i advokati koji su članovi advokatskih komora u Bosni i Hercegovini, udruženja registrovana za pružanje besplatne pravne pomoći i drugi subjekti, u skladu sa drugim zakonima;
- i) *Međunarodnom konvencijom* smatra se svaki međunarodni akt koji se odnosi na pravo pojedinca na pravično suđenje i jednak pristup pravdi, a koji je Bosna i Hercegovina ratifikovala.

Član 4. (Ravnopravnost spolova)

Odredbe ovog Zakona se odnose podjednako na osobe muškog i ženskog spola, bez obzira na rod imenice upotrebljene u tekstu Zakona.

II. OBLICI OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI I POSTUPCI U KOJIMA SE PRUŽA BESPLATNA PRAVNA POMOĆ

Član 5. (Oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći)

(1) Besplatna pravna pomoć ostvaruje se kao pravo na:

- a) opće informacije o pravima i obavezama,
- b) pomoć pri popunjavanju obrazaca za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć,
- c) pravne savjete,
- d) pravnu pomoć pri sastavljanju svih vrsta pismena,
- e) zastupanje pred organima uprave i drugim organima i institucijama,
- f) zastupanje na sudu,
- g) sačinjavanje apelacija,
- h) pravnu pomoć u postupcima mirnog rješavanja spora (medijacija).

(2) Prava na opće informacije o pravima i obavezama i pomoći u popunjavanju obrazaca za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć imaju sva lica bez obzira na ispunjavanje uvjeta propisanih ovim Zakonom.

(3) Pravni savjet je detaljno informisanje o načinu i mogućnostima rješavanja određenog pravnog pitanja u konkretnoj pravnoj stvari.

(4) Pravna pomoć iz stava (1) ovog člana pruža se bez naknade, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Član 6. (Postupci u kojima se pruža besplatna pravna pomoć)

(1) Besplatna pravna pomoć pruža se korisnicima besplatne pravne pomoći u postupcima u kojima se ostvaruju i štite njihova prava i na zakonu zasnovani interesi.

(2) Postupci iz stava (1) ovog člana su:

1. upravni postupak,
2. upravni spor,
3. prekršajni postupak,

- 4. parnični postupak,
- 5. vanparnični postupak,
- f) izvršni postupak,
- g) krivični postupak, u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 7. (Postupci u kojima se ne pruža besplatna pravna pomoć)

Besplatna pravna pomoć ne pruža se u sljedećim postupcima:

- a) postupak pred privrednim odjeljenjima nadležnih sudova,
- b) postupak upisa u registar privrednih subjekata,
- c) postupak registracije obrtničke djelatnosti,
- d) postupak registracije udruženja ili fondacija,
- e) postupak pred nadležnim poreznim organima,
- f) postupak pribavljanja urbanističke saglasnosti i građevinske dozvole,
- g) sastavljanje privatnih isprava i ugovora.

Član 8. (Evidencija)

O pruženoj besplatnoj pravnoj pomoći nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći (u daljem tekstu: nadležni organ) vodi evidenciju u manuelnoj i elektronskoj formi, a način vođenja i sadržaj evidencija propisuje ministar nadležan za pravosuđe.

III. KORISNIK I ZABRANA DISKRIMINACIJE KORISNIKA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Član 9. (Korisnik besplatne pravne pomoći)

Korisnik besplatne pravne pom-

oći (u daljem tekstu: korisnik) je lice kojem se na teritoriji Kantona pruža besplatna pravna pomoć prema uvjetima propisanim zakonom, i to:

- a) državljanin Bosne i Hercegovine koji ima prebivalište ili boravište na teritoriji Kantona i drugo fizičko lice koje ima boravište na teritoriji Bosne i Hercegovine;
- b) fizičko lice koje se nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine pod međunarodnom zaštitom u skladu s međunarodnim standardom, a naročito tražilac azila, izbjeglica, lice pod supsidiarnom ili privremenom zaštitom, apatrid, žrtva trgovine ljudima, u skladu sa principima reciprociteta ili u skladu sa obavezama koje Bosna i Hercegovina ima prema međunarodnim konvencijama;
- c) lice čija su prava zaštićena odredbama Konvencije o građansko-pravnim aspektima međunarodne otmice djece i Konvencije o ostvarivanju alimentacionih zahtjeva u inostranstvu.

Član 10. (Zabrana diskriminacije)

Korisnik besplatne pravne pomoći ima pravo na besplatnu pravnu pomoć, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, bez obzira na njegovu rasu, boju kože, jezik, vjeru, etničku pripadnost, nacionalno ili socijalno porijeklo, veze s nacionalnom manjinom, političko ili drugo uvjerenje, članstvo u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanje, pol, polno izražavanje ili orientaciju, kao i svaku drugu okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da mu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava utvrđenih ovim Zakonom.

IV. UVJETI ZA OSTVARIVANJE BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Član 11. (Uvjeti za ostvarivanje besplatne pravne pomoći)

- (1) Pravo na besplatnu pravnu pomoć na osnovu statusa ostvaruje:
 - a) dijete bez roditeljskog staranja,
 - b) lice kojem je oduzeta poslovna sposobnost i duševno oboljelo lice smješteno u zdravstvenu ustanovu,
 - c) žrtva nasilja u porodici ili nasilja na osnovu spola, za vrijeme dok je smještena u sigurnu kuću,
 - d) korisnik stalne novčane (socijalne) pomoći ostvarene prema kantonalmom propisu o socijalnoj zaštiti i
 - e) uživalac najniže penzije pod uvjetom da nema drugih članova porodičnog domaćinstva koji ostvaruju dodatna primanja.

(2) Pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvaruje i lice lošeg imovinskog stanja kada to utvrди nadležni organ.

(3) Pravo na besplatnu odbranu i zastupanje u krivičnom postupku ima i lice koje nema prebivalište na području Kantona, pod uvjetima propisanim zakonom kojim se reguliše krivični postupak u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 12. (Utvrđivanje lošeg imovinskog stanja)

(1) Licem lošeg imovinskog stanja, koje ima pravo na besplatnu pravnu pomoć, smatra se lice čiji mjesecni prihodi po članu domaćinstva ne prelaze iznos od 35% prosječne isplaćene mjesecne neto plaće zaposlenih u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodnoj kalendarskoj godini, a nema nekretnine ili dr-

ugu imovinu kojom može podmiriti troškove postupka.

(2) Kod utvrđivanja lošeg imovinskog stanja lica iz stava (1) ovog člana, neće se uzimati u obzir prihod i imovina članova porodice korisnika koji sa njim žive u zajedničkom domaćinstvu, a protustranke su u postupku.

(3) Pod prihodima, nekretninom ili drugom imovinom lica iz stava (1) ovog člana podrazumijevaju se prihodi, nekretnine i druga imovina koja je Kantonalnim Zakonom o socijalnoj zaštiti propisana kao uvjet za ostvarivanje prava na stalnu novčanu pomoć.

Član 13. (Djelimična naknada troškova postupka)

Kada podnositelj zahtjeva ima na raspolaganju određena sredstva koja se mogu koristiti u toku postupka, ali su nedovoljna za plaćanje troškova postupka, a naročito troškova zastupanja, nadležni organ određuje koje troškove postupka snosi podnositelj zahtjeva.

Član 14. (Kriterij očigledne neosnovanosti)

(1) Besplatna pravna pomoć neće se odobriti podnositoci zahtjeva ili će se otkazati ukoliko je odobrena:

- ako se iz samog zahtjeva, dokaza i činjenica na kojima se zasniva zahtjev očigledno može zaključiti da je takav zahtjev neosnovan;
- ako se radi o neopravdanom vođenju postupka;
- ako se radi o zloupotrebi prava na besplatnu pravnu pomoć.

(2) Smatrat će se da je riječ o neopravdanom vođenju postupka kada je

podnositelj zahtjeva u očiglednom nesrazmjeru sa stvarnim izgledom na uspjeh, kao i kada želi da vodi postupak radi postizanja svrhe koja je suprotna načelima poštenja i morala.

(3) Smatrat će se da je riječ o zloupotrebi prava na besplatnu pravnu pomoć ako je podnositelj zahtjeva dao netočne podatke o ispunjavanju kriterija iz ovog Zakona ili ako u slučaju promijenih okolnosti u toku vođenja postupka, prema kojima ne bi imao pravo na besplatnu pravnu pomoć nije nadležnom organu prijavio te promijenjene okolnosti.

(4) Pravna pomoć se neće odobriti ili će se otkazati licu koje se ponaša izrazito nasilnički, nepristojno i uvredljivo prema pružaocu pravne pomoći.

V. POSTUPAK OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Član 15. (Zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći)

(1) Zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći, uz priložene dokaze o ispunjavanju uvjeta propisanih ovim Zakonom, podnosi se nadležnom organu na obrascu koji propisuje ministar za pravosuđe.

(2) Podnositelj zahtjeva prilaže uz zahtjev svoju ovjerenu pisano izjavu i ovjerenu pisano izjavu punoljetnih članova svog porodičnog domaćinstva o imovinskom stanju, kao i svoju ovjerenu pisano izjavu i pisano izjavu punoljetnih članova svog porodičnog domaćinstva o dopuštanju uvida u sve podatke o imovini i prihodima.

(3) Za tačnost podataka navedenih u zahtjevu, podnositelj zahtjeva odgovara krivično i materijalno.

Član 16. (Provjera podataka)

(1) Nadležni organ, prema vlastitoj procjeni, provjerava činjenice navedene u izjavi o imovinskom stanju podnosioca zahtjeva i punoljetnih članova njegovog porodičnog domaćinstva, a obavezno kada to zatraže organi pred kojima se treba voditi postupak, lice protiv kojeg se vodi postupak kao i lice koje ima pravni interes.

(2) Na zahtjev nadležnog organa, organi i pravna lica dužni su dostaviti podatke kojim raspolazu ili vode evidenciju o činjenicama navedenim u izjavi o imovinskom stanju podnosioca zahtjeva.

Član 17. (Rješenje)

(1) O zahtjevu za pružanje besplatne pravne pomoći, o djelimičnoj naknadni troškova postupka i o otkazivanju odobrene pravne pomoći, odlučuje rukovodilac nadležnog organa rješenjem, bez odgađanja, a najkasnije u roku 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno utvrđivanja uvjeta za otkazivanje odobrene pravne pomoći, u skladu sa odredbama federalnog zakona kojim se reguliše upravni postupak.

(2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana korisnik ima pravo uložiti žalbu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(3) Žalba na rješenje iz stava (1) ovog člana, koje je donio rukovodilac nadležnog organa, podnosi se ministarstvu nadležnom za oblasti pravosuđa i uprave Kantona, koje o žalbi odlučuje u roku od osam dana od dana podnošenja žalbe.

(4) Protiv rješenja donesenog po

žalbi iz stava (3) ovog člana nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 18. (Vremensko važenje rješenja)

(1) Rješenje o odobrenoj besplatnoj pravnoj pomoći važi do pravosnažnog okončanja postupka za koji je besplatna pravna pomoć odobrena, ukoliko odobrena pravna pomoć nije ranije otkazana ili opozvana.

(2) Za postupke po vanrednim pravnim lijekovima i za postupke pred ustavnim sudovima Bosne i Hercegovine i pred Evropskim sudom za ljudska prava, na osnovu zahtjeva stranke, donosi se posebno rješenje.

(3) Na rješenje iz stava (3) ovog člana primjenjuju se odredbe člana 17. ovog Zakona.

Član 19. (Povrat troškova postupka)

(1) Kada je korisnik potpuno ili djelimično uspio u postupku i dosuđeni mu troškovi postupka, na zahtjev nadležnog organa, dužan je da vrati u Budžet Kantona iznos troškova ostvarenih po osnovu odobrene besplatne pravne pomoći, o čemu se donosi posebno rješenje.

(2) Na rješenje iz stava (1) ovog člana primjenjuju se odredbe člana 17. ovog Zakona.

Član 20. (Obaveza vraćanja sredstava)

(1) Kada se u toku postupka doneše rješenje o otkazivanju besplatne pravne pomoći zbog zloupotrebe prava

na besplatnu pravnu pomoć ili se utvrdi da su se finansijske prilike korisnika ili članova njegovog porodičnog domaćinstva bitno izmijenile, tako da je isti u mogućnosti potpuno ili djelimično vratiti troškove za pruženu pravnu pomoć, korisnik je dužan vratiti u Budžet Kantona sredstva utrošena na pružanje pravne pomoći, o čemu se donosi posebno rješenje.

(2) Na rješenje iz stava (1) ovog člana primjenjuju se odredbe člana 17. ovog Zakona.

Član 21.

(Način obračuna troškova i utrošenih sredstava i pripadnosti)

Troškovi ostvareni po osnovu pružene pravne pomoći i sredstva utrošena na pružanje pravne pomoći iz članova 19. i 20. ovog Zakona obračunavaju se prema advokatskoj tarifi, dok se ostali troškovi utvrđuju na osnovu odgovarajuće dokumentacije, a prihod su Budžeta Kantona.

Član 22.

(Troškovi izgubljenog sporu)

Kada korisnik izgubi spor za čije vođenje mu je odobrena besplatna pravna pomoć, nije dužan nadoknaditi troškove pravne pomoći.

VI - SUBJEKTI OVLAŠTENI ZA PRUŽANJE BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Član 23.

(Subjekti)

(1) Besplatnu pravnu pomoć, u skladu s odredbama ovog Zakona, pruža nadležni organ utvrđen ovim Zakonom.

(2) Besplatnu pravnu pomoć mogu pružati advokati koji su članovi advokatskih komora u Bosni i Hercegovini, udruženja registrovana za pružanje besplatne pravne pomoći i drugi subjekti, u skladu sa drugim zakonima.

Član 24.

(Pravo zastupanja)

Pravo zastupanja korisnika besplatne pravne pomoći, u skladu sa procesnim zakonima u Federaciji Bosne i Hercegovine, imaju:

- službenici nadležnog organa, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom,
- službenici udruženja koja su registrirana za pružanje besplatne pravne pomoći, pod uvjetima propisanim procesnim odredbama u postupcima na koje se odnosi ovaj Zakon,
- advokati-članovi advokatskih komora u Bosni i Hercegovini.

VII. PRAVNI ZASTUPNIK

Član 25.

(Pravni zastupnik)

(1) Pravni zastupnik nadležnog organa je direktor u nadležnom organu, ovlašten za samostalno pružanje besplatne pravne pomoći, koji, pored općih i posebnih uvjeta propisanih zakonom i provedbenim propisima koji se odnose na državne službenike, ima položen pravosudni ispit i propisane godine radnog staža na pravnim poslovima, od čega najmanje tri godine nakon položenog pravosudnog ispita.

Član 26.

(Zastupanje)

(1) Pravni zastupnik preduzima

sve radnje i učestvuje u svim fazama postupka do okončanja postupka.

(2) Pravni zastupnik ne može zastupati više od jedne stranke u jednom predmetu.

Član 27. (Obaveza čuvanja službene tajne)

(1) Pravni zastupnik je dužan da čuva kao službenu tajnu sve što je saznao ili mu je stranka povjerila, izuzev ako je u svojstvu branitelja oslobođen ove obaveze na osnovu izričitog ili prečutnog odobrenja korisnika, kao i u slučajevima kada je branitelj, a posumnja da predstoji izvršenje težeg krivičnog djela ili kada se pokrene parnica radi namirenja troškova i izdataka koje je korisnik prouzrokovao nadležnom organu lažno prikazujući svoje imovno stanje, a u cilju obezbjeđenja besplatnog zastupanja.

(2) Službenu tajnu iz stava (2) ovog člana dužni su čuvati i drugi zaposlenici koji rade ili su radili u nadležnom organu.

Član 28. (Razlozi za odbijanje zastupanja)

Pravni zastupnik će odbiti odbranu i zastupanje u krivičnim stvarima i zastupanje u građanskom i upravnom postupku i upravnom sporu u slučajevima predviđenim zakonima kojima se reguliše krivični, parnični i upravni postupak i upravni spor u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 29. (Otkazivanje punomoći)

(1) Odmah po saznanju za postojanje razloga i okolnosti iz člana 28. Ovog Zakona, pravni zastupnik je dužan

otkazati punomoć korisniku.

(2) Po otkazivanju punomoći, pravni zastupnik je dužan u periodu od 30 dana nastaviti pružati pravnu pomoć, ako je to neophodno da se od korisnika otkloni kakva šteta, osim ako korisnik nije imenovao drugog zastupnika ili se preduzimanju tih radnji izričito protivi.

(3) Pravni zastupnik nije dužan postupati u skladu sa stavom (2) ovog člana ako korisnik otkaze punomoć, ali je dužan u momentu otkazivanja punomoći u pisanoj formi obavijestiti korisnika o svim relevantnim rokovima kao i zakazanim terminima u konkretnom predmetu.

Član 30. (Dužnosti pravnog zastupnika kao branitelja)

(1) Pravni zastupnik kao branitelj tokom krivičnog postupka mora, zastupajući lice lišeno slobode, odnosno osuđeničenog ili optuženog, preduzimati sve neophodne radnje u cilju utvrđivanja činjenica i prikupljanja dokaza koji idu u korist lica koga brani, kao i zaštite njegovih prava.

(2) Prava i dužnosti pravnog zastupnika kao branitelja ne prestaju u slučaju opoziva, sve dok ga sudija, odnosno sudsko vijeće, ne razriješi te dužnosti.

Član 31. (Obaveza informisanja)

Pravni zastupnik je dužan da informiše korisnika o preduzetim radnjama u postupku i o svim drugim činjenicama relevantnim za tok i ishod konkretnog postupka.

Član 32.
(Druga prava i obaveze pravnog zastupnika)

Na prava, obaveze i odgovornošti pravnog zastupnika, koje nisu regulisane ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojim su regulisana prava, obaveze i odgovornosti rukovodilaca organa uprave i upravnih organizacija i državnih službenika u Federaciji Bosne i Hercegovine i procesnih zakona u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 33.
(Angažovanje drugih lica)

(1) Pravni zastupnik može u pojedinom postupku angažovati ili zatražiti angažovanje vještaka, sudskih tumača i drugih lica, kada ocijeni da je to neophodno za vršenje odbrane ili zastupanja, uz odobrenje direktora nadležnog organa.

(2) Pravni zastupnik je dužan da predlaže ili angažuje lice iz stava (1) ovog člana nepristrasno, rukovodeći se isključivo njegovom stručnošću i iskustvom u obavljanju poslova za koje se angažuje, vodeći računa o odredbama zakona kojima je regulisan postupak pribavljanja usluga od trećih lica.

VIII. FINANSIRANJE, SARADNJA I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Član 34.
(Finansiranje)

(1) Sredstva za organizovanje i pružanje besplatne pravne pomoći od strane nadležnog organa osiguravaju se u Budžetu Kantona i općina.

(2) Sredstva za pružanje pravne

pomoći udruženjima koja su registrovana za pružanje besplatne pravne pomoći osiguravaju se na osnovu odobrenog projekta, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 35.
(Međusobna saradnja nadležnih organa)

(1) Nadležni organi uspostavljaju saradnju s drugim organima osnovanim prema propisima o pružanju besplatne pravne pomoći, udruženjima registrovanim za pružanje besplatne pravne pomoći i drugim subjektima ovlaštenim za pružanje besplatne pravne pomoći, u cilju razmjene informacija i prakse u oblasti besplatne pravne pomoći.

(2) Nadležni organi sarađuju sa centrima za socijalni rad, nadležnim ministarstvima, jedinicama lokalne samouprave i drugim organima, u cilju praćenja prakse primjene zakonskih odredbi u određenim oblastima i analize potrebe građana da svoja prava i obaveze definisane tim zakonima rješavaju uz pružanje besplatne pravne pomoći.

(3) Nadležni organi sarađuju i podstiču saradnju sa obrazovnim institucijama u cilju omogućavanja sticanja praktičnih znanja studenata kroz rad nadležnog organa u oblastima kojima se bavi.

**IX. KANTONALNI ZAVOD
ZA PRUŽANJE BESPLATNE
PRAVNE POMOĆI**

Član 36.
**(Status Kantonalnog zavoda
za pružanje besplatne pravne pomoći)**

Kantonalni zavod za pružanje

besplatne pravne pomoći (u daljem tekstu: Zavod) je samostalna upravna organizacija Kantona, koja se osniva zakonom kojim se uređuje organizacija i djelokrug organa uprave i upravnih organizacija Kantona.

Član 37. (Nadležnosti Zavoda)

Zavod osigurava pružanje besplatne pravne pomoći, na način i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

U okviru rada Zavoda potrebno je obezbijediti ravnomjernu raspoređenosť poslova pružanja pravne pomoći između direktora i stručnih savjetnika.

Član 38. (Edukacija kadrova i kontrola kvaliteta)

(1) Zavod osigurava kontinuiranu edukaciju kadrova koji pružaju besplatnu pravnu pomoć.

(2) Zavod kontinuirano kontroliše kvalitet i kvantitet pružanja besplatne pravne pomoći i predlaže mјere za unapređenje sistema upravljanja i pružanja besplatne pravne pomoći.

(3) Korisnik besplatne pravne pomoći ima pravo da, u slučaju nestručnog i nesavjesnog pružanja besplatne pravne pomoći, podnese prigovor nadležnom ministartvu Kantona iz oblasti pravosuđa i uprave.

(4) U slučaju nestručnog i nesavjesnog pružanja besplatne pravne pomoći, organ pred kojim se vodi postupak dužan je na to upozoriti pravnog zastupnika, nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći i korisnika besplatne pravne pomoći i poduzeti mјere utvrđene procesnim odredbama zakona.

Član 39. (Javnost rada i izvještavanje)

(1) Zavod osigurava kontinuirano pružanje informacija javnosti o ciljevima, načinu obezbjeđenja i drugim pitanjima iz oblasti besplatne pravne pomoći.

(2) Radi praćenja i unapređenja besplatne pravne pomoći, Zavod podnosi Vladi i Skupštini Kantona godišnji izvještaj o radu s prijedlogom mјera za unapređenje sistema upravljanja i pružanja pravne pomoći, koji sadrži posebno izvještaj o broju korisnika besplatne pravne pomoći po oblastima u kojima je pružena pravna pomoć, odnosno o zastupanju pred pravosudnim organima, organima uprave i drugim organima.

X. NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 40. (Nadzor nad primjenom Zakona)

Nadzor nad provođenjem odredbi ovog Zakona vrši Ministarstvo nadležno za oblast pravosuđa i uprave.

XI. KAZNENE ODREDBE

Član 41. (Krivična i prekršajna odgovornost)

(1) Zabranjena je i kažnjiva svaka radnja kojom se dovodi do diskriminacije lica koja traže besplatnu pravnu pomoć (član 10).

(2) Krivično gonjenje i sankcionisanje počinilaca djela iz stava (1) ovog člana vrši se prema odgovarajućem krivičnom ili prekršajnom zakonodavstvu.

Član 42.
(Disciplinska i krivična odgovornost)

(1) Pravni zastupnici podliježu disciplinskoj odgovornosti za povrede odredbi ovog Zakona, u skladu sa odredbama zakona kojim je regulisana disciplinska odgovornost državnih službenika.

(2) Ukoliko povrede odredbi iz stava (1) ovog Zakona predstavljaju krivično djelo, krivično gonjenje i sankcioniranje počinilaca djela iz stava (1) ovog Zakona, vrši se prema odgovarajućem krivičnom zakonodavstvu.

**XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE
ODREDBE**

Član 43.
(Početak rada Zavoda)

Zavod počinje s radom u roku određenom zakonom kojim se reguliše organizacija organa uprave i upravnih organizacija Kantona.

Član 44.
(Podzakonski akti)

Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju evidencija o pruženoj pravnoj pomoći, obrazac zahtjeva za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, obrazac izjave o imovinskom stanju i obrazac izjave o dopuštanju uvida u podatke o imovini korisnika i punoljenih članova njegovog porodičnog domaćinstva donosi ministar za pravosuđe u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 45.
(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osm-

og dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko - podrinjskog kantona Goražde”.

Broj:01-02-70/13 **PREDSJEDAVAJUĆI**
22.01.2013. godine **SKUPŠTINE**
G o r a ž d e **Suad Došlo,s.r.**

123

Na osnovu člana 33.a Ustava Bo-sansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 8/98, 10/00 i 5/03), **d o n o s i m:**

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI,
ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA
I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM

Proglašava se Zakon o izmjena-ma i dopunama Zakona o socijalnoj za-štiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, koji je donijela Sku-pština Bosansko - podrinjskog kantona Goražde, na 18. redovnoj sjednici, odr-žanoj 22. januara 2013. godine.

Broj:02-02-40/13 **P R E M I J E R**
22.01.2013.godine **Emir Frašto,s.r.**
G o r a ž d e

124

Na osnovu poglavljia IV. odjeljak A. člana 23. tačka b) Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službe-ne novine Bosansko-podrinjskog kanto-na Goražde”, broj: 8/98, 10/00 i 5/03), člana 8. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i za-štite porodice sa djecom (“Službene novi-ne Federacije Bosne i Hercegovine”, br-

oj: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09) i člana 106. Poslovnika Sklupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 10/08), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 18. redovnoj sjednici, održanoj 22. Janaura 2013. godine, **d o n o s i:**

**Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI,
ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA
I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM**

Član 1.

U Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde” broj: 10/00, 5/03, 5/05 i 3/08) u članu 4. u stavu 1. iza tačke 9), tačka se zamjenjuje zarezom i dodaje se nova tačka 10) koja glasi:

„10) lica koja su žrtve porodičnog nasilja i nasilja u zajednici.”

Član 2.

Iza člana 4. dodaje se novi član 4.a, koji glasi:

„Član 4.a

Dijete bez roditeljskog staranja, u smislu člana 4. stav 1. tačka 1) ovog Zakona, je dijete bez oba roditelja, nepoznatih roditelja, napušteno od roditelja, roditelja kojima je oduzeto roditeljsko staranje i roditelja spriječenih da vrše roditeljsku dužnost.

Odgojno zanemareno dijete, u smislu člana 4. stav 1. tačka 2) ovog Zakona,

je dijete koje zbog nedovoljnog nadzora i brige roditelja, te negativnog uticaja sredine, narušava općeprihvачene norme ponašanja.

Odgojno zapušteno dijete, u smislu člana 4. stav 1. tačka 3) ovog Zakona, je dijete koje svojim ponašanjem narušava općeprihvачene norme i vrši prekršaje ili krivična djela.

Dijete, čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, u smislu člana 4. stav 1. tačka 4) ovog Zakona, je dijete čiji roditelji zbog nesrećenih porodičnih odnosa, materijalnih i drugih razloga nisu u mogućnosti da mu osiguraju normalne uvjete za pravilan odgoj, fizički i psihički razvoj.

Lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju, u smislu člana 4. stav 1. tačka 5) ovog Zakona, su djeca i odrasla lica koja su: slijepa i slabovida, gluha i nagluha, sa poremećajima u govoru i glasu, sa tjelesnim oštećenjima i trajnim smetnjama u fizičkom razvoju, sa smetnjama u psihičkom razvoju (lahkog, umjerenog, težeg i teškog stepena), sa kombinovanim smetnjama (višestruko ometena u razvoju).

Materijalno neosigurano i za rad nesposobno lice, u smislu člana 4. stav 1. tačka 6) ovog Zakona, smatra se odraslo lice koje nema prijeko potrebnih sredstava za izdržavanje, nesposobno je za rad i ne može osigurati sredstva za život po nekom drugom osnovu.

Starim licem bez porodičnog staranja, u smislu člana 4. stav 1. tačka 7) ovog Zakona, smatra se lice starije od 65 godina (muškarac), odnosno 60 godina (žena), koje nema članove porodice ni srodnike koji su po zakonu obavezni da ga izdržavaju, ili ako ih ima da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja.

Lice sa društveno negativnim ponašanjem, u smislu člana 4. stav 1. tačka 8) ovog Zakona, je lice koje se odaje besposličarenju, skitnji, prosjačenju, prostituciji, alkoholizmu i drugim oblicima društveno negativnog ponašanja, a registrovano je kao lice sa društveno negativnim ponašanjem i kao takvo uključeno u tretman socijalne rehabilitacije.

Lice, odnosno porodica u stanju socijalne potrebe, kojima je uslijed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite u smislu člana 4. stav 1. tačka 9) ovog Zakona, smatra se lice, odnosno porodica koja se nađe u stanju socijalne potrebe zbog pretrpljene prisilne migracije, repatrijacije, elementarne nepogode, smrti jednog ili više članova porodice, povratka sa liječenja, otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora ili izvršavanja odgojne mjere.

Žrtva porodičnog nasilja i nasilja u zajednici, u smislu člana 4. stav 1. tačka 10. ovog Zakona, je lice kome je nanesena fizička, psihička i seksualna patnja ili emocionalna šteta, kao i prijetnja takvim djelima ili propuštanje činjenja dužne pažnje, nebriga i nerješavanje osnovnih potreba, što ga ozbiljno sputava da uživa u svojim pravima i slobodama.”

Član 3.

U članu 5. u stavu 1. iza tačke 6) tačka se zamjenjuje zarezom i dodaje se nova tačka 7) koja glasi:

”7) privremeni smještaj i zbrinjavanje u sigurnoj kući ili prihvatalištu.”

Član 4.

Član 8. se mijenja i glasi:

„Član 8.

Osnov za utvrđivanje novčanih i

drugih materijalnih davanja po osnovu socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, u skladu sa ovim Zakonom, je prosječna neto plaća u Kantonu ostvarena u prethodnoj kalendarskoj godini (u daljem tekstu: prosječna plaća u Kantonu) pomnožena sa odgovarajućim koeficijentom.

Visinu koeficijenta za obračun koja služi kao osnov za utvrđivanje novčanih i drugih materijalnih davanja po ovom Zakonu, utvrđuje Vlada Kantona svojom odlukom.

Na osnovu odluke iz stava 2. Ovog člana, kantonalni ministar za socialnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice izdaje naredbu o visini mjesecnih novčanih iznosa za sve korisnike prava po ovom Zakonu.”

Član 5.

U članu 14. stav 4. se mijenja i glasi:

„Kod utvrđivanja prihoda domaćinstva, u smislu stava 1. ovog člana, ne uzimaju se u obzir prihodi ostvareni na ime novčane naknade, odnosno invalidnine za tjelesno oštećenje, novčane naknade za pomoć i njegu od strane drugog lica, dodatka na djecu, nagrade, otpremnine, alimentacije, stipendije i jednokratne pomoći.”

Iza stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Izuzetno, u prihod domaćinstva uzet će se u obzir i invalidnina za tjelesno oštećenje za lica u postupku priznavanja prava na smještaj u ustanovu socijalne zaštite.”

Član 6.

U članu 16. riječi „60“ zamjenjuju se riječima: „65“.

Iza stava 1. dodaju se novi stavovi 2. i 3. koji glase:

„Postupci za ostvarivanje prava koji nisu završeni do dana stupanja na snagu ovog Zakona okončat će se prema odredbama ovog Zakona.

Korisnici koji su ostvarili pravo do dana stupanja na snagu ovog Zakona podliježu reviziji.”

Član 7.

U članu 112. stav 1.iza riječi „ostvaruje se,” dodaje se zarez i riječi „u trajanju od šest mjeseci”.

Iza stava 2. dodaju se novi stavovi 3, 4. i 5. koji glase:

„Pomoć iz prethodnog stava isplaćuje se u periodu od 6 mjeseci od dana rođenja djeteta do navršenih 6 mjeseci života djeteta i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

U postupku ostvarivanja prava na pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatnoj ishrani za majke dojilje, stranka podnosi zahtjev u roku od 60 dana od dana rođenja djeteta.

Ukoliko stranka podnese zahtjev po isteku ovog roka, pravo joj teče od prvog dana u mjesecu u kojem je zahtjev podnesen i traje dok postoje uvjeti za sticanje i korištenje tog prava.”

Član 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”.

**Broj:01-02-71/13 PREDSJEDAVAJUĆI
22.01.2013.godine SKUPŠTINE
G o r a ž d e Suad Došlo,s.r.**

125

Na osnovu člana 33.a Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 8/98, 10/00 i 5/03), **d o n o s i m:**

U K A Z O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UPOTREBI GRBA I ZASTAVE BOSANSKO- PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Proglašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi grba i zastave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, koji je donijela Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na 18. redovnoj sjednici, održanoj 22. januara 2013. godine.

**Broj:02-02-41/13
22.01.2013.godine
G o r a ž d e**

**P R E M I J E R
Emir Frašto,s.r.**

126

Na osnovu poglavlja IV. odjeljak A. člana 23. tačka b) Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 8/98, 10/00 i 5/03) i člana 106. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 10/08), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 18. redovnoj sjednici, održanoj 22. januara 2013. godine, **d o n o s i:**

**Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O UPOTREBI GRBA
I ZASTAVE BOSANSKO-
PODRINJSKOG KANTONA
GORAŽDE**

Član 1.

U Zakonu o upotrebi grba i zastave Bosansko - podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko- podrinjskog kantona Goražde", broj 7/97) u članovima 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19. i 21. iza riječi "Kanton", "Kantona" i "Kantonu" riječ "Goražde" se briše.

Član 2.

Član 4. mijenja se i glasi:

"Isticanje grba i zastave Kantona sa grbom i zastavom Federacije Bosne i Hercegovine i sa grbom i zastavom Bosne i Hercegovine, vrši se u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine."

Član 3.

U članu 6. riječi: "predsjednika Kantona Goražde" zamjenjuju se riječima: "predsjedavajućeg Skupštine Kantona".

Član 4.

U članu 10. riječ "županija" se briše.

Član 5.

U članu 11. tačka 2. se mijenja i glasi:

"2. u službenim prostorijama i natpisima na zgradama u kojima su smješteni kantonalni organi vlasti i drugi organi, službe i institucije koje su osnovane kantonalnim propisom, kao i organizacionim jedinicama tih organa, službi i institucija na teritoriji Kantona, memorandumima i službenim vozilima tih organa;"

Tačka 3. se briše.

Iza dosadašnje tačke 3. dodaju se nove tačke 4. i 5. koje glase:

"4. na službenim legitimacijama koje izdaju kantonalni organi.

5. na poslaničkim legitimacijama poslanika u Skupštini Kantona."

U dosadašnjoj tački 4. riječi: "odorama stražara kantonalnih ustanova za izvršenje kaznenih sankcija" se brišu i postaje tačka 3.

Dosadašnja tačka 5. postaje tačka 6.

Član 6.

U članu 12. tačka 2. se briše.

Tačka 4. se mijenja i glasi: "na zvaničnim pozivnicama, čestitkama i sličnim aktima koje koriste predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg Skupštine Kantona, premijer, ministri i drugi funkcioneri Kantona" i postaje tačka 3.

Dosadašnje tačke 3. i 5. postaju tačke 2. i 4.

Član 7.

U članu 13. tačka 5. se mijenja i glasi:

"Na desnoj strani, sprijeda gledano, od grba strane države ili međunarodne organizacije, koji se ističe u centru, osim u slučajevima zvaničnih posjeta državnih ili međunarodnih organizacija,

kada se upotrebe vrše u skladu sa članom 4. ovog Zakona.”

Član 8.

U članu 14. u tački 1. riječi “predsjednik Kantona Goražde” se brišu.

Tačka 2. se mijenja i glasi: “u dane praznika na zgradama u kojima su smješteni kantonalni organi vlasti i drugi organi, službe i institucije koje su osnovane kantonalnim propisom, kao i organizacione jedinice tih organa, službi i institucija na teritoriji Kantona.”

Tačka 3. se briše.

Dosadašnje tačke 4. i 5. postaju tačke 3. i 4.

Član 9.

U članu 15. tačka 2. se briše, a tačke 3. 4. i 5. postaju tačke 2. 3. i 4.

Član 10.

U članu 16. u tački 2. iza riječi “polukrug” dodju se nove riječi “u skladu sa članom 4. ovog Zakona.”

U tački 4. iza riječi “vrsti” dodaje se nova riječ “sprijeda gledano”, ostali tekst ostaje nepromijenjen.

Tačka 6. se briše, a iza tačke 5. dodaje se novi stav koji glasi: “Ako se zastava Kantona ističe pored neke druge zastave, ona se uvijek nalazi s lijeve strane, sprijeda gledano.

Član 11.

U članu 17. riječ “bijelo” zamjenjuje se riječju “plavo”.

Član 12.

U članu 19. riječ “DEM” zamje-

njuje se riječju “KM”.

Član 13.

U članu 20. riječ “DEM” zamjenjuje se riječju “KM”.

Član 14.

Član 21. se briše.

Član 15.

Dosadašnji član 22. postaje član 21. i u istom se dodaje novi stav 1. i glasi: “Ovlašteni organ za izricanje prekršajnih sankcija putem izdavanja prekršajnog naloga i pokretanje prekršajnog postupka je Ministarstvo za unutrašnje poslove Kantona.”

Dosadšnji stavovi 1. i 2. postaju stavovi 2. i 3.

Član 16.

Ovlašćuje se Ustavna i zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Goražde da utvrdi prečišćeni tekst Zakona o upotrebi grba i zastave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Član 17.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Bosansko – podrinjskog kantona Goražde.”

Broj:01-02-72/13 PREDSJEDAVAJUĆI
22.01.2013.godine SKUPŠTINE
G o r a ž d e Suad Došlo,s.r.

127

Na osnovu Amandmana XXX
stav 3. na Ustav Bosansko – podrinjskog

kantona Goražde (“Službene novine Bosansko – podrinjskog kantona Goražde”, broj: 8/98, 10/00 i 5/03) i na osnovu člana 9. stav 1. Zakona o Vladi Bosansko – podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko – podrinjskog kantona Goražde”, broj: 5/03), premijer Bosansko – podrinjskog kantona Goražde, **d o n o s i:**

O D L U K U
o prijedlogu za imenovanje ministra za
socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena
lica i izbjeglice u Vladi Bosansko –
podrinjskog kantona Goražde

Član 1.

Predlažem da se za ministra za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice u Vladi Bosansko – podrinjskog kantona Goražde imenuje **Oršo-lić dr. Gordana.**

Član 2.

Imenovanje postaje punovažno danom potvrđivanja od strane Skupštine Bosansko – podrinjskog kantona Goražde.

Član 3.

Odluku objaviti u “Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”.

Broj:02-05 -9/13
10.01.2013. godine
G o r a ž d e

P R E M I J E R
Emir Frašto,s.r.

128

Na osnovu Amandmana XXX stav 3. na Ustav Bosansko – podrinjskog

kantona Goražde (“Službene novine Bosansko – podrinjskog kantona Goražde”, broj: 8/98, 10/00 i 5/03) i na osnovu člana 9. stav 1. Zakona o Vladi Bosansko – podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko – podrinjskog kantona Goražde”, broj: 5/03), premijer Bosansko – podrinjskog kantona Goražde, **d o n o s i:**

O D L U K U
o prijedlogu za imenovanje ministra
za urbanizam, prostorno uređenje
i zaštitu okoline u Vladi Bosansko –
podrinjskog kantona Goražde

Član 1.

Predlažem da se za ministra za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline u Vladi Bosansko – podrinjskog kantona Goražde imenuje **Nela Čarapić, inžinjer mašinstva.**

Član 2.

Imenovanje postaje punovažno danom potvrđivanja od strane Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Član 3.

Odluku objaviti u “Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”.

Broj:02-05 -10/13
10.01.2013. godine
G o r a ž d e

P R E M I J E R
Emir Frašto,s.r.

129

Na osnovu poglavlja IV. odjeljak A. člana 23. Ustava Bosansko-podrinjs-

kog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 8/98, 10/00 i 5/03) i članova 106. i 108. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 10/08), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 18. redovnoj sjednici, održanoj 22. januara 2013.godine, **d o n o s i :**

**O D L U K U
O POTVRĐIVANJU MINISTARA
U VLADI BOSANSKO-
PODRINJSKOG KANTONA
GORAŽDE**

Član 1.

Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde potvrđuje ministre u Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

- 1. GORDANA ORŠOLIĆ, dr. medicine, ministrica za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice,**
- 2. NELA ČARAPIĆ, inžinjer mašinstva i magistar menadžmenta, ministrica za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline.**

Član 2.

Ministri u Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde preuzimaju dužnost danom potvrđivanja od strane Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim noven-

ma Bosansko-podrinjskog kantona Goražde” i postaje sastavni dio Odluke broj:01-05-1010/12 od 22.12.2012.godine.

**Broj:01-05-68/13 PREDSJEDAVAJUĆI
22.01.2013.godine SKUPŠTINE
G o r a ž d e Suad Došlo,s.r.**

130

Na osnovu poglavlja IV. odjeljak A. člana 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 8/98,10/00 i 5/03), a u skladu sa članom 63. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH”, broj: 46/10), i članova 106. i 108. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 10/08), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 18. redovnoj sjednici, održanoj 22. januara 2013. godine, **d o n o s i :**

**O D L U K U
o davanju saglasnosti
na Statut Univerzitetsko kliničkog
Centra Sarajevo, broj: 129/12
od 10.08.2012. godine**

Član 1.

Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde daje saglasnost na Statut Univerzitetsko kliničkog Centra Sarajevo, broj:129/12 od 10.08.2012.godine.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-pod-

rinjskog kantona Goražde”.

**Broj:01-37-75/13
22.01.2013.godine**
G o r a ž d e

**PREDsjEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE
Suad Došlo,s.r.**

131

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 6. redovnoj sjednici, održanoj dana 09.01.2013.godine, **d o n o s i:**

**O D L U K U
o davanju objekata bivše kasarne
„Šišeta“ privrednom društvu
Javno preduzeće „Bosansko -
podrinjske šume“d.o.o. Goražde
na privremeno korištenje**

Član 1.

Ovom se Odlukom daju objekti bivše kasarne „Šišeta“, asfaltni plato po-red magacina sa pripadajućim posebnim prilazom, ka gornjoj saobraćajnoj kapiji, ukupne površine 0,2 ha, privrednom društvu Javnom preduzeću „Bosansko-podrinjske šume“d.o.o. Goražde na privremeno korištenje bez naknade za „Lager centar“ u cilju poboljšanja usluga snabdijevanja ogrjevnim drvetom građana Bosansko - podrinjskog kantona Goražde na period u trajanju do 31. 12.2013.godine.

Član 2.

Javno preduzeće „Bosansko-podrinjske šume“ d.o.o. Goražde će za pr-

euzete objekte vršiti obezbjeđenje istih i plaćati komunalne obaveze za vrijeme korištenja objekata, kao i sanaciju oštećenja na prilaznom putu.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavlјivanja na službenoj oglasnoj tabli Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

**Broj:03-23-37/13
09.01.2013.godine**
G o r a ž d e

**P R E M I J E R
Emir Frašto,s.r.**

132

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 6. redovnoj sjednici, održanoj dana 09.01.2013.godine, **d o n o s i:**

**O D L U K U
o davanju saglasnosti za plaćanje
računa broj: RN-0345/12**

Član 1.

Daje se saglasnost Ministarstvu za privredu - Direkcija za ceste Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, da izvrši plaćanje računa broj:RN-0345/12 od 31.12.2012.godine, na iznos od 48.000,00 KM, ispostavljenog od strane privrednog društva „Okac“ d.o.o. Goražde po Ugovoru broj:03-14-1550-1/12 od 28.11.2012. godine, a odnosi se na 1,5 tranšu zimskog održavanja ugovorenih putnih pravaca u periodu od 15.11. do 31.12.

2012. godine.

Član 2.

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo za privredu - Direkcija za ceste i Ministarstvo za finansije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a sredstva obezbijediti iz Budžeta Ministarstva za privredu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde - Direkcija za ceste, ekonomski kod **613700 - Izdaci za tekuće održavanje**.

Član 3.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj tabli Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:03-14-36/13
09.01.2013.godine
G o r a ž d e

P R E M I J E R
Emir Frašto,s.r.

133

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 5/03), člana 18. Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa uprave i službi za upravu u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 20/98) i poglavljia III tačke 5. Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u organima uprave i službama za upravu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj:30/98), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 6. redovnoj sjednici, održanoj dana 09.01.2013. godine, **d o n o s i:**

RJEŠENJE o utvrđivanju oznaka za organe Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za vođenje osnovnih i pomoćnih knjiga evidencije o predmetima i aktima u 2013. godini

I

Ovim se Rješenjem utvrđuju oznake za organe Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Kanton) i to: Skupštinu Kantona, Premijera Kantona, Vladu Kantona, Kantonalna ministarstva, Kantonalne uprave, Kantonalne upravne ustanove i agencije, kao i način utvrđivanja oznaka za organe i organizacijske jedinice u sastavu Kantonalnih organa uprave.

II

Oznake iz prethodne tačke utvrđuju se radi vođenja osnovnih i pomoćnih knjiga evidencije o predmetima i aktima, iz nadležnosti organa Kantona, u 2013. godini.

III

Oznake za organe iz tačke I ovog Rješenja su:

- 01 – Skupština Kantona i radna tijela Skupštine Kantona;
- 02 – Premijer Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- 02/I – Ured premijera i Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- 03 – Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- 03/I – Sekretar Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- 04 – Ministarstvo za privredu;

05. februar / veljača 2013

- 04/I – Direkcija za ceste;
- 04/II- Kantonalna uprava za šumarstvo;
- 05 – Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose;
- 05/I – Kantonalna upravna inspekcija;
- 06 – Ministarstvo za finansije;
- 07 – Ministarstvo za unutrašnje poslove;
- 07/I – Uprava policije
- 08 – Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice;
- 09 – Ministarstvo za urbanizam, proctorno uređenje i zaštitu okoline;
- 09/I – Kantonalni stambeni fond;
- 10 – Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport;
- 10/I – Pedagoški zavod BPK Goražde;
- 11 – Ministarstvo za boračka pitanja;
- 12 – Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- 13 – Agencija za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde;
- 14 – Direkcija robnih rezervi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- 15 - Služba za zajedničke poslove kantonalnih organa;
- 16 – Arhiv Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- 17 – Kantonalna uprava civilne zaštite;
- 17/I – Kantonalni štab civilne zaštite;
- 18 – Ured interne revizije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- 19 – Služba za odnose sa javnošću;
- 20 – Zavod za besplatnu pravnu pomoć.

IV

Organizacione jedinice kantonalnih organa uprave i samostalnih kantonalnih ustanova obrazovanih aktom o unutrašnjoj organizaciji, pored brojčane oznake organa u čijem su sastavu, imaju i oznake pisane rimskim brojevima.

Rukovodilac kantonalnih organa uprave i samostalne kantonalne uprave, rješenjem utvrđuju oznake za organizacijske jedinice iz prethodnog stava, u skladu sa ovim Rješenjem.

V

Oznake za organe i organizacijske jedinice iz tački III i IV ovog Rješenja mogu se u toku godine mijenjati, ako dođe do izmjena organizacijskih jedinica ili radnih mesta kojima se pošta dostavlja u rad.

VI

Ovim Rješenjem stavlja se van snage Rješenje Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj: 03-05-61/12 od 20.01.2012. godine.

VII

Ovo Rješenje stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj tabli Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:03-05-45/13
09.01.2013.godine
G o r a ž d e

P R E M I J E R
Emir Frašto,s.r.

134

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 7. redovnoj sjednici, održanoj dana 17.01.2013.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju saglasnosti za plaćanje
Računa broj: RN-0346/12

Član 1.

Daje se saglasnost Ministarstvu za privredu - Direkcija za ceste Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, da izvrši plaćanje Računa broj: RN-0346/12 od 31.12.2012.godine, na iznos od 192.067,28 KM, ispostavljenog od strane privrednog društva „Okac“ d.o.o. Goražde po Ugovoru broj:03-14-1264/12 od 20.09.2012. godine, a odnosi se na izvedene radove na rekonstrukciji i investicionom održavanju za 2012.godinu, po Okončanoj situaciji broj: 331/12 od 31.12.2012. godine.

Član 2.

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo za privredu - Direkcija za ceste i Ministarstvo za finansije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a sredstva obezbijediti iz Budžeta Ministarstva za privredu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde - Direkcija za ceste, ekonomski kod **821600 Rekonstrukcija i investiciono održavanje (cesta i mostova)**, podračun broj:**132-010-20112 435-46**, otvoren kod NLB Tuzlanska banka d.d. Tuzla -filijala Goražde.

Član 3.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj tabli Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:03-14-97/13
17.01.2013.godine
Goražde

P R E M I J E R
Emir Frašto,s.r.

135

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 7. redovnoj sjednici, održanoj dana 17.01.2013. godine, **d o n o s i :**

O D L U K U
o davanju saglasnosti JU
„Centar za socijalni rad Bosansko-
podrinjskog kantona Goražde“
za raspisivanje javnog oglasa za prijem
zaposlenika na određeno vrijeme
do povratka zaposlenice
sa porodiljskog odsustva

Član 1.

Ovom Odlukom Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde daje saglasnost JU „Centar za socijalni rad Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ za raspisivanje javnog oglasa za prijem zaposlenika, i to kako slijedi:

1. Dipl. pravnik/bachelor prava na određeno vrijeme do povratka zaposlenice sa porodiljskog odsustva, a najduže do 30.04.2013. godine.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj tabli Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:03-34-92/13
17.01.2013. godine
Goražde

P R E M I J E R
Emir Frašto,s.r.

136

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 7. redovnoj sjednici, održanoj dana 17.01.2013. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U o davanju saglasnosti za raspisivanje oglasa za prijem zaposlenika

I

Ovom se Odlukom daje saglasnost direktoru JU OŠ „Mehmedalija Mak Dizdar“ Vitkovići za raspisivanje oglasa za prijem zaposlenika, i to kako slijedi:

**Određeno radno vrijeme - od 28.01.
2013. do 30.06.2013. godine**

1. Domar – ložač, jedan izvršilac, područna škola Sadba - puno radno vrijeme
2. Domar – ložač, jedan izvršilac, područna škola Bogušići - puno radno vrijeme

II

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj tabli Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a naknadno će se objaviti u "Službenim novinama Bosansko – podrinjskog kantona Goražde".

**Broj:03-34-93/13
17.01.2013. godine
G o r a ž d e**

**P R E M I J E R
Emir Frašto,s.r.**

137

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 5/03), te na osnovu člana 69. Zakona o sportu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/11), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 7. redovnoj sjednici, održanoj dana 17.01.2013. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju Kriterija za finansiranje sporta iz javnih sredstava kojima se podstiče obavljanje sportskih djelatnosti na nivou Bosansko - podrinjskog kantona Goražde

Član 1.

U Odluci o utvrđivanju Kriterija za finansiranje sporta iz javnih sredstava kojima se podstiče obavljanje sportskih djelatnosti na nivou Bosansko – podrinjskog kantona Goražde broj:03-14-1968 /11 od 02.12.2011 i broj 03-14-337/12 od 21.03.2012. godine u **članu 2. stav dva se mijenja i glasi:**

„Raspodjela sredstava vrši se na način da se iz ukupne sume sredstava planirane u budžetu nadležnog organa Kantona za sport, izdvaja iznos od 80% sredstava nosiocima sportskih djelatnosti na nivou Kantona na ime redovnih programa te 20% sredstava nosiocima sportskih djelatnosti na nivou Kantona na ime dodatnih programa, stimulacije

redovnih programa i kotizacije za učešće u takmičenju seniorske ekipe, a koji zajedno čine osnovna polja finansiranja sporta na nivou Kantona”.

Član 2.

U članu 3. iza tačke 2. DODATNI PROGRAMI – (poseban način prijave), dodaju se nove tačke 3. i 4. i glase:

„3. STIMULACIJA REDOVNIH PROGRAMA

Vlada Kantona, na prijedlog organa uprave Kantona za sport, prilikom donošenja konačnog plana raspodjele sredstava za finansiranje sporta iz javnih sredstava kojima se podstiče obavljanje sportskih djelatnosti na nivou Kantona, može dodatno stimulisati redovne programe, za najviše tri nosioca sportskih djelatnosti na nivou Kantona, u procentualnom iznosu do 20% utvrđenih sredstava prosječnim procentom tog nosioca sportskih djelatnosti na nivou Kantona koji se stimuliše.

4. KOTIZACIJA ZA UČEŠĆE U TAKMIČENJU SENIORSKE EKIPE

Nosiocima sportskih djelatnosti na nivou Kantona (IV) i (V) nivoa (range) takmičenja ovih kriterija u ekipnim sportovima i nosiocima sportskih djelatnosti na nivou Kantona (III) nivoa (range) takmičenja ovih Kriterija u pojedinačnim sportovima pripada i pravo na finansijska sredstva u visini sezonske kotizacije za učešće u takmičenju seniorske ekipe.

Visina kotizacije za učešće u tak-

mičenju seniorske ekipe u ekipnim sportovima obračunava se na osnovu potvrde nadležnog granskog saveza o visini sezonske kotizacije, a visina kotizacije za učešće u takmičenju seniorske ekipe u pojedinačnim sportovima obračunava se na osnovu utvrđene pojedinačne visine kotizacije za jednog sportistu pomnožene sa brojem sportista sa prethodnog takmičenja (III) nivoa (range) takmičenja ovih Kriterija”.

Član 3.

U članu 4. tačka 1. REDOVNI PROGRAMI, u podtački 1.1.1. Opći uvjeti, iza tačke 6. dodaje se nova tačka 7. i glasi:

„7. Da je od 01.01.2014. godine jedna od ekipa kluba uključena u redovan sistem takmičenja najmanje tri godine, izuzev sportskih klubova u sportskim granama koje se prvi put javljaju na nivou Kantona i sportskih klubova koji su u prethodnim godinama koristili finansijska sredstva za redovne programe. Prilikom predaje zahtjeva, uz Obrazac RP-1, sportski klubovi na koje se ova odredba odnosi prilažu potvrdu nadležnog granskog saveza”.

Član 4.

U članu 6. stavovi četiri i pet mijenjaju se i glase:

„Plan raspodjele sredstava za finansiranje sporta iz javnih sredstava kojima se podstiče obavljanje sportskih djelatnosti na nivou Kantona na prijedlog Komisije utvrđuje rukovodilac organa uprave Kantona za sport.

Nakon utvrđenog Plana raspo-

djele sredstava za finansiranje sporta iz javnih sredstava kojima se podstiče obavljanje sportskih djelatnosti na nivou Kantona od strane rukovodioca organa uprave Kantona za sport, ostavlja se mogućnost prava na prigovor do donošenja konačnog plana raspodjele sredstava za finansiranje sporta iz javnih sredstava kojima se podstiče obavljanje sportskih djelatnosti na nivou Kantona, koji donosi Vlada Kantona”.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj tabli Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

**Broj:03-14-101/13
17.01.2013. godine
G o r a ž d e**

138

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 7. redovnoj sjednici, održanoj dana 17.01.2013. godine, **d o n o s i:**

**O D L U K U
o davanju saglasnosti premijeru
Bosansko-podrinjskog kantona
Goražde za potpisivanje Aneksa-1
osnovnog Ugovora za izradu
Prostornog plana za područje
Bosansko-podrinjskog kantona
Goražde za period 2008-2028. godina
i izrade Studije ranjivosti prostora
Bosansko-podrinjskog kantona
Goražde**

Član 1.

Ovom se Odlukom daje saglasnost premijeru Bosansko-podrinjskog kantona Goražde da sa nosiocem izrade Prostornog plana za područje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2008-2028. godina i izrade Studije ranjivosti prostora Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, „Urbis centar“ d.o.o. iz Banjaluke zaključi Aneks-1 osnovnog Ugovora broj:03-23-93-38/11 od 01.12.2011 godine.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj tabli Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

**Broj:03-23-96/13
17.01.2013. godine
G o r a ž d e**

139

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko - podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko - podrinjskog kantona Goražde“, broj: 5/03), a u skladu sa Uredbom o Kantonalmom štabu civilne zaštite Bosansko - podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko - podrinjskog kantona Goražde“, broj: 7/04), Vlada Bosansko - podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 7. redovnoj sjednici, održanoj dana 17.01.2013. godine, **d o n o s i:**

**R J E Š E N J E
o imenovanju komandanta, načelnika
i članova Kantonalmog štaba civilne
zaštite Bosansko - podrinjskog
kantona Goražde**

I

Imenuju se komandant, načelnik i članovi Kantonalnog štaba civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde po funkciji, kako slijedi:

1. Suad Došlo, predsjedavajući Skupštine BPK Goražde - komandant,
2. Ramo Živojević, direktor Kantonalne uprave civilne zaštite - načelnik,
3. Nermi Džambegović, ministar za unutrašnje poslove - član,
4. Alem Mujković, ministar za finansije - član,
5. Demir Imamović, ministar za privredu - član i
6. Emir Sarajlić, sekretar Crvenog križa BPK Goražde - član.

II

Imenovanje se vrši na period do kada imenovani budu obavljali funkcije u Skupštini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Kantonalnoj upravi civilne zaštite, kantonalnim ministarstvima i Crvenom križu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

III

Stupanjem na snagu ovog Rješenja prestaje da važi Rješenje o imenovanju komandanta, načelnika i članova Kantonalnog štaba civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj 03-44-852/12 od 27.06.2012. godine.

IV

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podri-

njskog kantona Goražde“.

Broj:03-44-99/13

17.01.2013. godine

G o r a ž d e

P R E M I J E R

Emir Frašto,s.r.

140

Na osnovu člana 6. stav 1. tačke b) i g), te člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 8. redovnoj sjednici, održanoj dana 18.01.2013. godine, **donosi:**

O D L U K U o mjerama na poboljšanju standarda života stanovnika Bosansko- podrinjskog kantona Goražde u 2013. godini

Član 1.

Ovom se Odlukom, u skladu sa nadležnostima Kantona, uređuju pojedina pitanja i propisuju mjere Vlade Kantona na poboljšanju standarda života stanovnika Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u 2013. godini.

Resorna ministarstva, organi uprave i ustanove su obavezni ispuniti poslove i zadatke u skladu sa ovom Odlukom. Odgovornost za rad je na rukovodiocima organa i rukovodećim državnim službenicima.

Član 2.

U cilju osiguranja stabilnosti opskrbe stanovništva osnovnim životnim potrepštinama, nalaže se Kantonalnoj

direkciji robnih rezervi da do 24.01.2013. godine dostavi Vladi Kantona prijedlog odluke o mjerama intervencija na tržištu.

Predlaže se Kantonalnoj direkciji da mjere planira u skladu po modelu koji je odobren od strane Vlade Kantona u 2011. godini i to kroz osiguranje dostupnosti brašna po cijeni od 0,7 KM po jednom kilogramu, TIP T50 u pakovanjima od 1, 2 i 5 kg. Potrebno je planirati količine neophodne za normalno snabdijevanje u periodu od 6 mjeseci.

Kantonalna direkcija će se u saradnji sa JP Bosansko-podrinjske šume d.o.o. uključiti u mjere prodaje ogrjevnog drveta po subvencioniranim i pristupačnim cijenama za socijalno ranjive kategorije stanovništva.

Član 3.

Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde daje saglasnost Ministarstvu za privredu da Prijedlog Zakona o novčanim podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde pobilja na način da omogući osiguranje stabilnijeg poljoprivrednog dohotka i adekvatnog životnog standarda poljoprivrednog proizvođača.

Prijedlozi se odnose na dopunu podsticaja za provođenje mera struktурne politike, i to:

- Podsticaji za potpuno plaćanje troškova poljoprivrednih proizvođača registrovanih kao obrtnici po osnovu doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje i zdra-

vstveno osiguranje nosioca poljoprivrednog gazdinstva, koji su stariji od 60 godina, a koji nisu osigurani po drugom osnovu. Prijedlog će osigurati povoljnije uvjete za žene po pitanju godina starosti za ostvarivanje ovog prava.

- Sufinansiranje troškove plaćanja PDV-a za oblasti koje su obuhvateće mjerama podsticanja proizvodnje i podsticaja u sklopu mješavine strukturne politike.

Član 4.

Daje se saglasnot Ministerstvu za privredu za provođenje aktivnosti na planiranju proširenja Industrijske zone Vitkovići na lokalitet Haldište.

S obzirom na izraženu volju Općine Goražde za izgradnjom mosta na rijeci Drini u naselju Vitkovići, predlaže se Ministarstvu za privredu da, u saradnji sa Ministarstvom za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline, pruži podršku u procesu definisanja lokacije i izrade projektne dokumentacije za most na rijeci Drini u Vitkovićima, koji će na najbolji način zadovoljiti potrebe stanovništva, industrije i transporta.

Član 5.

Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je saglasna da Ministarstvo za privredu pripremi prezentaciju za Ministarstvo prometa i komunikacija Bosne i Hercegovine u vezi s nastavkom izgradnje magistralnog puta M-5 Bihać – Višegrad, koji je uvršten u međunarodnu mrežu E puteva, kao jedan od tri pu-

ta u Bosni i Hercegovini (E-761). Izgradnja ovog puta je prekinuta 1992. godine, zbog čega ovaj magistralni put nije u potpunosti završen zbog neizgrađenog dijela u dužini od 19.772 metra, od čega je jedna trećina u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde, a dvije trećine u susjednim opštinama u RS-u.

Član 6.

Daje se saglasnost Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport da pokrene aktivnosti na osiguranju prava na besplatan prevoz učenika koji stanuju na udaljenosti većoj od četiri kilometra od kuće do škole bez participacije roditelja.

Član 7.

Daje se saglasnost Ministarstvu za pravosuđe, upravu i radne odnose da, u saradnji sa Ministarstvom za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice, pokrene proces koji će omogućiti ostvarivanje prava na zdravstveno osiguranje za sve stanovnike Bosansko-podrinjskog kantona u dobi od 15 do 65 godina, koji nisu osigurani po drugom osnovu.

Član 8.

Daje se saglasnost Ministarstvu za pravosuđe, upravu i radne odnose da, u saradnji sa Ministarstvom za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice, pokrene proces kojim će se omogućiti pravo da nijedna porodica u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde ne bude bez jednoga zaposlenog člana, ukoliko su radno sposobni.

Član 9.

Obzirom da je na snagu stupila Kantonalna lista esencijalnih lijekova, koja je u potpunosti usaglašena sa Federalnom esencijalnom listom, daje se saglasnost Ministarstvu za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice da, u suradnji sa Kantonalnim zavodom zdravstvenog osiguranja, završi aktivnosti na donošenju Esencijalne liste lijekova – B, kao i bolničke Esencijalne liste lijekova.

Također, izvršit će se analiza primjene Kantonalne esencijalne liste lijekova, te dati prijedlozi koji će omogućiti otklanjanje uočenih nedostataka i dati poboljšanja u primjeni iste.

Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice će nastaviti aktivnosti sa TIKA-om u cilju finaliziranja Projekta rekonstrukcije Kantonalne bolnice u Goraždu, koji bi se trebao implementirati u 2013.godini.

Član 10.

Daje se saglasnost Ministarstvu za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline da pokrene aktivnosti na projektu energetske efikasnosti i osiguranja zdravog, kvalitetnog i pristupačnog grijanja za stanovnike u stambenim zgradama na području općine Goražde, čije fasade ne zadovoljavaju minimalne standarde po pitanju topotne izolacije, koje nemaju topotnu izolaciju i čije su fasade oštećene ratnim dejstvima.

Projekat treba da predvidi participaciju upravitelja zgrada, vlasnika etažnih stanova, Kantona i donatorskih iz-

vora za finansiranje projekata ili dijelova projekata koji se odnose na utopljavanje zgrada i postavljanje termo-fasada na objektima iz prethodnog stava.

Član 11.

Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline će ponovo pokrenuti pitanje davanja saglasnosti na istražne radove za izgradnju hidroelektrane Ustikolina.

Ministarstvo će Vladi dostaviti usaglašen prijedlog sa Općinama Goražde i Foča-Ustikolina. Ministarstvo će prilikom izrade prijedloga odluke uzeti u obzir relevantne stručne prijedloge te će voditi računa o stavovima javnog mnijenja.

U slučaju da postoje izraženo negativni stavovi jedinica lokalne samouprave, stručne zajednice ili stanovništva, Ministarstvo će predložiti odlaganje doношења prijedloga odluke o davanju saglasnosti na istražne radove za izgradnju HE Ustikolina.

Pri razmatranju ovog pitanja, Ministarstvo će voditi računa da je ovaj projekt proglašen projektom od javnog interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Kako bi se obezbijedili uvjeti za donošenje odluke po ovom pitanju, zdužuje se Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline da napravi detaljnu analizu efekata implementacije ovog projekta u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde.

Član 12.

Nalaže se Kantonalnoj upravi za

inspekcijske poslove da do 31.01.2013. godine Vladi dostavi operativni plan na suzbijanju sive ekonomije, rada na crno i nepoštivanja radničkih prava.

Implementacija operativnog plana će trajati sve dok u rezultatima u oblastima u kojima je predviđen inspekcijski nadzor ne dođe do značajnog poboljšanja stanja u oblasti poštivanja propisa koji regulišu radne odnose i poslovanje privrednih subjekata. Kantonalna uprava će o rezultatima svog rada na implementaciji operativnog plana mjesечно izvještavati Vladu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Član 13.

Sredstva za realizaciju aktivnosti i mjera predviđenih u ovoj Odluci obezbjedit će se u Budžetu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2013.godinu i u Rebalansu Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2013.godinu.

Član 14.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj tabli Kantona i ista će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:03-14-76/13
18.01.2013. godine
G o r a ž d e

P R E M I J E R
Emir Frašto,s.r.

141

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 9. redovnoj sjed-

nici, održanoj dana 22.01.2013. godine,
d o n o s i :

O D L U K U
o prihvatanju amandmana poslanice
Sabine Gušo na Prijedlog zakona o
pružanju besplatne pravne pomoći

Član 1.

Prihvata se amandman poslanice Sabine Gušo na Prijedlog zakona o pružanju besplatne pravne pomoći na način da se:

“U članu 11. da se pod slovom “e”, izriječi domaćinstva stavi zarez i doda: koji ostvaruju dodatna primanja”.

Član 2.

Prihvaćeni amandman postaje sastavni dio Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći.

Član 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u “Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”.

Broj:03-02-106/13 **P R E M I J E R**
22.01.2013. godine **Emir Frašto,s.r.**
G o r a ž d e

142

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 9. redovnoj sjednici, održanoj dana 22.01.2013. godine, **d o n o s i :**

O D L U K U
o djelimičnom prihvatanju
Amandmana poslanice Sevde Popović

Član 1.

Ovom se Odlukom djelimično prihvata amandman poslanice Sevde Popović, na način da se iz člana 25. Zakona brišu riječi: “stručni savjetnik”, jer će uvjeti potrebni za zasnivanje radnog odnosa stručnog savjetnika biti regulisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova Kantonalnog zavoda za pružanje besplatne pravne pomoći.

Član 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u “Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”.

Broj:03-02-107/13 **P R E M I J E R**
22.01.2013. godine **Emir Frašto,s.r.**
G o r a ž d e

143

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 9. redovnoj sjednici, održanoj dana 22.01.2013. godine, **d o n o s i :**

O D L U K U
o prihvatanju Amandmana poslanika
Borović Mensuda

Član 1.

Prihvata se Amandman poslani-

ka Borović Mensuda na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom na način da se "briše član 8. Prijedloga zakona".

Član 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03-05-105/13 **P R E M I J E R**
22.01.2013. godine **Emir Frašto,s.r.**
G o r a ž d e -----

144

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 9. redovnoj sjednici, održanoj dana 22.01.2013. godine, **d o n o s i :**

O D L U K U o neprihvatanju Amandmana poslanika Damira Žuge

Član 1.

Ne prihvata se Amandman poslanika Damira Žuge na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom.

Član 2.

Sastavni dio Odluke je prijedlog amandmana poslanika Damira Žuge.

Član 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03-02-104/13 **P R E M I J E R**
22.01.2013. godine **Emir Frašto,s.r.**
G o r a ž d e -----

145

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko - podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 5/03), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na svojoj 9. redovnoj sjednici, održanoj dana 22.01.2013. godine, **d o n o s i :**

O D L U K U o utvrđivanju amandmana na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom

Član 1.

Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde utvrđuje amandmane na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom, kako slijedi:

Amandman 1.

U članu 5. stav 1. iza tačke 6) tačka se zamjenjuje zarezom i dodaje se nova tačka 7) koja glasi:

"7) privremeni smještaj i zbrinjavanje u sigurnoj kući ili prihvatalištu."

Amandman 2.

U članu 14. iza stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Izuzetno, u prihod domaćinstva uzet će se u obzir i invalidnina za tjelesno oštećenje za lica u postupku priznavanja prava na smještaj u ustanovu socijalne zaštite.“

Amandman 3.

U članu 16. iza stava 1. dodaju se novi stavovi 2. i 3. koji glase:

„Postupci za ostvarivanje prava koji nisu završeni do dana stupanja na snagu ovog Zakona okončat će se prema odredbama ovog Zakona.

Korisnici koji su ostvarili pravo do dana stupanja na snagu ovog Zakona podliježu reviziji.“

Amandman 4.

U članu 112. iza stava 2. dodaju se novi stavovi 3., 4. i 5. koji glase:

„Pomoći iz prethodnog stava isplaćuje se u periodu od 6 mjeseci, od dana rođenja djeteta do navršenih 6 mjeseci života djeteta i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

U postupku ostvarivanja prava na pomoći u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatnoj ishrani za majke dojilje, stranka podnosi zahtjev u roku od 60 dana od dana rođenja djeteta.

Ukoliko stranka podnese zahtjev po isteku ovog roka, pravo joj teče od prvog dana u mjesecu u kojem je zahtjev

podnesen i traje dok postoje uvjeti za sticanje i korištenje tog prava.“

Član 2.

Amandmani iz člana 1. Ove Odluke postaju sastavni dio Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljuvanja na službenoj oglasnoj tabli Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:03-02-124/13

22.01.2013. godine

G o r a ž d e

P R E M I J E R

Emir Frašto,s.r.

146

Na osnovu člana 7. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/03), Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose, **u t v r đ u j e:**

**K r i t e r i j e
za imenovanje članova
Upravnog i Nadzornog odbora
Službe za zapošljavanje BPK Goražde**

I

Utvrđuju se Kriteriji koji se odnose na imenovanje članova Upravnog i Nadzornog odbora u Službi za zapošljavanje Bosansko - podrinjskog kantona Goražde.

II

Svi kandidati za članove Upravnog i Nadzornog odbora su dužni ispunjavati opće uvjete iz člana 7. stav 1. tačke a, b. i c. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/03).

III

Pored općih uvjeta, u svrhu održivanja osnove za izbor članova Upravnog i Nadzornog odbora prema kvalitetu utvrđuju se sljedeći kriteriji:

- stepen obrazovanja (VI i VII);
- stručnost (referenca);
- radno iskustvo (najmanje 3 godine radnog iskustva);
- ugled članova Upravnog i Nadzornog odbora.

IV

Prilikom primjene kriterija potrebno je poštovati princip ravnopravnosti po osnovu nacionalnog i etničkog porijekla, boje, vjere, pola, bračnog statusa, porodičnog statusa i invalidnosti ili zbog postojanja osude za koju je izrečeno pomilovanje.

V

Ovi kriteriji stupaju na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

**Broj:05-05-26/13
14.01.2013. godine
G o r a ž d e**

**M I N I S T A R
Admir Pozderović,s.r.**

147

Na osnovu člana 66. stav 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05) i člana 43. stav 5. Zakona o zaštiti okoline („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 5/05, 11/10 i 8/11), direktor Kantonalnog stambenog fonda, povlaštenju Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, **d o n o s i:**

**P R A V I L N I K
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
PRAVILNIKA O POGONIMA
I POSTROJENJIMA KOJI MOGU BITI
IZGRAĐENI I PUŠTENI U RAD
SAMO AKO IMAJU OKOLINSKU
DOZVOLU**

Član 1.

U Pravilniku o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 1/05 i 16/11) u članu 3. iza odjeljka k) Turizam i zabava, dodaje se novi odjeljak 1) koji glasi:

„1) Upravljanje vodama

1. Apstrakcija podzemne vode ili vjetračko ponovno punjenje podzemne vode gdje je godišnja zapremina vode koja se apstrahuje ili ponovo puni od 0,2 do 3 miliona m³;
2. - postrojenja za prenos vodnih resursa između riječnih slivova gdje je cilj ovog prenosa sprečavanje mogućih

nestašica vode i gdje je količina vode koja se prenosi od 10 do 50 miliona m³ godišnje,

- u svim drugim slučajevima, postrojenja za prenos vodnih resursa između riječnih slivova gdje je prosječni protok u toku više godina u slivu gdje se vrši apstrakcija od 200 do 1.000 miliona m³ godišnje i gdje se količina vode koja se prenosi kreće od 1 do 5% ovog protoka.

U oba slučaja je isključen prenos vode za piće cijevima;

3. Postrojenja za preradu otpadnih voda sa kapacitetom do 10.000 e.s. (ekvivalentni stanovnik);
4. Brane i ostali objekti projektovani za zadržavanje ili skladištenje vode na duži period gdje je nova ili dodatna količina vode koja se zadržava ili skladišti od 0,2 do 1 milion m³."

Član 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će biti objavljen u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:09-23-47/13 PO OVLAŠTENJU
17.01.2013.godine VLADE BPK GORAŽDE
G o r a ž d e Ahmed Šunja,s.r.

148

Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, rješavajući po zahtjevu **UDRUŽENJA SOCIJALNIH RADNIKA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE**, na osnovu člana 29. Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine Federa-

cije Bosne i Hercegovine“, broj: 45/02),
d o n o s i:

RJEŠENJE

1. Upisuje se u Registar udruženja, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,

UDRUŽENJE SOCIJALNIH RADNIKA BOSANSKO - PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

**Skraćeni naziv Udruženja je:
USRBPK**

Sjedište udruženja je u Goraždu,
ul. Maršala Tita br.13.

2. Upis je izvršen pod registarskim brojem R-I-1/2013 u prvu knjigu Registra, **dana 22.01.2013.**
3. **UDRUŽENJE SOCIJALNIH RADNIKA BOSANSKO - PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE** je dobrovoljno, nevladino, vanstranačko udruženje sa sljedećim programskim ciljevima i djelatnostima:
 - Razmatranje pitanja iz oblasti socijalne politike, socijane zaštite, organizacije rada u oblasti socijalne zaštite i doprinos razvijanju i unapređivanju ovih djelatnosti;
 - Upoznavanje svojih članova i javnosti sa mjerama socijane politike i sa ulogom i značajem pojedinih socijanih službi;
 - Razvijanje i unapređivanje metoda socijanog rada;
 - Pružanje i unapređivanje pita-

- nja koja su od interesa za socijalne radnike i njihov materijalni položaj;**
- Doprinos afirmaciji profesionalnog socijalnog rada, doprinos profesionalnoj podršci socijalnih radnika (kao supervizija i drugi oblici profesionalne podrške);
 - Njegovanje i razvijanje društvene norme, morala i profesionalne etike socijanog rada;
 - Učešće u razmatranju dokumenata od značaja za društveno-ekonomski i socijalni položaj građana i davanje svog stručnog doprinosa donošenju i afirmaciji socijane politike i socijanog rada;
 - Organizovanje savjetovanja, predavanja, seminara, razmjena iskustava i studijskih putovanja socijanig radnika;
 - Formiranje stručnih komisija radi razmatranja pitanja iz oblasti socijalne politike i socijalnog rada;
 - Organizovanje razmjene mišljenja i iskustava sa udružnjima socijanih radnika u zemlji i inostranstvu;
 - Polazeći od svoje uloge i zadataka, razvija socijano humanitarnu aktivnosti na bazi odgovarajućih programa, afirmira socijali rad i aktivnosti u oblasti socijane zaštite.
4. Osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje **UDRUŽENJA SOCIJALNIH RADNIKA BOSANSKO - PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE** je:

**AHMETSPAHIĆ EDISA - predsjednik
udruženja**

5. **UDRUŽENJE SOCIJALNIH RADNIKA BOSANSKO - PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE** djeluje na području Bosansko - podrinjskog kantona Goražde i danom upisa kod ovog Ministarstva stiče svojstvo pravnog lica, čiji nadzor nad radom vrši nadležni kantonalni organ u čije područje spada praćenje stanja u oblasti na koju se odnosi djelatnost Udruženja.

O b r a z l o ž e n j e

UDRUŽENJE SOCIJALNIH RADNIKA BOSANSKO -PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE podnijelo je Ministarstvu za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde zahtjev za upis u Registar udruženja, koji se vodi kod ovog Ministarstva.

Uz zahtjev je priložena dokumentacija propisana članom 28. Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine,” broj: 45/02), i to: Odluka o osnivanju udruženja, Statut udruženja (2x), Odluka o imenovanju lica ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje udruženja, Spisak članova organa upravljanja i saglasnost Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj:08-14-759-1/12 od 31.05.2012. godine, da Udruženje socijalnih radnika Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, može u svom nazivu koristiti naziv Kantona.

Uvidom u priloženu dokumentaciju, Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je ocijenilo da su ispunjeni uvjeti za upis u Registar Udruženja socijalnih radnika Bosansko - pod-

rinjskog kantona Goražde, stoga je, shodno odgovarajućim odredbama Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 45/02), odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv istog se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Goraždu u roku od 30 dana od dana dostavljanja Rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo Rješenje u originalu ili prepisu.

Administrativna taksa u iznosu od 2,00 KM i 50,00 KM uplaćena je po Tarifnom broju 1. i 46. Zakona o administrativnim taksama („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 17/04, 9/07, 14/08 i 2/12) i dokaz o njenoj uplati nalazi se u spisu predmeta.

Naknada za upis u Registar udruženja, u iznosu od 200,00 KM, uplaćena je na odgovarajući račun u skladu sa Rješenjem broj:05-14-500-2/11 od 04.11.2011. godine („Službene novine Bosansko - podrinjskog kantona Goražde“, broj:14/11) i dokaz o uplati nalazi se u spisu predmeta.

**Broj:UP -1:05-05-1/13 M I N I S T A R
22.01.2013. godine Admir Pozderović,s.r.
G o r a ž d e**

149

Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, rješavajući po zahtjevu UDRUŽENJA LOVAČKO DRUŠTVO „RASOHA“ PRAČA, na osnovu

člana 33. Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 45/02), **d o n o s i:**

R J E Š E N J E

1. U Registar udruženja Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko - podrinjskog kantona Goražde, pod registarskim brojem **R-I-4/1997**, u prvu knjigu Registra upisano je **UDRUŽENJE LOVAČKO DRUŠTVO „RASOHA“ PRAČA**.
2. Upisuje se u Registar udruženja, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena naziva udruženja, tako što se naziv udruženja: **UDRUŽENJE LOVAČKO DRUŠTVO „RASOHA“ PRAČA** mijenja i novi naziv udruženja je: **UDRUŽENJE LOVAČKO DRUŠTVO „Dr. ZAHID ČAUŠEVIĆ“ PRAČA**.
3. Upisuje se u Registar udruženja, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena skraćenog naziva udruženja, tako što se skraćeni naziv udruženja: **LGLD „Rasoha“ Prača** mijenja i novi skraćeni naziv udruženja je: **LD „Dr. Zahid Čaušević“ Prača**.
4. Upisuje se u Registar udruženja, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena predsjednika Skupštine udruženja, tako što se **Komarica Ibrahim** razrješava dužnosti predsjedn-

ika Skupštine, a novo lice imenovano za predsjednika Skupštine je **Jasmin Ferhatović**.

5. Upisuje se u Registar udruženja, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena članova Skupštine udruženja, tako što se dosadašnji članovi Skupštine udruženja razrješavaju članstva, a imenuju se novi članovi Skupštine, na osnovu skupštinske Odluke udruženja, broj:01-46/12 od 22.-12.2012. godine.
6. Upisuje se u Registar udruženja, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena članova Upravnog odbora, tako što se Kapo Azem, Drakovac Nedžib i Drugovac Nedžad, razrješavaju članstva u Upravnom odboru, a imenuju se novi članovi Upravnog odbora udruženja: **Komarica Ibrahim, Omerović Sulejman, Imširović Husein, Komarica Azim, Salispahić Jasmin, Prljača Nusret, Smajić Pašan, Drugovac Nusret i Brdarić Midhat**. Također se imenuje i **Nadzorni odbor udruženja u sljedećem sastavu: prof. dr. Halil Omanović - predsjednik, dipl.ing. Hazim Samouk - član i Aganović Alija - član**.
7. Upisuje se u Registar udruženja, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena Statuta udruženja, jer je na sjednici Skupštine udruženja, održanoj dana 22.12.2012. godine, dones-

en novi Statut sa sljedećim programskim ciljevima i djelatnostima:

- Vrši uzgoj i zaštitu divljači kao društvene svojine od općeg i posebnog interesa;
- Posebno se stara o rijetko naseљenoj divljači, o njenom uzgoju, opstanku i razmnožavanju;
- Na vrijeme donosi dugoročne i godišnje planove gospodarenja i striktno se pridržava planskih zadataka;
- U vrijeme ugroženosti divljači od elementarnih i drugih nepogoda, bolesti i drugih uništenja preduzima sve mjere oko opstanka divljači i njenoj zaštiti;
- Organizuje lovočuvarsku službu na nivou udruženja i sekcija;
- Gaji dobre međuljudske odnose i radi na moralnom i stručnom uzdizanju lovaca;
- Propagira lovstvo kao društveno - sportsku djelatnost;
- Ostvaruje punu saradnju sa susjednim društvima kantona i SLO BIH;
- Organizuje i razvija kinološku aktivnost;
- Pruža stručnu i svaku drugu pomoć lovačkim sekcijama, kao i svim komisijama na nivou Lovačkog društva i njihovom radu;
- Svojim članovima, odnosno njihovim porodicama pruža materijalnu pomoć kad to zatreba;
- Organizuje lovačka sijela, smotre i izložbe;
- Posebnu pažnju posvećuje razvoju streljaštva;
- Stara se o pravilnom radu svih komisija i organa udruženja;
- Dodjeljuje lovačka priznanja za

- postignute uspjehe lovaca i lov-
ačkih sekcija, a za nepoštivanje
zakona o lovstvu i normativnih
akata društva, kažnjava prekrši-
oce;**
- **Radi i sve druge poslove propisane Zakonom, Statutom i drugim aktima udruženja.**
8. Upis promjena iz tački 2, 3, 4, 5, 6. i 7. dispozitiva ovog Rješenja izvršen je dana **23.01.2013. godine**.
 9. Udruženje djeluje na području Bosansko - podrinjskog kantona Goražde i danom upisa kod ovog Ministarstva, stiče svojstvo pravnog lica, čiji nadzor nad radom vrši nadležni kantonalni organ u čije područje spada praćenje stanja u oblasti na koju se odnosi djelatnost udruženja.

O b r a z l o ž e n j e

UDRUŽENJE LOVAČKO DRUŠTVO „RASOHA“ PRAČA je upisano u Registar udruženja, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose, dana 25.04.1997. godine, pod registarskim brojem R-I-4/1997 u prvu knjigu Registra.

Dana 23.10.2002. godine izvršena je promjena lica ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje udruženja.

Zahtjevom broj: UP-1:05-05-2/13 od 21.01.2013. godine, obratilo se UDRUŽENJE LOVAČKO DRUŠTVO „RASOHA“ PRAČA za upis u registar promjene naziva i skraćenog naziva udruženja, promjene članova organa upravljanja i promjene Statuta udruženja.

Uz zahtjev je priložena Odluka broj: 01-42/12 od 22.12.2012. godine, o donošenju novog Statuta, Odluka broj:

01-42-1/12 od 22.12.2012. godine, o imenovanju i razrješenju predsjednika Skupštine udruženja, Odluka broj:01-44/12 od 22.12.2012. godine, o promjeni članova Upravnog odbora udruženja, Odluka broj:01-45/12 od 22.12.2012. godine, o promjeni naziva i skraćenog naziva udruženja, Odluka broj:01-46/12 od 22.12.2012. godine, o promjeni članova Skupštine i imenovanju novih, a razrješenju starih članova, Odluka broj:01-47/12 od 22.12.2012. godine, o imenovanju Nadzornog odbora udruženja i Zapisnik sa sjednice Skupštine udruženja.

U postupku razmatranja zahtjeva i priloženih dokaza, Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je ocijenilo da su ispunjeni uvjeti za upis u Registar promjena, stoga je, na osnovu člana 33. Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine F BiH“, broj: 45/02), odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv istog se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Goraždu u roku od 30 dana od dana dostavljanja Rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo Rješenje u originalu ili prepisu.

Administrativna taksa u iznosu od 2,00 KM i 15,00 KM uplaćena je po Tarifnom broju 1. i 46. Zakona o administrativnim taksama („Službene novine Bosansko - podrinjskog kantona Goražde“, broj:17/04,9/07,14/08 i 2/12) i dokaz o njenoj uplati nalazi se u spisu predmeta.

Naknada za upis promjena ud-

ruženja u Registar udruženja u iznosu od 100,00 KM uplaćena je na odgovarajući račun u skladu sa Rješenjem broj: 05-14-500-2/11 od 04.11.2011. godine („Službene novine Bosansko - podrinjskog kantona Goražde“, broj:14/11) i dokaz o uplati nalazi se u spisu predmeta.

**Broj:UP-1:05-05-2/13 M I N I S T A R
23.01.2013.godine Admir Pozderović,s.r.
G o r a ž d e**

150

Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko - podrinjskog kantona Goražde, rješavajući po zahtjevu UDRUŽENJA KLUB ATLETSKE GIMNASTIKE „USTIKOLINA“, na osnovu člana 42. Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine Federacije BiH“, broj:45/02), **d o n o s i:**

R J E Š E N J E o prestanku rada udruženja

1. Udruženje Klub atletske gimnastike „Ustikolina“, registrovano dana 24. 03.2009. godine, pod rednim brojem R-I-1/2009 u prvoj knjizi Registra, prestaje sa radom i briše se iz Registra udruženja, koji se vodi u Ministarstvu za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko - podrinjskog kantona Goražde.
2. Preostala imovina udruženja raspoređuje se shodno Odluci Skupštine Udruženja Klub atletske gimnastike „Ustikolina“, broj:01/13 od 01.07. 2013. godine.
3. Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 22.01.2013. godine Udruženje

nje Klub atletske gimnastike “Ustikolina”, obratilo se zahtjevom za brisanje iz Registra udruženja, koji se vodi u Ministarstvu za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko - podrinjskog kantona Goražde.

Uz zahtjev je priložena Odluka broj: 01/13 od 07.01.2013. godine, o prestanku rada udruženja, Odluka broj: 01/13 od 07.01.2013. godine, o raspodjeli preostale imovine, kao i Zapisnik sa sjednice Skupštine udruženja.

U postupku razmatranja zahtjeva i priloženih dokaza, ovo Ministarstvo je utvrdilo sljedeće:

Članom 43. stav 1. tačka 1. Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine Federacije BiH“, broj:45/02) propisano je da udruženje prestaje sa radom ako nadležni organ udruženja doneše odluku o prestanku rada udruženja, a članom 42. istog Zakona da udruženje prestaje sa radom kada nadležno ministarstvo doneše konačno rješenje o prestanku rada udruženja ili kada kantonalni sud doneše pravosnažnu presudu o zabrani rada udruženja. Također, u članu 46. pomenutog Zakona propisano je da se preostala imovina udruženja koja se briše iz Registra raspoređuje shodno odluci nadležnog organa udruženja.

Obzirom da je Skupština Udruženja Klub atletske gimnastike „Ustikolina“ donijela Odluku o prestanku rada udruženja i raspodjeli imovine, stekao se uvjet za prestanak rada pomenutog udruženja i brisanje istog iz Registra udruženja, koji se vodi u ovom Ministarstvu.

Na osnovu naprijed navedenog, odlučeno je kao u dispozitivu Rješenja.

Ovo Rješenje je konačno u upravu.

avnom postupku i protiv istog se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Goraždu u roku od 30 dana od dana dostavljanja Rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjera i uz istu se prilaže ovo Rješenje u originalu ili prepisu.

Administrativna taksa u iznosu od 2,00 KM i 15,00 KM uplaćena je po Tarifnom broju 1. i 46. Zakona o administrativnim taksama („Službene novine Bosansko - podrinjskog kantona Goražde“, broj: 17/04.9/07.14/08 i 2/12) i dokaz o njenoj uplati nalazi se u spisu predmeta.

Broj:UP-1:05-05-3/13 M I N I S T A R
25.01.2013. godine Admir Pozderović,s.r.
G o r a ž d e -----

151

Na osnovu člana 56. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“ broj: 35/05), člana 47. Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ broj: 9/07 i 14/08), ministar za boračka pitanja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, d o n o s i:

**PRAVILNIK
o izmjenama i dopunama Pravilnika
o uvjetima, načinu i kriterijima
za odobravanje jednokratne novčane
pomoći borcima i članovima njihovih
porodica Bosansko-podrinjskog
kantona Goražde**

Član 1.

U Pravilniku o uvjetima, načinu i kriterijima za odobravanje jednokratne novčane pomoći borcima i članovima njihovih porodica Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ broj: 3/09 i 6/11), iza člana 12. dodaje se novi član 12.a koji glasi:

“Izuzetno, licima iz člana 1. ovog Pravilnika koja dokažu da su u veoma teškoj materijalno-socijalnoj situaciji, a ne ispunjavaju neki od propisanih uvjeta iz člana 11. Pravilnika, ukoliko ima raspoloživih sredstava, ministar može u toku kalendarske godine jedanput odboriti jednokratnu novčanu pomoć u visini utvrđenoj kriterijima u članu 13. Pravilnika”.

Član 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:11-14-186/13 M I N I S T A R
28.01.2013. godine Osman Subašić,s.r.
G o r a ž d e -----

152

Na osnovu člana 56. Zakona o organizaciji uprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“ broj: 35/05) i člana 48. Zakona o dopunskim pravima boraca i članova njihovih porodica u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde („Službene novine Bosansko - podrinjskog kantona Goražde“ broj: 9/07 i 14/08), ministar za boračka pitanja Bos-

ansko – podrinjskog kantona Goražde,
d o n o s i :

**P R A V I L N I K
o izmjenama i dopunama Pravilnika
o izgradnji nišana – nadgrobnih
spomenika šehidima i poginulim
borcima i drugih spomen-obilježja**

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

U Pravilniku o izgradnji nišana-nadgrobnih spomenika šehidima i poginulim borcima i drugih spomen-obilježja ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 13/07), član 12. se mijenja i glasi:

"U skladu sa raspoloživim sredstvima za svaku budžetsku godinu, Ministarstvo za boračka pitanja objavljuje javni poziv za finansiranje/sufinansiranje izgradnje, sanacije, dogradnje i uređenja spomen-obilježja, mezarja i grobalja, u kojem se obavezno naznači ukupan iznos sredstava koja su predmet raspodjele".

Član 2.

Član 13. se mijenja i glasi:

"Zahtjev za finansiranje/sufinansiranje programa/projekata mogu podnijeti samo pravna lica i to: **Udruženja koja okupljaju boračke populacije i vjerske ustanove sa razrađenim programom usmjerenim na realizaciju ciljeva proučišlih iz namjene ovih sredstava".**

Član 3.

Član 14. se mijenja i glasi:

"Zahtjev je potrebno obrazložiti, u smislu razloga podrške projekata/programa (općem, društvenom, finansijskom i sl). Sredstva će se dodjeljivati na osnovu javnog poziva, jednokratno, a koji će biti objavljen na RTV BPK Goražde, oglasnim pločama institucija i na web-stranici Ministarstva (www.mb.bpk.gov.ba)".

Član 4.

Iza člana 14. dodaju se novi članci 15, 16, 17, 18, 19. i 20. koji glase:

Član 15.

"Prijedlog raspodjele i isplate ovih namjenskih sredstava vršit će se u skladu sa općim i posebnim kriterijima".

Član 16.

"Opći kriteriji za odobrenje sredstava za finansiranje/sufinansiranje izgradnje spomen-obilježja, uređenje mezarja i grobalja su:

- kvalitet i kompletnost programa;
- originalnost projekta u smislu njegovog značaja;
- visina učešća sopstvenih sredstava."

Član 17.

"Posebni kriteriji za odobrenje sredstava za finansiranje/sufinansiranje izgradnje spomen-obilježja, uređenje mezarja i grobalja su:

- programi koji se realizuju uz pomoć više sufinsijera,
- veličina prostora koji je obuhvaćen projektom."

Član 18.

“Zahtjevi po javnom pozivu za odabir programa/projekata podnose se Ministarstvu za boračka pitanja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na adresu 1. Slavne višegradske brigade br. 2a Goražde.

Zahtjevi će se podnositi Ministarstvu u toku javnog poziva, odnosno u trajanju od 15 dana od dana njegovog objavljivanja na oglasnoj tabli Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”.

Član 19.

“Aplikacioni formulari će biti objavljeni na web-stranici Ministarstva (www.mb.bpk.gov.ba), a moći će se preuzeti i u prostorijama pisarnice Ministarstva.

Nepotpuni zahtjevi i programi se neće razmatrati.

Ministarstvo za boračka pitanja ne-ma obavezu vraćati predatu dokumentaciju aplikantima”.

Član 20.

“Uz zahtjev je potrebno dostaviti sljedeću dokumentaciju:

1. Adekvatno popunjeno i ovjeren aplikacioni formular;
2. Uvjerenje o identifikacionom broju;
3. Rješenje o registraciji;
4. Fotokopiju ugovora sa bankom o otvaranju transakcionog/tekućeg računa;
5. Detaljno opisan projekat ili program za koji se traži finansiranje/sufinansiranje;
6. Finansijski plan projekta ili programa za 2012.godinu, sa očekivanim prihodima i rashodima;

7. Potvrdu/uvjerenje od vjerske ustanove kao dokaz da se programi i projekti odnose na finansiranje/sufinansiranje uređenja mezarja i groba-lja”.

Član 5.

Iza člana 20. ovog Pravilnika dodaje se član 21. koji glasi:

“Uvjeti i način odobravanja finansijskih sredstava za odobrene zahtjeve, projekte/programe od strane Ministarstva definisat će se pojedinačnim ugovorom koji se zaključuje između davaoca sredstava i korisnika.

Pojedinačna visina sredstava ko-ja se može odobriti za **sufinansiranje** zahtjeva, projekata/programa iznosi do 10.000,00 KM, dok za **finansiranje** zahtjeva, projekata/programa visina sredstava koja se može odobriti iznosi do 30.000,00 KM .

Odluku o odbravanju novčanih sredstava donosi Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”.

Član 6.

U Pravilniku o izgradnji nišana - nadgrobnih spomenika šehidima i poginulim borcima i drugih spomen-obilježja (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde” broj: 13/07), do-sadašnji članovi 15, 16, 17, 18, 19. i 20. postaju novi članovi 22, 23, 24, 25, 26. i 27.

Broj:11-14-150/13
11.01.2013.godine

G o r a ž d e

M I N I S T A R
Osman Subašić,s.r.

153

Na osnovu člana 24. Zakona o Vladi Bosansko - podrinjskog kantona

Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 5/03) te člana 9. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 29/05), Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, **d o n o s i:**

**O D L U K U
o utvrđivanju Programa mjera zaštite
stanovništva od zaraznih bolesti -
dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija
-na području Bosansko-podrinjskog
kantona Goražde 2013.godine**

Član 1.

Ovom Odlukom Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, utvrđuje Program mjera zaštite stanovništva od zaraznih bolesti - dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija, na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2013.godinu, predložen od JU Zavod za javno zdravstvo BPK Goražde (broj: 01-49-1-3/13 od 09.01. 2013. godine).

Član 2.

Program mjera zaštite stanovništva od zaraznih bolesti - dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija, na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2013.godinu sastavni je dio ove Odluke.

Član 3.

Za realizaciju ove Odluke zadužuje se Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice i JU

Zavod za javno zdravstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

**Broj:08-37-35-1/13 M I N I S T R I C A
05.02.2013.godine Gordana Oršolić,s.r.
G o r a ž d e**

.....
153a)

Na osnovu člana 119. Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH („Službene novine FBiH“ broj:46/10) i člana 9. stava 2. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine FBiH“ broj: 29/05), Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice, na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Bosansko - podrinjskog kantona Goražde, **u t v r d u j e:**

**P R O G R A M
PROVOĐENJA OBAVEZNE
PREVENTIVNE DEZINFEKCIJE,
DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE
NA PODRUČJU BOSANSKO-
PODRINJSKOG KANTONA
ZA 2013. GODINU**

I Opće odredbe

U skladu sa članom 3. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, dužnost je jedinica lokalne samouprave - općina, kantona i Federacije osigurati provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, kao mjera zaštite sta-

novništva od zaraznih bolesti te sredstva za njihovo provođenje, kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera.

U cilju osiguranja zdravlja stanovništva te uklanjanja uzročnika zaraznih bolesti i izvora oboljenja od zaraznih bolesti, smanjenja mogućnosti prenošenja oboljenja, te unapređenja higijenskih uvjeta života stanovništva, uvodi se obavezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija na području Bosansko-podrinjskog kantona, kao opća mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija podrazumijevaju složene, pažljivo planirane mjere uništavanja mikroorganizama te suzbijanja štetnih insekata i štetnih glodara, odnosno kombinaciju preventivnih i kurativnih mjer sa koničnim ciljem postizanja smanjenja, zauzajanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama, štetnih insekata i štetnih glodara.

Osnovni postupci cjokupne zaštite u objektima su:

- provedba higijene površina i prostora,
- provedba sanacije površina i prostora,
- otklanjanje uvjeta za rast i razmnožavanje mikroorganizama, te otklanjanje izvora hrane i
- zaklona koji pogoduju razmnožavanju štetnih insekata i štetnih glodara,
- provedba potrebnih građevinsko-tehničkih zahvata kojima će se stvoriti nepovoljni uvjeti za ulaz, zadržavanje i razmnožavanje štetnih insekata i štetnih glodara,

- primjena fizikalnih mjera,
- provedba optimalnih mikroklimatskih uvjeta,
- upotreba ultrazvučnih aparata na mjestima gdje je to prihvatljivo, primjena pesticida,
- upotreba pesticida koji djeluju na ciljanog štetočinu,
- primjena pesticida na ciljanu infestiranu površinu.

II Provedba mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije

Obavezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija kao opća mjera zaštite stanovništva od zaraznih bolesti provodi se u skladu sa Pravilnikom o načinu obavljanja obavezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije („Službene novine FBiH“ br. 60/06) i Pravilnikom o uvjetima u pogledu stručne spreme zaposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, privredna društva, odnosno fizičke osobe - obrtnici za obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije („Službene novine FBiH“ br. 60/06, 82/06).

Obaveznu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju tokom cijele godine provode zdravstvene ustanove i druga pravna lica ako za obavljanje te djelatnosti imaju odobrenje Federalnog ministra zdravstva, u skladu sa Pravilnikom o uvjetima u pogledu stručne spreme zaposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, privredna društva, odnosno fizičke osobe - obrtnici za obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije („Službene novine FBiH“ br. 60/06, 82/06),

na osnovu ugovora ili narudžbenice s korisnicima objekata pod sanitarnim nadzorom na način i u skladu sa propisanim standardima u Pravilniku o načinu obavljanja obavezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije („Službene novine FBiH“ br. 60/06).

Tokom provođenja mjera obavezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije za svaku vrstu i u svakom postupku izvođač je obavezan:

1. napraviti pregled površina i prostora:

- odrediti stanje površina i prostora u odnosu na onečišćenje mikroorganizama i prisutnost štetnih insekata i štetnih glodara,
- utvrditi stepen infestacije i nastalu štetu,
- odrediti vrstu uzročnika štete i odrediti mjere s kojima će se smanjiti, zaustaviti rast i razmnožavanje ili potpuno uklanjanje prisutnosti mikroorganizama, štetnih insekata i štetnih glodara,
- utvrditi „kritične tačke“, odnosno ekološke niše, hranilišta i nastale štete.

2. izraditi dokumentaciju :

- napisati preporuke za edukaciju (napisati i podijeliti upute i instruktivne letke),
- napisati preporuke za sanacijske mјere okoliša i na „kritičnim tačkama“,
- napisati preporuke i prijedlog za provedbu vrste mjera obavezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije.

3. uraditi Plan provedbe mjera obavez-

ne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije koji mora da sadrži:

- opis mjere koja se provodi,
- detaljno razrađen prostorni raspored rada i rokove obavljanja mјera,
- način obrade površina, prostora ili objekta primjenom jedne ili više mјera,
- mјere opreza, zaštitu osoba, prostora, objekta i okoliša,
- prijedlog dodatnih mјera za izvršenje popravki u toku provedbe mјera obavezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije (dopunska obrada ili promjena mјere),
- popis ulica, objekata ili prostora na kojima se mјera provodi,
- vrijeme početka i završetka,
- način obavještavanja građana, zdravstvene službe, sanitarne inspekcije i drugih,
- popis radnika u ekipama,
- sredstva i oprema koja će se koristiti te opis tehnološke primjene,
- provedene mјere zaštite okoline.

Plan provedbe se prije izvršenja podnosi na saglasnost Zavodu za javno zdravstvo BPK.

Troškove davanja saglasnosti snosi podnositelj zahtjeva (izvođač), a visini i način plaćanja troškova davanja saglasnosti donosi posebnom odlukom Upravnog odbora Zavoda.

Plan provedbe, na koji je data saglasnost Zavoda, izvođač obavezno dostavlja Kantonalnoj sanitarnoj inspekциji.

Izvođači obavezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije dužni su na vrijeme obavijestiti stanovništvo i druge subjekte o vremenu, mjestu i načinu provođenja obavezne pre-

ventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, izdati pismena uputstva o općim i posebnim mjerama zaštite i sigurnosti za stanovništvo i radnike koji obavljaju dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju.

U skladu s članom 3. Zakona, pravna i fizička lica koja su korisnici objekata pod sanitarnim nadzorom iz člana 10. Zakona obavezna su omogućiti provedbu obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao opće mјere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti. Svako onemogućavanje provedbe obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao općih mјera treba se kažnjavati u skladu sa kaznenim odredbama Zakona, tj. u skladu s članom 66. tačka 3.

III Situacija i potrebe

Štetočine čije je sistematsko suzbijanje od javnozdravstvene važnosti za FBiH su:

1. Prenosnici zaraznih bolesti:

- KOMARCI - *Epidemiološki značaj:* prenosnici malarije, žute groznice, denge, arbovirusnih groznica i filarijaza;
- MUHE - *Epidemiološki značaj:* mehanički prenosnici salmoneloze, šigeloze, enterovirusa, hepatitisa A, jajašaca crijevnih parazita;
- BUHE - *Epidemiološki značaj:* prenosnici ruralne i urbane kuge, murinog pjegavca, tularemije, alergijskog dermatitsa ljudi (i životinja);
- NEVIDI - *Epidemiološki značaj:* prenosnici "papatači groznice" te kožne i visceralne lišmanijaze.

2. Mehanički prenosnici mikroorganizama i uzročnici alergijskih reakcija:

- ŽOHARI - *Epidemiološki značaj:* mehanički prenosnici gastrointestinalnih infekcija, dizenterije, trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti. Njihova prisutnost u prostorima u kojima se priprema ili čuva hrana omogućava im kontakt s vehikulumom kojim infektivne agense mogu prenijeti na čovjeka. Žohari, također, mogu svojim fecesom kontaminirati različite vrste hrane brojnim vrstama bakterija, virusa i parazita.
- MRAVI - *Epidemiološki značaj:* mehanički prenosnici niza patogenih bakterija, posebno u bolnicama – faraonski mrv. Ostale vrste nisu epidemiološki značajne.

3. Štetni glodari:

- crni štakor (*Rattus rattus*)
- štakor plodojed (*Rattus rattus var. frungivorus*)
- aleksandrijski štakor (*Rattus rattus var. alexandrinus*)
- sivi ili štakor selac (*Rattus norvegicus*)
- kućni miš (*Mus musculus musculus*)
- kućni miš (*Mus musculus domesticus*)
- drugi štetni glodari (npr. poljski miš, voluharica) za koje postoji sumnja da prenose zarazne bolesti u objektima.

Epidemiološki značaj: Glodari su rezervoar ili prenosnik čitavog niza bolesti čovjeka, kao što su: kuga, virusne hemoragijske groznice, hemoragijska grozna s bubrežnim sindromom, lepto-

spiroza, tularemija, murini tifus, tokso-plazmoza, tripanosomijaza, lišmanijaza, salmoneloza, trihineloza, bolest štakorskog ugriza - Sodoku, bjesnilo itd.

IV Svrha programa mjera

Program mjera zaštite stanovništva od zaraznih bolesti koji predlaže Zavod izrađuje se kao opći program na osnovu koga se izrađuju detaljno razrađeni program provođenja preventivne sistematske deratizacije sa svim karakteristikama područja te biologije i etologije štetočina specifičnih za određeno geografsko područje.

Poštujući sve elemente iz usvojenog Programa mjera za Bosansko-podrinjski kanton, trajno i uspješno suzbijanje mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodara u objektima pod sanitarnim nadzorom uvijek se obavezno treba provoditi u tri osnovna koraka:

1. faza sistematskog bilježenja svih objekata pod sanitarnim nadzorom u svrhu utvrđivanja početnog stepena infestacije i uvjeta koji je podržavaju;
2. faza intenzivne provedbe mjera DDD utvrđenih infestacija, ispravljanje nedostataka u sanitaciji i okolišu te provjera postignutih rezultata;
3. faza održavanja kako bi se osigurala trajnost postignutih rezultata uz stalni uvid i sistematsko praćenje (monitoring) te anketa korisnika DDD mjera radi evaluacije intervencije.

V Opći nacrt provedbe Programa mjera DDD

Rokovi i dinamika preventivnih mjera DDD kao općih mjera, za pojedine objekte pod sanitarnim nadzorom na području BPK određeni su radi održavanja stepena infestacija na optimalnom nivou, a oni su sljedeći:

Vrsta objekta pod sanitarnim nadzorom	Rokovi provedbe obavezne preventivnedezinfekcije	Rokovi provedbe obavezne preventivnedezinsekcije	Rokovi provedbe obavezne preventivnederatizacije
Objekti za snabdijevanje vodom za piće	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 1x svaka dva mjeseca)	Prema epidemiološkim indikacijama	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 2x godišnje)
Objekti za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće upotrebe, te sirovine za njihovu proizvodnju, odnosno prevozna sredstva namijenjena za njihov prevoz	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 1x svaka dva mjeseca)	Prema epidemiološkim indikacijama	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 2x godišnje)

Objekti, odnosno prostori za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 1x mjesечно)	1x svaka tri mjeseca (kanalizacija 1x godišnje)	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 2x godišnje)
Objekti zdravstvenih ustanova i nosilaca privatne prakse	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 1x svaka dva mjeseca)	Prema epidemiološkim indikacijama	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 2x godišnje)
Odgojno-obrazovni objekti	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 1x svaka dva mjeseca)	Prema epidemiološkim indikacijama	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 2x godišnje)
Objekti i sredstva javnog saobraćaja	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 1x mjesечно)	Prema epidemiološkim indikacijama	Prema epidemiološkim indikacijama
Stambeni objekti (stubišta, podrumi, liftovi, ventilacijski sistemi, potkrovla) i dvorišta	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 2x godišnje)	Prema epidemiološkim indikacijama	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 2x godišnje)
Ostali objekti (radne prostorije, radne površine, sredstva rada i dr.) privrednih društava, drugih pravnih lica kao i fizičkih lica - obrtnika i drugih pravnih i fizičkih lica.	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 1x svaka dva mjeseca)	Prema epidemiološkim indikacijama	Prema epidemiološkim indikacijama (najmanje 2x godišnje)

Napomena:

Epidemiološke indikacije utvrđuje Zavod za javno zdravstvo BPK i Kantonalna sanitarna inspekcija, a u cilju kontinuiranog nadzora nad pojavom i širenjem zaraznih bolesti.

Prije početka obavljanja dezinfekcije i dezinsekcije u objektima u kojima se nalaze namirnice, treba zaštititi namirnice od mogućeg onečišćenja, kao i primjeniti pesticide koji ne ostavljaju mirise na prehrabbenim proizvodima.

Pri obavljanju deratizacije u prostorima u kojima se obavlja proizvodnja ili promet namirnica, otrovne meke treba postaviti u posebno zaštićenim, zatvorenim i označenim kutijama uz vođenje evidencije o shemi postavljanja, da se namirnice zaštite od slučajnog ili namernog onečišćenja.

Ako se deratizacija obavlja u objektima u kojima se nalaze rasute namirnice, treba sakupiti ostatke meka nakon provedbe postupka deratizacije.

DEZINFEKCIJA

Obavezna preventivna dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili hemijske mjere koje se provode u svim objektima javne namjene koji podliježu sanitarnom nadzoru. Preventivna dezinfekcija kao opća mjera provodi se prema utvrđenom planu, a posebno prije prve upotrebe objekta javne namjene ili nakon dužeg nekorištenja, a prije ponovne upotrebe. Objekti javne namjene pod sanitarnim nadzorom u kojima je provedena obavezna preventivna dezinfekcija kao opća mjera mogu se ponovno upotrebljavati nakon izdane potvrde o mikrobiološkoj čistoći koju izdaje ovlaštena ustanova.

Obavezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili hemijske mjere koje se provode na površinama, u prostorima ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a poduzimaju se u vanrednim situacijama:

- ako nastaju uvjeti ili se povećava rizik prenošenja zaraznih bolesti na osnovu epidemioloških indikacija;
- ako su u sanitarnom nadzoru određene nepravilnosti u održavanju površina, prostora ili objekata koje pogoduju razvoju mikroorganizama;
- tokom elementarnih nepogoda;
- tokom izljeva kanalizacije;
- tokom masovnih skupova;
- tokom proljevanja ili rasapa infektivnog materijala;
- tokom zbrinjavanja infektivnog otpada i sl.

DEZINSEKCIJA

Preventivna dezinsekcija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, biološke ili hemijske mjere koje se provode s ciljem:

- sprječavanja zadržavanja i razmnožavanja štetnih člankonožaca (Arthropoda),
- smanjenja populacije štetnih člankonožaca (Arthropoda) te
- održavanje populacije štetnih člankonožaca (Arthropoda) na biološki prihvatljivom minimumu radi osiguranja kvalitetnih higijenskih i sanitarno – tehničkih uvjeta.

Obavezna protivepidemijska dezinsekcija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, biološke ili hemijske mjere. Preventivna i obavezna preventivna dezinsekcija kao posebna mjera provodi se na površinama, u prostorima ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a poduzimaju se u izvanrednim situacijama:

- ako postoji povećan rizik prenošenja zaraznih bolesti koje prenose štetni člankonošci (Arthropoda) na osnovu epidemioloških indikacija,
- ako populacija štetnih člankonožaca (Arthropoda) pređe prag štetnosti,
- ako se odredi šteta na zalihama hrane nastala djelovanjem štetnih člankonožaca (Arthropoda),
- ako su u sanitarnom nadzoru uočene nepravilnosti u održavanju objekata koje pogoduju razvoju štetnih člankonožaca (Arthropoda),

- tokom elementarnih nepogoda i
- tokom masovnih skupova, sportskih i ostalih manifestacija.

Člankonošci (Arthropoda), način suzbijanja

KOMARCI I NEVIDI

Učinkovito suzbijanje **komaraca** je višegodišnji organizovani neprekidni program suzbijanja, koji u sebi sadržava radnje uzorkovanja i procjene brojnosti populacije komaraca te na osnovu naučno utvrđenih uobičajenih spoznaja i njihovo suzbijanje. Suzbijanje komaraca provodi se kao preventivna mjera u skladu s Programom mјera.

U BiH je prisutno pedesetak vrsta komaraca od kojih su najvažnije *Anopheles*, *Aedes* i *Culex*, a njihova je zastupljenost različita ovisno o geografskom području, klimatskim, ekobiološkim i drugim uvjetima. Zavod bi trebao kontinuirano tokom godine prikupljati podatke o prisustvu komaraca na području Kantona, odnosno provoditi organizovani monitoring. Metodom monitoringa odraslih komaraca trebala bi se izraditi baza podataka koja mora sadržavati:

- vrstu komaraca i njihova legla;
- trenutnu brojnost i sezonsku dinamiku uzimajući u obzir geografske karakteristike monitoriranog područja te ekološke faktore kao padavine, vodostaj rijeka, temperatura, vlažnost zraka itd;
- evidenciju te kartografisanje legla komaraca, kao i svih voda stajaćica i retencija vode u kojima je moguć razvoj komaraca;
- procjenu potreba za suzbijanjem;
- dojave građana o prisustvu komara-

- ca;
- ocjenu eventualnih zdravstvenih posljedica na stanovništvo.

Suzbijanje komaraca provodi se na tri nivoa, vodeći stalnu brigu o očuvanju biološke raznolikosti područja:

1. Sanacijskim postupcima koji se temelje na sistematskom uklanjanju ili smanjivanju uvjeta za razvoj i razmnožavanje, sanacijskim postupcima otklanjanja ekoloških niša na području provedbe programa suzbijanja. U tom cilju sistemski se prati i bilježi katastar vidljivih i skrivenih voda – legla ličinačkih stadija pomoću različitih sanacijskih postupaka (zatrpanjivanja, povećanja protočnosti ustajalih voda, uklanjanja krutog otpada pogodnog za nakupljanje vode) te se stručnom uputom kod lokalnog stanovništva nastoji do prihvatanog nivoa ukloniti sva moguća mјesta njihovog zadržavanja.
2. Biološke mјere suzbijanja:
 - a) Postići učinkovito suzbijanje uvođenjem (gdje je to moguće) predatora ličinki komaraca, ribice *Gambusia affinis* u različite stalne vodene nakupine (lokve), što doprinosi očuvanju čovjekove okoline te biološke raznolikosti.
 - b) Primjenom biocidnih preparata na bazi *Bacillus thuringiensis var. israelensis* u tečnom obliku, u obliku granula, praška ili sporootpuštajućih briketa, ručnom primjenom ili postupcima prskanja ili granuliranja s vozila, čamaca, ili helikoptera, intenzitetom izvođenja svake tri sedmice u sezoni, bez ikakve štete za neciljane

vrste u čistim ili obraslim vodama.

3. Hemijske mjere suzbijanja:

- a) Primjenom regulatora rasta u obliku tečnosti, granula ili sporo otpuštajućih briketa bez šteta za neciljane vrste u čistim vodama;
- b) Primjenom insekticidnih larvica u obliku močivih prašiva, tekućine, granula ili kompresa, za obradu različitih vodenih nakupina i recipijenata (grebenske lokve, drenažni kanali, stajaćice, močvarno tlo, poplavne livate, protivpožarni rezervoari vode, kanalizacijski otvori, taložnice kanalizacijskog sistema te septičke jame), ovisno o protočnosti, svake tri do četiri sedmice, primjenom prskalica, granulatora ili ručno, iz vozila, čamaca ili pješke, prema uputstvima proizvođača, te vrsti, namjeni, stepenu zagađenosti i dubini vodenih površina. Svaki vodospremnik ili stajaća voda s održivosti desetak dana može predstavljati leglo larvalnih oblika komaraca. U skladu s navedenim postupcima potrebno je utvrditi da su sistematske larvicidne mjere suzbijanja naročito učinkovitije na brojnost populacija komaraca, ekološki prihvativije u smislu očuvanja biološke raznolikosti korisne faune kopa na te ih u smislu zaštite čovjekovog okoliša treba prvenstveno koristiti tokom cijele godine.
- c) Adulticidna obrada - Metoda izbora u skladu s procjenom epidemiološke službe Zavoda u slučajevima kao što su sistematska suzbijanja komaraca kao dopuna provedbenih larvicidnih postupaka. Provode se postupci ma:

- rezidualnog prskanja (raspršivanja) zatvorenih prostora,
- hladnog zamagljivanja sa zemlje, pri čemu su ekološki najprihvativiji vodeni rastvori insekticida,
- toplog zamagljivanja sa zemlje, za obradu manjih ili većih ciljanih površina.

Toplo zamagljivanje većih razmjera treba isključivo provoditi izvan naseljenih mjeseta, zaštićenih područja.

Kod provedbe svih adulticidnih postupaka potrebno je ispuniti sljedeće uvjete:

- a) Obradu insekticidnim aerosolima vršiti u sumrak ili svitanje dana, pri vjetru ispod 4 km/h, noćnim temperaturama koje prelaze 15°C i pri mogućoj visokoj vlažnosti zraka. Svi adulticidni postupci su neselektivni postupci koji pogađaju sve trenutno prisutne vrste insekata, zbog toga bitno narušavaju biološku ravnotežu opterećujući okoliš štetnim tvarima, dok dugotrajnom primjenom dovede do ugrožavanja biodiverziteta.
- b) Stanovništvo obavijestiti o planiranoj provedbi, aktivnoj supstanci, vremenu, cilju te mogućim rizicima za kategorije oboljelih stanovnika, posebno naglašavajući rizičnost za pčelare.
- c) Primjene sezonskih jednokratnih adulticidnih obrada protiv komaraca imaju veoma nizak učinak u odnosu na uloženi novac te se ne mogu smatrati ekonomski opravdanim, posebno što obrade pogađaju samo vrh brijega adultne populacije, ostavljajući očuvanim stadije ličinaka u svim dostupnim vodenim recipijentima. Por-

ed toga, predstavljaju znatnu opasnost za sve neciljane vrste noćnih kukača, a posredno za njihove predatore na području obrade ili strujom vjetra donesenih toksičnih tvorbi, što obzirom na neznatnu učinkovitost, a široki spektar djelovanja predstavlja znatnu ekološku štetu.

Suzbijanje **nevida** ne zahtijeva posebne mjere, pošto svaka dezinfekcija (komarci, muhe) predstavlja ujedno i postupak suzbijanja nevida. U slučajevima šire pojave oboljenja koje oni prenose (kožna i viscelarna lišmanioza, papatači groznica), a s obzirom na mali poluprečnik kretanja ovih vrsta, potrebno je rezidualno obraditi dezinfekcijskim postupkom okolinu deset metara od naselja, posvećujući pažnju tamnim, hladnjim prostorima, rupama, polušpiljama, pukotinama, štalama ili peradarnicima u kojima nevide obitavaju.

Ostale vrste člankonožaca (Arthropoda), način suzbijanja

Rokovi, dinamika i način provedbe DDD mjera, kao posebnih mjera za druge vrste člankonožaca (Arthropoda) propisane Programom mjera, izbor, vrsta i oblik formulacije biocidnih preparata te mjere opreza određuju se Programom mjera na osnovu:

- prethodnog izvida stručnog nadzora Zavoda na svim površinama, prostorima i u objektima pod sanitarnim nadzorom;
- utvrđivanja vrste štetnog člankonožca (Arthropoda) te bioloških i etoloških karakteristika;
- stepena, proširenosti i mesta infestacije štetnim člankonošcima (Arthro-

- poda),
- uvida o svojstvima i namjeni objekta pod sanitarnim nadzorom.

ŽOHARI

Postupci suzbijanja žohara u sebi sadržavaju i postupke suzbijanja različitih vrsta člankonožaca (Arthropoda) koji se mogu naći u istim prostorima npr: buhe, mravi, kućni zrikavci, babure, stonoge i grinje, zbog toga temeljno provedeni postupci suzbijanja žohara daju ujedno i učinkovit postupak u smislu neciljanog oslobođanja nekog prostora od ostalih mogućih prisutnih štetnih člankonožaca (Arthropoda).

Pri planiranju dezinfekcijskih postupaka u cilju suzbijanja žohara osnovno je načelo procijeniti vrstu žohara, jačinu i proširenost infestacije (ekološke niše) te u skladu s tim provedbene postupke uskladiti s procjenom jačine infestacije prostora.

Procjenom treba utvrditi mesta infestacija, tipove instalacija ili aparata u kojima su prisutni insekti te pravilnom procjenom primijeniti različite metode borbe protiv žohara.

Suzbijanje žohara u svim objektima javne namjene koji podliježu sanitarnom nadzoru provodi se kao **preventivna dezinfekcija kao opća mjera** u skladu sa Programom mjera. U slučaju pojave zarazne bolesti za koju se utvrdilo da su je uzrokovali žohari kao mehanički prenosnici zaraznih bolesti, provodi se **obavezna protuepidemijska dezinfekcija kao posebna mjera**.

Rokovi provedbe dezinfekcije protiv smeđeg žohara

Kuhinje, restorani, manji indust-

rijski objekti, prehrambenoindustrijski pogoni te hoteli obrađuju se najmanje svaka 3 mjeseca, ako se suzbijanje vrši samo postupkom prskanja nakon potpunog sušenja i uz uključivanje ventilacijskog sistema najmanje jedan sat (radna karenca) prije ulaska osoba radi uklanjanja mogućih štetnih isparavanja.

Ako objekat obrade zadovoljava znatan sanitacijski nivo, a u suzbijanju su korištene prvobitno kombinovane metode (prskanje i orošavanje te naknadna primjena insekticidnih feromonskih gelova), suzbijanje se može provesti ponovnim postupkom nakon izvršene procjene o maloj infestaciji na osnovi prošedenog stručnog nadzora.

Rokovi provedbe dezinfekcije protiv crnog žohara

U urbanoj sredini potrebno je sistematsko suzbijanje u kanalizacijskim provodnicima, ispod revizijskih otvora, kao i u drugim podzemnim uobičajenim prostorima njihovog boravka, primjenom postupaka toplog zamagljivanja ili postupcima zadirnjanja najmanje jednom godišnje, a ne više 2 puta.

MRAVI

Suzbijanje mrava u svim objektima javne namjene koji podliježu sanitarnom nadzoru gdje se priprema hrana za krajnjeg korisnika ili u objektima gdje je potreban visok nivo higijene (npr. bolnica) provodi se kao **preventivna dezinfekcija** kao opća mjera u skladu sa Programom mjera. Nakon utvrđivanja zaraženosti vrstama mrava u takvim prostorima provodi se rigorozna sanacija svih prostora uz primjereno trajno održavanje nivoa sanacije. Zatim se pristupa

uklanjanju zaklona tehničkim postupcima zatvaranja mogućih ili sigurnih skrovišta u pukotinama ili rasjedinama nastalim stabilizacijom zgrade, a na osnovu praćenja kretanja puteva infestanata.

MUHE

Suzbijanje muha u svim objektima javne namjene koji podliježu sanitarnom nadzoru gdje se priprema hrana za krajnjeg korisnika ili u objektima gdje je potreban visok nivo higijene (npr. bolnica) provodi se kao **preventivna dezinfekcija kao opća mjera** u skladu sa Programom mjera. U slučaju pojave zarazne bolesti za koju se utvrdilo da su je uzrokale muhe kao prenosnici zaraznih bolesti, provodi se **obvezna protivepidemijska dezinfekcija kao posebna mjera**.

Učinkovito suzbijanje muha je sistematski organizovani višegodišnji program koji u sebi sadržava utvrđivanje izvorišta, uzorkovanje, procjene brojnosti i pravca kretanja (migracija) te u skladu sa stečenim spoznajama određivanje metoda borbe.

Suzbijanje se provodi na više načina:

1. Sanitacija okoline
2. Suzbijanje muha insekticidima:
 - Suzbijanje ličinaka
 - Obrada uzgojnih mesta larvici-dima
3. Suzbijanje odraslih oblika
 - Obrada počivališta muha rezidualnim insekticidima
 - Unošenje toksičnih tvari na počivališta muha
 - Privlačenje muha pomoću atrak-

- tivnih hranjivih otrovnih mamaca
- Obrada zatvorenih i otvorenih prostora
- Postupci kod rojenja muha

Kod rojenja muha vrsta Sepsis sp. ili Drozophila sp. u pojedinim godinama, ako to predstavlja uznevirusujući problem za stanovništvo, potrebno je primijeniti ograničene postupke hladnog zamagljivanja, ciljano usmjerene na prostore javljanja populacije, uglavnom jednoratno.

Ovi postupci izvode se na otvorenom i danju moraju biti strogo ograničeni na mesta zaraženosti, jer predstavljaju opasne radnje za stanovništvo i mnoštvo korisnih insekata. Stoga u smislu očuvanja biološke raznolikosti odluku o primjeni ovih postupaka i za ove vrste muha treba donijeti Zavod nakon stručnog uvida i procjene, te kada su iscrpljene sve druge mogućnosti njihovog suzbijanja.

BUHE

Ako se na osnovu epidemioloških indikacija koje utvrđuje specijalista epidemiolog Zavoda, ili na osnovu obavljenog sanitarnog nadzora nadležnog sanitarnog inspektora, utvrdi pojava buha kao javnozdravstveni problem ili uznevirusivanje lica doseže znatne razmjere, tada se suzbijanje buha provodi kao **obvezna protivepidemijska dezinfekcija** kao posebna mjera.

Obradu životinja i prostora u kojima se zadržavaju životinje provodi veterinarska stanica.

DERATIZACIJA

Preventivna deratizacija kao op-

ća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne i hemijske mjere koje se provode s ciljem:

- sprečavanja ulaženja, zadržavanja i razmnožavanja štetnih glodara;
- smanjenja populacije štetnih glodara i
- održavanja populacije štetnih glodara na biološki prihvatljivom minimumu radi osiguranja kvalitetnih higijenskih i sanitarno – tehničkih uvjeta u objektima, prostorima i na javnim površinama pod sanitarnim nadzrom.

Obvezna protivepidemijska deratizacija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne i hemijske mjere koje se provode na površinama, u prostorima ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a poduzimaju se u vanrednim situacijama:

- ako postoji povećan rizik prenošenja zaraznih bolesti koje prenose štetni glodari na osnovu epidemioloških indikacija;
- ako populacija štetnih glodara pređe prag štetnosti;
- ako se odredi šteta na zalihamama hrane nastala djelovanjem štetnih glodara;
- ako su u sanitarnom nadzoru uočene nepravilnosti u održavanju objekata koje pogoduju razvoju štetnih glodara;
- tokom elementarnih nepogoda i
- tokom masovnih skupova, sportskih i ostalih manifestacija.

Mjere deratizacije uključuju praćenje uvjeta za razvoj štetnih glodara, bilježenje pojava štetnih glodara, izlaga-

nje zatrovanih meka (rodenticida), trajno praćenje stepena infestacije, te trajno poduzimanje svih ostalih mjera koje dovode do smanjenja broja glodara.

Mjere deratizacije provode se u dvije sistematske akcije. Proljetna akcija deratizacije provodi se tokom marta, aprila i maja, a jesenja akcija deratizacije provodi se tokom septembra, oktobra i novembra. Obje akcije se provode u skladu s Programom obavezne preventivne sistematske deratizacije na području Bosansko-podrinjskog kantona, koji donosi Zavod. Ovim Programom su regulisani: prostor i objekti koje deratizacija obuhvata, dinamika i rokovi provedbe, mjere zaštite i dr.

Između dviju akcija deratizacije izvođači su dužni obavljati suzbijanje štakora prema pozivima građana, nalogu nadležne sanitarnе inspekciјe i na dojavu epidemiološke službe Zavoda.

VI Izbor sredstava za provođenje mjera DDD

Izbor sredstava (pesticida) za provođenje mjera DDD vrši se u skladu sa Pravilnikom o načinu obavljanja obavezne DDD ("Službene novine FBiH" br: 60/06), odnosno za obavljanje DDD koriste se sredstva koja su dozvoljena u FBiH, a to su:

Grupa otrova	Preparat	Trgovački naziv	Sastav	Znak opasnosti
I grupa	Fumiganti	PHOSTOXIN PELETE PHOSTOXIN TABLETE DETIA DEGESCH PLOČE MAGATOXIN TABLETE	Aluminijev fosfid Aluminijev fosfid Aluminijev fosfid Aluminijev fosfid	T+
II grupa	Insekticid	FTCAM W BLATOXUR EC KOFUMIN EC 50	Bendiokarb(80%) Prpoksur Diklorvos	T
	Rodenticid	BRODIFACOUM MAMAC BRODIFACOUM PELETE BRODIFACOUM PARAFINSKI BLOKOVI CHLOROPHACINONE FACIRON ULJNI KONCENTRAT	Brodifacoum Brodifacoum Brodifacoum Klorfacinon Klorfacinon	
III grupa	Insekticid	AGITA 10 WG KOFUMIN 7 ACETTILIC EC 50 NEOPITROID ALFA MICROFLAY METRADIN FLOW RESLIN SUPER	Thiametoxan Diklorvos Pirimifos-metil Alfacipermetrin Cipemetrin Deltametrin Permetrin + S- Bioaletrin + piperonilbutoxid	Xn

		SINTORES	Permetrin + S-Bioaletrin + piperonilbutoxid	Xn
Rodenticid	BROMADIOLON MAMAC BROMADIOLON PARAFINSKI BLOKOVI BROMADIOLON PALETE	Bromadiolon Bromadiolon Bromadiolon		

OZNAČAVANJE:

Vrlo jaki otrov (T+) I grupa otrova
 Otrov (T) II grupa otrova
 Štetno (Xn) III grupa otrova

U provedbi mjera deratizacije dopuštena je primjena akutnih rodenticida koji zahtijevaju obične mjere opreza; crveni morski luk; norbormid i cink fosfid.

Akutni rodenticidi koji zahtijevaju najveću opreznost (natrijev fluoroacetat, fluorocetamid i strihnin) mogu se primijeniti samo u slučaju epidemije kuge, bjesnila, ili posebno opasnih kužnih bolesti, a odluku o njihovoj primjeni donosi Federalni ministar za zdravstvo.

U Federaciji BiH zabranjena je upotreba sljedećih rodenticida: arsenov trioksid, fosfor, talium sulfat, ANTU i Gofacid.

VII Stručni nadzor provedbe mjera DDD

Stručni nadzor nad provedbom mjera DDD provodi Zavod. Ako mjeru DDD provodi Zavod, tada Zavod za javno zdravstvo FBiH koordinira, stručno usmjerava i nadzire rad Zavoda.

Stručni nadzor nad provedbom mjera DDD podrazumijeva:

- provjeru izvršenih aktivnosti u smislu otklanjanja uvjeta koji pogoduju prisustvu i održavanju infestacije;
- uvid u primjenu biocidnih preparata (vrsta, koncentracija, način i mjesto primjene biocidnih preparata, norme primjene te pridržavanje svih ostalih odredbi Programa mjera i Provedbenog plana) na osnovu vođenja evidencije;
- provjeru stepena kontaminacije, onečišćenja ili infestacije na osnovu objektivnih kriterija ili vjerodostojne ankete;
- provjeru određenih (zadanih, predviđenih) postupaka DDD uvidom u skladu s Programom mjera i Provedbenim planom;
- ocjenu izvršenja Programa po pojedinih elementima;
- predlog za korekciju (dopunu) u toku ako za to postoje opravdani stručni razlozi.

VIII Inspeksijski nadzor izvođača u provedbi mjera DDD

Nadzor izvođača u provedbi Programa mjera u pogledu stručnog kadra i potrebnih uvjeta koje moraju ispunjavati u skladu sa Pravilnikom o uvjetima

u pogledu stručne spreme zaposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, privredna društva, odnosno fizičke osobe - obrtnici za obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije ("Službene novnine FBiH" br. 60/06, 82/06) i Programom mjera, provodi kantonalna sanitarna inspekcijska.

IX Izvori sredstava za provedbu DDD

Troškovi finansiranja provedbe mjera DDD na području Kantona su troškovi vlasnika ili korisnika objekata i prostora pod sanitarnim nadzorom iz poglavlja V ovog Programa, a troškovi koji se odnose na javne površine i javna dobra finansiraju se iz Budžeta Općina i Kantona.

X Način izvještavanja o provedenoj obaveznoj mjeri DDD

Tokom provedbe stručnog nadzora, Zavod prikuplja i objedinjuje izvještaje o provedenoj mjeri DDD kao posebnoj u bazi podataka. Baza podataka Zavoda mora biti identična s podacima koje su dostavili izvođači. Podaci se moraju redovno nadopunjavati elektronskim putem.

Zavod izrađuje stručni izvještaj s podacima o stepenu infestacije, utrošku biocidnih pripravaka i stepenu pridržavanja propisanog programa rada određenog Programom mjera i Provedbenim planom.

Na osnovu analize prikupljenih podataka o provedenim mjerama DDD, Zavod procjenjuje uspješnost provedenih mjera, te u skladu s tim predlaže Pro-

gram mjera za sljedeći period.

Zbirni izvještaji i rokovi dostave

Izvođači mjeru DDD o obavljenoj DDD obavezni su polugodišnje pismeno izvještavati Zavod o obavljenim mjerama DDD, te o vrstama i količini utrošenih sredstava za DDD, najkasnije do 31. januara za prethodnu godinu.

Zavod je dužan godišnje pismeno izvijestiti Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, o provedenim mjerama na području Kantona, a najkasnije do 31. marta za prethodnu godinu.

**Broj:08-37-35-2/13 M I N I S T R I C A
05.02.2013.godine Gordana Oršolić,s.r.**

G o r a ž d e

154

Na osnovu člana 24. Statuta Općine Pale ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 19/07 i 11/08) i člana 83. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Pale - Prača ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 04/08), Općinsko vijeće, na IV sjednici, održanoj dana 30.01.2013. godine, **u s v a j a:**

PROGRAM RADA OPĆINSKOG VIJEĆA PALE-PRAČA ZA 2013. GODINU

I

Obrađivač: Služba Općinskog vijeća

1. Program rada Općinskog vijeća Pale-Prača za 2013. godinu.

Rok: januar 2013. godine.

Podosilac: Kolegij vijeća.

2. Rješenje o imenovanju Upravnog odbora JU Dom zdravlja Prača.
Rok: januar 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
3. Rješenje o imenovanju doktora za utvrđivanje smrti.
Rok: januar 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
4. Odluka o imenovanju organizacionog odbora povodom 19. Marta, Dana reintegracije Prače u FbiH.
Rok: februar 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
5. Rješenje o imenovanju Upravnog odbora JKP „Prača“.
Rok: mrat 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
6. Odluka o imenovanju organizacionog odbora povodom Dana otpora mjesne zajednice Prača.
Rok: maj 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
7. Odluka o imenovanju Organizacionog odbora povodom 27. septembra, Dana Općine Pale-Prača i Dana oslobođenja MZ Hrenovica.
Rok: juni 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
8. Odluka o imenovanju Organizacionog odbora povodom kulturno-sportske manifestacije "Pračansko ljeto 2013."
Rok: juni 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
9. Program rada Općinskog vijeća Pale -Prača za 2014. godinu.
Rok: decembar 2013. godine.
Podnositac: Kolegij vijeća.
10. Izvještaj o provođenju odluka, zaključaka, vijećničkih prijedloga, pitanja i inicijativa i drugih akata koje je usvojilo Općinsko vijeće.
Rok: decembar 2013. godine.
Podnositac: sekretar Općinskog vijeća.

II

Obrađivač: Služba za privredu, društvene djelatnosti, budžet, finansije, boračko invalidsku i socijalnu zaštitu i opću upravu

1. Odluka o usvajanju Plana osposobljavanja volontera sa visokom stručnom spremom u Općini Pale-Prača.
Rok: januar 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
2. Odluka o subvencioniranju dijela troškova za registraciju obrta.
Rok: januar 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
3. Zaključak o isplati jednokratnih novčanih naknada za djecu rođenu u 2013. godini.
Rok: januar 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
4. Izvještaj o radu Službe za 2012.g.
Rok: februar 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
5. Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine za 2012. godinu - Završni račun.
Rok: mart 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
6. Prijedlog Budžeta Općine Pale za 2013. godinu.
Rok: mart 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
7. Izvještaj o stanju bezbjednosti u 2012. godini na području Općine Pale.
Rok: maj 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
8. Informacija o ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima Budžeta Općine Pale za period januar-mart 2013. godine.
Rok: maj 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
9. Izvještaj o stanju zdravstvene zaštite ljudi u proteklom periodu na podru-

- čju Općine Pale.
- Rok:** juni 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 10.** Izvještaj o reviziji boračko-invalidske zaštite.
- Rok:** juli 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 11.** Informacija o broju i strukturi nezaposlenih.
- Rok:** juli 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 12.** Informacija o ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima Budžeta Općine Pale za period januar-juni 2013.g.
- Rok:** septembar 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 13.** Izvještaj o stanju poljoprivrede.
- Rok:** novembar 2012. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 14.** Informacija o ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima Budžeta Općine Pale za period januar-septembar 2013. godine.
- Rok:** novembar 2012. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 15.** Prijedlog Nacrta Budžeta Općine Pale za 2013. godinu.
- Rok:** novembar 2012. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 16.** Prijedlog Budžeta Općine Pale za 2014. godinu.
- Rok:** decembar 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 17.** Informacija o izradi nove strategije razvoja Općine 2013-2018.godina.
- Rok:** decembar 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- III**
- Obrađivač:** Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove, obnovu i razvoj i prostorno uređenje
- 1.** Odluka o utvrđivanju prosječne cije-
- ne 1 m² izgrađenog stambenog prostora za 2012. godinu na području općine Pale.
- Rok:** januar 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 2.** Odluka o utvrđivanju naknade za dodijeljeno građevinsko i ostalo zemljište društvene svojine, naknade za korištenje ostalog građevinskog zemljišta i naknade za korištenje izgrađenog ostalog građevinskog zemljišta (rente) na kojem postoji pravo svojine za 2012. godinu.
- Rok:** januar 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 3.** Izvještaj o radu Službe za 2012.god.
- Rok:** februar 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 4.** Informacija o donacijam za rješavanje stambenih pitanja u 2012.godini.
- Rok:** mart 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 5.** Informacija o vodosnabdijevanju, stanju ulične rasvjete, odvozu i depovanju smeća i stanju poslovnih prostora u vlasništvu Općine.
- Rok:** april 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 6.** Odluka o izvođenju javnih radova i utvrđivanju prioriteta na području Općine Pale-Prača za 2013. godinu.
- Rok:** maj 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.
- 7.** Informacija o prometu nekretnina.
- Rok:** decembar 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.

IV

Obrađivač: Služba za civilnu zaštitu

- 1.** Plan zaštite od požara Općine Pale-Prača. **Rok:** januar 2013. godine.
- Podnositac:** općinski načelnik.

2. Izvještaj o radu štaba - službe za civilnu zaštitu za 2012. godinu.
Rok: februar 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
3. Informacija o prirodnim i drugim nesrećama.
Rok: po potrebi.
Podnositac: općinski načelnik.
4. Informacija o protivpožarnoj zaštiti.
Rok: juni 2013. godine i novembar 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.
5. Informacija o deminiranju i NUS-u.
Rok: oktobar 2013. godine.
Podnositac: općinski načelnik.

V

Obrađivač: Organizacioni odbori koje je imenovalo Općinsko vijeće Općine Pale-Prača

1. Izvještaj Organizacionog odbora povodom 19. Marta, Dana reintegracije Prače u FBiH, o provedenim aktivnostima i utrošku novčanih sredstava iz Budžeta Općine.
Rok: april 2013. godine.
Podnositac: predsjednik Odbora.
2. Izvještaj Organizacionog odbora povodom Dana otpora mjesne zajednice Prača o provedenim aktivnostima i utrošku novčanih sredstava iz Budžeta Općine.
Rok: juli 2013. godine.
Podnositac: predsjednik Odbora.
3. Izvještaj Organizacionog odbora povodom 27. septembra, Dana Općine Pale-Prača i Dana oslobođenja MZ Hrenovica, o provedenim aktivnostima i utrošku novčanih sredstava iz Budžeta Općine.
Rok: oktobar 2013. godine.
Podnositac: predsjednik Odbora.

4. Izvještaj Organizacionog odbora povodom kulturno-sportske manifestacije "Pračansko ljeto 2013." o provedenim aktivnostima i utrošku novčanih sredstava iz Budžeta Općine.
Rok: septembar 2013. godine.
Podnositac: predsjednik Odbora.

VI

Obrađivač: Udruženje građana demobilisanih boraca Općine Pale-Prača

1. Izvještaj o radu udruženja za 2012. godinu i utrošku novčanih sredstava dodijeljenih iz Budžeta Općine i plan aktivnosti za 2013. godinu sa iskazanim potrebnim novčanim sredstvima.
Rok: februar 2013. godine.
Podnositac: predsjednik i sekretar udruženja.
2. Izvještaj o obilježavanju značajnih datuma, o stanju šehitluka, spomen-obilježja i hair-česmi i njihovom održavanju na prostoru Općine Pale-Prača.
Rok: septembar 2013. godine.
Podnositac: predsjednik i sekretar udruženja.

VII

Obrađivač: JU Dom zdravlja "Prača"

1. Izvještaj o radu JU Dom zdravlja "Prača" za 2012. godinu i utrošku novčanih sredstava iz Budžeta Općine i plan aktivnosti za 2013. godinu sa iskazanim potrebnim novčanim sredstvima.
Rok: mart 2013. godine.
Podnositac: direktor.

2. Informacija o provođenju mjera zdavstvene zaštite ljudi na području Općine Pale-Prača.

Rok: decembar 2013. godine.

Podnositelj: direktor.

VIII

Obrađivač: JKP "Prača"

1. Izvještaj o radu preduzeća za 2012. godinu i utrošku novčanih sredstava dodijeljenih iz Budžeta Općine i plan aktivnosti za 2013. godinu sa iskazanim potrebnim novčanim sredstvima.

Rok: mart 2013. godine.

Podnositelj: direktor.

2. Izvještaj o pružanju usluga odvoza smeća, vodosnabdijevanju, održavanju lokalnih puteva i mjerama koje treba poduzeti da bi se te usluge poboljšale.

Rok: maj 2013. godine.

Podnositelj: direktor.

IX

Obrađivač: SRD "TOPLIK" Prača

1. Izvještaj o radu udruženja za 2012. godinu i utrošku novčanih sredstava dodijeljenih iz Budžeta Općine i plan aktivnosti za 2013. godinu sa iskazanim potrebnim novčanim sredstvima.

Rok: mart 2013. godine.

Podnositelj: predsjednik i sekretar udruženja.

2. Informacija o porobljavanju, zaštiti i čuvanju rijeke Prače i pritoka. **Rok:** decembar 2013. godine. **Podnositelj:** predsjednik i sekretar udruženja.

X

Obrađivač: FK "Jahorina" Prača

1. Izvještaj o radu za 2012. godinu i utrošku novčanih sredstava dodijeljenih iz Budžeta Općine i plan aktivnosti za 2013. godinu sa iskazanim potrebnim novčanim sredstvima.

Rok: februar 2013. godine.

Podnositelj: šef stručnog štaba i sekretar UO.

2. Informacija o stanju u FK "Jahorina" i potrebama kluba.

Rok: septembar 2013. godine.

Podnositelj: predsjednik upravnog odbora.

XI

Obrađivač: Lovačko društvo "Rasoha" Prača

1. Izvještaj o rada lovačkog društva za 2012. godinu i utrošku novčanih sredstava dodijeljenih iz Budžeta Općine i plan aktivnosti za 2013. godinu sa iskazanim potrebnim novčanim sredstvima.

Rok: mart 2013. godine.

Podnositelj: predsjednik i sekretar udruženja.

XII

Obrađivač: Udruženje građana penzionera "Pale"

1. Izvještaj o radu Udruženja građana penzionera za 2012. godinu i utrošku novčanih sredstava dodijeljenih iz Budžeta Općine i plan aktivnosti za 2013. godinu sa iskazanim potrebnim novčanim sredstvima.

Rok: april 2013. godine.

Podnositelj: predsjednik udruženja.

XIII

Obrađivač: Udruženje pčelara
"Zlatna dolina"

1. Izvještaj o radu udruženja pčelara "Zlatna dolina" za 2012. godinu i utrošku novčanih sredstava dodijeljenih iz Budžeta Općine i plan aktivnosti za 2013. godinu sa iskazanim potrebnim novčanim sredstvima.
Rok: mart 2013. godine.

Podnositelj: predsjednik udruženja.

2. Informacija o zdravstvenom stanju pčelinih društava i izvršenoj edukaciji članova.

Rok: decembar 2013. godine.

Podnositelj: predsjednik udruženja.

XIV

Obrađivač: JP Kulturno-informativni centar Prača

1. Izvještaj o radu preduzeća za 2012. godinu i utrošku novčanih sredstava dodijeljenih iz Budžeta Općine i plan aktivnosti za 2013. godinu sa iskazanim potrebnim novčanim sredstvima.
Rok: februar 2013. godine.

Podnositelj: direktor.

XV

Obrađivač: Komisija za jednakopravnost spolova

1. Izvještaj o radu Komisije za 2012. godinu i utrošku novčanih sredstava dodijeljenih iz Budžeta Općine i plan aktivnosti za 2013. godinu sa iskazanim potrebnim novčanim sredstvima.

Rok: mart 2013. godine.

Podnositelj: predsjednik Komisije.

2. Informacija o trenutnom stanju nasilja na bazi rodno zasnovanog nasilja na području općine Pale-Prača.

Rok: decembar 2013. godine.

Podnositelj: predsjednik Komisije.

XVI

Obrađivač: Dobrovoljno vatrogasno društvo "Prača"

1. Izvještaj o radu DVD za 2012. godinu i utrošku novčanih sredstava dodijeljenih iz Budžeta Općine i plan aktivnosti za 2013. godinu sa iskazanim potrebnim novčanim sredstvima.
Rok: mart 2013. godine.

Podnositelj: predsjednik upravnog odbora.

2. Informacija o stanju u Dobrovoljnom vatrogasnem društvu "Prača",
Rok: decembar 2013. godine.

Podnositelj: predsjednik upravnog odbora.

XVII

Obrađivač: JU OŠ „Prača“

1. Informaciju o radu škole, uspjehu učenika i sl. za 2012. godinu.

Rok: mart 2013. godine.

Podnositelj: direktor OŠ.

XVIII

Obrađivač: Policijska stanica Prača

1. Informacija o stanju javnog reda i mira i bezbjednosti u 2012. godini na području općine Pale-Prača.

Rok: februar 2013. godine.

Podnositelj: komandir PS.

XIX

Pored navedenih aktivnosti, Općinsko vijeće će na svojim sjednicama donositi akte iz svoje nadležnosti, a za koje se ukaže potreba u toku 2013.godine.

**Broj:02-02-1-02/13 PREDSJEDAVAJUĆI
30.01.2013.godine OPĆINSKOG VIJEĆA
Pale-Prača Ibrahim Komarica,s.r.**

155

Na osnovu člana 145. i člana 146. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 29/97) i člana 24. Statuta Općine Pale („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 13/07 i 14/08), Općinsko vijeće Općine Pale, na svojoj IV redovnoj sjednici, održanoj dana 30.01.2013. godine, **d o n o s i :**

O D L U K U o imenovanju doktora medicine nadležnih za utvrđivanje nastupa smrti

Član 1.

Za utvrđivanje nastupa, vremena i uzroka smrti građana umrlih izvan zdravstvene ustanove imenuje se doktor medicine iz JU Doma zdravlja „Prača“ HASKOVIĆ EMIRA.

Član 2.

Doktor naveden u članu 1. ove Odluke dužan je da ustanovi nastup, vrijeme i uzrok smrti građanina i o tome izda zvaničan dokument.

Član 3.

Na ime naknade za izvršene us-

luge, doktoru će se plaćati mjesečni iznos u visini 100,00 KM.

Član 4.

Mandat imenovanim doktorima nadležnim za utvrđivanje nastupa smrti mimo zdravstvene ustanove traje počevši sa 01.01.2013. pa do isteka vijećničkog mandata Općinskog vijeća u ovom sazivu.

Član 5.

Odluka stupa na snagu danom usvajanja, a naknadno će biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

**Broj:02-02-1-06/13 PREDSJEDAVAJUĆI
30.01.2013.godine OPĆINSKOG VIJEĆA
Pale-Prača Ibrahim Komarica,s.r.**

156

Na osnovu člana 24. Statuta Općine Pale („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 19/07 i 11/08) i člana 81. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Pale („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 4/08), Općinsko vijeće Općine Pale-Prača, na IV redovnoj sjednici, održanoj dana 30.01.2013. godine, **d o n o s i :**

O D L U K U o subvencioniranju dijela troškova za registraciju obrta

Član 1.

Ovom Odlukom iz Budžeta Općine Pale-Prača za 2013. godinu, odobrava se izdvajanje novčanih sredstava za

subvencioniranje dijela troškova za registraciju obrta, po jednom obrtniku 300,00 KM.

Član 2.

Obrtnici koji iskoriste pravo na subvenciju iz člana 1. ove Odluke, obavezni su da se bave registrovanim obrtom najmanje godinu dana, u suprotnom će biti dužni da izvrše povrat subvencioniranih sredstava.

Obrtnici koji žele da odjave obrt prije proteka roka od godinu dana, isti neće moći odjaviti dok ne izvrše povrat subvencioniranih sredstava.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom usvajanja, a naknadno će biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

**Broj:02-02-1-10/13 PREDSJEDAVAJUĆI
3.01.2013. godine OPĆINSKOG VIJEĆA
Pale-Prača Ibrahim Komarica,s.r.**

157

Na osnovu člana 24. Statuta Općine Pale („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 13/07 i 14/08) i člana 83. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Pale („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 4/08), Općinsko vijeće Općine Pale, na svojoj IV redovnoj sjednici, održanoj dana 30.01.2013. godine, **u s v a j a:**

**O D L U K U
o usvajanju Plana ospozobljavanja
volontera sa visokom stručnom
spremom u Općini Pale-Prača
za 2013. godinu**

Član 1.

Ovom se Odlukom daje saglasnost na Plan ospozobljavanja volontera sa visokom stručnom spremom u Općini Pale Prača, za 2013. godinu.

Član 2.

Odluka stupa na snagu danom usvajanja, a naknadno će biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

**Broj:02-02-1-04/13 PREDSJEDAVAJUĆI
30.01.2013.godine OPĆINSKOG VIJEĆA
Pale-Prača Ibrahim Komarica,s.r.**

158

Na osnovu člana 14. stav 4. Zakona eksproprijaciji („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 70/07 i 36/10), člana 24. Statuta Općine Pale („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ broj: 19/07 i 11/08) i člana 81. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Pale („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ broj: 4/08), Općinsko vijeće Općine Pale-Prača, na svojoj IV sjednici, održanoj dana 30.01.2013. godine, **d o n o s i:**

**O D L U K U
o utvrđivanju javnog interesa
za izgradnju SRC „Kriva Draga“**

Član 1.

Ovom se Odlukom utvrđuje javni interes za za izgradnju Sportsko-rekreativnog centra „Kriva Draga“ na zemljištu označenom kao k.č. br.1246/3, po nomenklaturi „Sportski centar“ upisanom u p.l.br. 381, k.o. Mesići, površine 40.296 m².

U sklopu SRC će se nalaziti fudbalski stadion, teren za mali fudbal, staza za skijanje i drugi sportski tereni za koje se ukaže potreba.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom usvajanja, a naknadno će biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:02-02-1-07/13 PREDSJEDAVAJUĆI
30.01.2013.godine OPĆINSKOG VIJEĆA
Pale-Prača Ibrahim Komarica,s.r.

159

Na osnovu članova 63. i 83. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” br. 25/03), člana 24. Statuta Općine Pale (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde” br. 19/07 i 11/08) i člana 81. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Pale („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 4/08), Općinsko vijeće Pale-Prača, na svojoj IV redovnoj sjednici, održanoj 30.01. 2013. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U o utvrđivanju naknade za dodijeljeno građevinsko i ostalo zemljište društvene svojine, naknade za korištenje građevinskog i ostalog zemljišta i naknade za korištenje izgrađenog ostalog građevinskog zemljišta (rente) na kojem postoji pravo svojine, za 2013. godinu

Član 1.

Ovom se Odlukom utvrđuje visi-

na naknade za dodijeljeno građevinsko i ostalo zemljište u društvenoj svojini, kao i obaveza plaćanja naknade za korištenje ostalog građevinskog zemljišta na kojem postoji pravo svojine i naknade za korištenje izgrađenog građevinskog zemljišta (rente) na kojem postoji pravo svojine u 2013. godini.

Član 2.

Naknada za dodijeljeno zemljište određuje se u procentu od utvrđene prosječne cijene 1 m^2 izgrađenog stambenog prostora na području općine Pale-Prača, koji u 2013. godini iznosi 400,00 KM.

Član 3.

Naknada za dodijeljeno zemljište utvrđuje se prema zonama i to:

1. U prvoj stambeno-poslovnoj zoni 5% od prosječne cijene 1 m^2 izgrađenog stambenog prostora za tekuću godinu, što iznosi 20,00 KM po 1 m^2 .
2. U drugoj stambeno-poslovnoj zoni 4% od visine prosječne cijene izgrađenog stambenog prostora za tekuću godinu, što iznosi 16,00 KM po 1 m^2 .
3. U trećoj stambeno-poslovnoj zoni 3% od visine prosječne cijene 1 m^2 izgrađenog stambenog prostora za tekuću godinu, što iznosi 12,00 KM po 1 m^2 .
4. U četvrtoj stambeno-poslovnoj zoni 2% od visine prosječne cijene 1 m^2 izgrađenog stambenog prostora za tekuću godinu, što iznosi 8,00 KM po 1 m^2 .
5. U petoj stambeno-poslovnoj zoni 1% visine prosječne cijene 1 m^2 izgrađenog stambenog prostora za tekuću godinu, što iznosi 4,000 KM po 1 m^2 .

6. U šestoj stambeno-poslovnoj zoni 0,50% visine prosječne cijene 1 m² izgrađenog stambenog prostora za tekuću godinu, što iznosi 2,00 KM po 1 m².

Član 4.

Naknada za korištenje ostalog građevinskog zemljišta na kojem postoji pravo svojine utvrđuje se u procentu od 0,01% po 1m² zemljišta, od utvrđene prosječne cijene 1 m² izgrađenog stambenog prostora na području općine Pale-Prača za 2013. godinu.

Član 5.

Naknada za pogodnost korištenje izgrađenog ostalog građevinskog zemljišta na kojem postoji pravo svojine (rente) određuje se u procentu od utvrđene prosječne cijene 1 m² izgrađenog stambenog prostora na području Općine Pale-Prača, za 2013. godinu.

Član 6.

Naknada iz člana 5. ove Odluke utvrđuje se prema zonama i to:

1. U prvoj stambeno-poslovnoj zoni 6% od prosječne cijene 1 m² izgrađenog stambenog prostora za tekuću godinu, što iznosi 24,00 KM po 1 m² korisne površine stambenog i poslovnog prostora.
2. U drugoj stambeno-poslovnoj zoni 5% od visine prosječne cijene izgrađenog stambenog prostora za tekuću godinu, što iznosi 20,00 KM po 1 m² korisne površine stambenog i poslovnog prostora.
3. U trećoj stambeno-poslovnoj zoni

4% od visine prosječne cijene 1 m² izgrađenog stambneog prostora za tekuću godinu, što iznosi 16,00 KM po 1 m² korisne površine stambenog i poslovnog prostora.

4. U četvrtoj stambeno-poslovnoj zoni 3% od visine prosječne cijene 1 m² izgrađenog stambenog prostora za tekuću godinu, što iznosi 12,00 KM po 1 m² korisne površine stambenog i poslovnog prostora.
5. U petoj stambeno-poslovnoj zoni 2% visine prosječne cijene 1 m² izgrađenog stambenog prostora za tekuću godinu, što iznosi 8,00 KM po 1 m² korisne površine stambenog i poslovnog prostora.
6. U šestoj stambeno-poslovnoj zoni 1% visine prosječne cijene 1 m² izgrađenog stambenog prostora za tekuću godinu, što iznosi 4,00 KM po 1 m² korisne površine stambenog i poslovnog prostora.

Član 7.

Naknada za pogodnost korištenje izgrađenog ostalog građevinskog zemljišta na kojem postoji pravo svojine (rente), za objekte kod koih se vrši promjena namjene korištenja iznosi 50% visine naknade koja je propisana u članu 6. ove Odluke.

Član 8.

Ukoliko se za stambeni ili poslovni objekat ne može utvrditi korisna površina naknada iz člana 5. ove Odluke, utvrđuje se prema zonama i to:

- za prvu zonu u procentu od 0,6% od investicione vrijednosti objekta,

- za drugu zonu u procentu od 0,5% od investicione vrijednosti objekta,
- za treću zonu u procentu od 0,4% od investicione vrijednosti objekta,
- za četvrtu zonu u procentu od 0,3% od investicione vrijednosti objekta,
- za petu zonu u procentu od 0,2% od investicione vrijednosti objekta,
- za šestu zonu u procentu od 0,1% od investicione vrijednosti objekta.

Član 9.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ i stupanjem na snagu ove Odluke prestaje da važi Odluka o utvrđivanju naknade za dodijeljeno građevinsko i ostalo zemljište društvene svojine, naknade za korištenje ostalog građevinskog zemljišta i naknade za korištenje izgrađenog ostalog građevinskog zemljišta (rente) na kojem postoji pravo svojine za 2012. godinu (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 3/12).

**Broj:02-02-1-09/13 PREDSJEDAVAJUĆI
30.01.2013.godine OPĆINSKOG VIJEĆA
Pale-Prača Ibrahim Komarica,s.r.**

160

Na osnovu člana 76. stav 1. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” br. 25/03), člana 24. Statuta Općine Pale (“Službene novine Bosansko-podrinjsk-

og kantona Goražde” br. 19/07 i 11/08) i člana 81. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Pale („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 4/08), Općinsko vijeće Pal-Prača, na svojoj IV redovnoj sjednici, održanoj 30.01. 2013. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U o određivanju ostalog građevinskog zemljišta

Član 1.

Ovom se Odlukom određuje ostalo građevinsko zemljište označeno kao k.č. br.1246/3, po nomenklaturi „Sportski centar“ upisano u p.l.br.381, k.o. Mesici, površine 40.296 m².

Član 2.

Na zemljištu iz člana 1. ove Odluke planirana je gradnja sportsko-rekreacionog centra (fudbalski stadion, malo nogometno igralište, staza za skijanje i drugih sportskih terena za koje se ukaže potreba).

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

**Broj:02-02-1-05/13 PREDSJEDAVAJUĆI
30.01.2013.godine OPĆINSKOG VIJEĆA
Pale-Prača Ibrahim Komarica,s.r.**

161

Na osnovu člana 16. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu (“Službe-

ne novine FBiH”, br. 65/09), člana 24. Statuta Općine Pale (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 19/07 i 11/08) i člana 83. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Pale („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 4/08), Općinsko vijeće Općine Pale-Prača, na IV redovnoj sjednici, održanoj dana 30.01. 2013. godine, u s v a j a:

**Plan zaštite od požara
Općine Pale - Prača**

Sadržaj

1. LOKACIJA.....	3
2. VATROGASNE JEDINICE I OPREMA.....	3
2.1. Uključivanje vatrogasnih jedinica u akciju gašenja požara.....	4
2.2. Sistem koordiniranja i komandovanja.....	5
2.3. Zamjena vatrogasnih jedinica novim jedinicama.....	5
2.4. Uključivanje vatrogasnih jedinica izvan područja Općine.....	5
2.5. Uključivanje ŠPD u akciju gašenja požara	5
2.6. Uključivanje oružanih snaga BiH i Civilne zaštite.....	5
2.7. Oprema i vozila posebne namjene	6
2.8. Sredstva veze	6
3. SISTEM OSMATRANJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA.....	7
4. UKLJUČIVANJE PREDUZEĆA I SLUŽBI U AKCIJU GAŠENJA	7
4.1. Distributer električne energije.....	8

4.2. Uključivanje komunalnog preduzeća.....	8
4.3. Osiguranje vozila i mehanizacije....	8
4.4. Opskrba hranom i vodom.....	8
4.5. Služba prve pomoći.....	8

5. OBAVJEŠTAVANJE OPĆINSKIH RUKOVODIOCA.....	9
6. OBJEKTI I PROSTORI S POVEĆANOM OPASNOŠĆU OD POŽARA	9

1. LOKACIJA

Općina Pale - Prača nalazi se u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, u zapadnom dijelu, i udaljena je od Sarajeva 38 km, od Goražda je udaljena 42 km, a locirana je uz obale istoimene rijeke. Najveći dio stanovništva živi u dolinskom pojusu, a najveća teritorija Općine je brdsko-planinski dio koji sačinjavaju planinski svodovi planina Jahorina i Romanija, te brda Rajske vrh, Cerice, Vučija brda. Teritorija općine locirana je na nadmorskoj visini od 736 do 1344 metra.

Na teritoriji Općine postoje tri mjesne zajednice: Prača, Hrenovica i Vražalice, a Središte Općine je naselje Prača.

**2. VATROGASNE JEDINICE
I OPREMA**

4.1. Distributer električne energije.....8

Tabela 1.

Osnovno	Snage	Vozila i prostori
DVD Prača	5 vatrogasaca na bazi dobrovoljna vatrogasna jedinica bez profesionalaca	1. Navalno vozilo, naprtnjače i drugi ručni alat za gašenje požara, jedno terensko komandno vozilo, magacin i vatrogasni dom u Prači.

Tabela 2.

Najbliža profesionalna vatrogasna jedinica		
Teritorijalna vatrogasna jedinica Goražde	Ukupno vatrogasaca /ukupno 10 vartogasaca za prvi izlazak	Raspolaže sa cjelokuponom vatrogasnom tehnikom

Tabela 3.

Zapovjedna struktura	Naziv vatrogasnog društva	Adresa	Telefon
DVD Prača			
Komandir	Sulejman Omerović	Hrenovica b.b.	038 799 100
Teritorijalna vatrogasna brigada Goražde			
Komandir	Mustafa Geca	Šukrije Kukavice	038 221 326

2.1. Uključivanje vatrogasnih jedinica u akciju gašenja požara

DVD se uključuje u akciju gašenja požara po dojavi dežurne osobe u stanici policije, operativnom dežurstvu ili samoinicijativno od strane građana. Pri požaru većih razmjera aktiviraju se i dodatne snage.

Redoslijed uključivanja jedinica u akciju gašenja će biti promijenjen i ubrzan po broju jedinica i vatrogasaca u slučajevima nekontrolisanog ili ubrzanog razvoja požara.

Tabela 4.

Redoslijed uključivanja vatrogasnih jedinica u akciju gašenja požara					
	Aktivnost	Dojava/način	Jedinica/ tehnika	Broj ljudi	Napomena
1.	Dojava požara	Telefon, mobitel, sistemom bežične veze	DVD Prača	1	24-satna dostupnost zadužene osobe
2.	Uzbunjivanje komandira DVD	Telefon, mobitel, sistem bežične veze	DVD Prača, komandir	1	Ako je komandir nedostupan, uzbunjuje se pomoćnik općinskog načelnika za civilnu zaštitu.
3.	Uzbunjivanje odjeljenja DVD	Telefon, mobitel, bežični sistem veze, sirena	Odjeljenje DVD Prača, navalno vozilo	5	Vozač navalnog vozila i dva vatrogasca moraju poći odmah, ne čekajući puni broj, ostali moraju stići za njima.
4.	Intervencija	Telefon, mobitel, bežični sistem veze, sirena	Odjeljenje DVD Prača, navalno vozilo	5	Ostali vartogasci se priključuju aktivnostima odmah nakon dolaska i preuzimaju planirane poslove.
5.	Uzbunjivanje komandira teritorijalne vatrogasne jedinice Goražde	Telefon, mobitel, sistem bežične veze	Komandir Teritorijalne vatrogasne jedinice Goražde	1+10	Kod ubrzanog širenja Požara, a po procjeni Komandira.
6.	Uzbunjivanje snaga sa šireg područja	Telefon, mobitel, sistem bežične veze	Sastav civilne zaštite, ljudstvo ŠPD i Direkcije za šume BPK Goražde/dodata MTS i vozila opremljena za gašenje požara	20 i više	Pri vrlo velikim požarima komandir gašenja požara izvještaava općinskog načelnika, koji odlučuje o snagama koje se pozivaju i uključuju.

7.	Uzbunjivanje oružanih snaga BiH	Telefon, mobitel, sistem bežične veze	Profesionalna jedinica OS BiH / navalna vozila, helikopteri	20 i više	Pri vrlo velikim požarima, kada je neophodno i kada dodatne snage ne mogu lokalizovati požar, komandir gašenja požara izvještava općinskog načelnika, koji odlučuje o pozivanju oružanih snaga BiH, koje se pozivaju i uključuju u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu.
----	---------------------------------	---------------------------------------	---	-----------	---

2.2. Sistem koordiniranja i komandovanja

Akcijom gašenja komanduje komandir vatrogasne jedinice koja je prva započela s gašenjem.

Komandir dobrovoljne vatrogasne jedinice komanduje intervencijom do eventualnog dolaska teritorijalne vatrogasne jedinice, kad komandovanje preuzima komandir teritorijalne vatrogasne jedinice.

Odluku o dinamici uključivanja većeg broja jedinica u akciju gašenja donosi općinski načelnik ili osoba koju on ovlasti, a na prijedlog komandira intervencije.

Ako komandir vatrogasne intervencije ocjeni da raspoloživim sredstvima i snagama nije u mogućnosti uspješno obaviti intervenciju, o nastaloj situaciji odmah izvještava općinskog načelnika ili ovlaštenu osobu koju je ovlastio općinski načelnik, koja preuzima vođenje intervencije.

Tabela 5.

Odgovorne osobe za vođenje složenih operacija gašenja požara	
Općinski načelnik, Asim Zec	Telefon: 061 142 071
Pomoćnik načelnika za civilnu zaštitu, Munir Radača	Telefon: 062 279 476
Pomoćnik načelnika za geodetske, imovinskopopravne poslove, obnovu i razvoj, Šefko Mutapčić	Telefon: 061 487 859
Viši referent za vatrogastvo, Avdo Salispahić	Telefon: 062 506 836

2.3. Zamjena vatrogasnih jedinica novim jedinicama

Zamjena se vrši dovoženjem svježih snaga iz odmora. Snage koje sudjeluju u gašenju povlače se na odmor nakon četiri sata djelovanja, odnosno na osnovu procjene komandira intervencije u skladu sa ovim Planom i odluke komandira akcije gašenja (u slučaju da rukovodilac gašenja, t.j. komandir, procijeni da bi se u sljedećih pola sata ili sat vremena uspjelo ugasiti požar, nastavlja akciju s postojećim snagama). Izvlačenje snaga na odmor i dovođenje svježih snaga vrši se vozilima jedinica.

2.4. Uključivanje vatrogasnih jedinica izvan područja općine

Planom zaštite od požara predviđeno je uključivanje vatrogasnih snaga izvan područja općine za požare širih razmjera isključivo na osnovu procjene oOpćinskog načelnika ili osobe koju on ovlaсти, sve u skladu sa Kantonalnim Planom zaštite od požara i eksplozija. Prvi ostvareni kontakt u smislu ukazane potrebe za uključivanje Teritorijalne vatrogasne jedinice Goražde ostvaruje se sa načelnikom općine Goražde ili pomoćnikom načelnika Općine Goražde za civilnu zaštitu ili licem koje je ovlašteno za odobravanje upotrebe TVJ van teritorije općine Goražde.

Tabela 6.

Odgovorne osobe za uključivanje vatrogasnih jedinica van područja općine Pale - Prača.	
Općina Goražde, načelnik Općine Muhamed Ramović	Telefon: 061 481 999
Općina Goražde, pomoćnik načelnika za civilnu zaštitu	Telefon: 038 228 651

2.5. Uključivanje ŠPD i Kantonalne Uprave za šumarstvo BPK Goražde u akciju gašenja požara

Kod šumskih požara i požara otvorenih prostora, u akciju gašenja uključuju se ŠPD "Bosansko-podrinjske šume" Goražde i Kantonalna Uprava za šumarstvo BPK Goražde sa interventnom ekipom za izradu prosjeka i gašenje požara naprtnjačama i drugim priručnim sredstvima.

Tabela 7.

Odgovorne osobe za uvođenje dodatnih snaga za gašenje požara	
ŠPD Bosansko-podrinjske šume Goražde, direktor Kenan Kanlić	Telefon: 038 221 040
Kantonalna Uprava za šumarstvo BPK Goražde, direktor Esad Bardak	Telefon: 038 221 680

2.6. Uključivanje Oružanih snaga BiH i civilne zaštite

Uključivanje Oružanih snaga i civilne zaštite u akciju gašenja požara će se vršiti po planu i na zahtjev općinskog načelnika ili ovlaštene osobe koju ovlasti općinski načelnik.

Tabela 8.

Odgovorne osobe za uvođenje Oružanih snaga i civilne zaštite u operacije gašenja požara	
Općinski načelnik, Asim Zec	Telefon: 061 142 071
Pomoćnik načelnika za civilnu zaštitu, Munir Radača	Telefon: 062 279 476
Pomoćnik načelnika za geodetske, imovinsko-pravne poslove, obnovu i razvoj, Šefko Mutapčić	Telefon: 061 487 859
Viši referent za civilnu zaštitu, Avdo Salispahić	Telefon: 062 506 836

2.7. Oprema i vozila posebne namjene

Kod spašavanja povrijeđenih iz vozila u saobraćajnim nesrećama neophodna je upotreba specijalne opreme (makaze i razvrtač), a za spašavanje s visina nije predviđena posebna oprema zato što ne postoje objekti kod kojih bi se predvidjelo ovakvo spašavanje.

Angažiranje vatrogasnog helikoptera vrši se po zahtjevu općinskog načelnika ili osobe koju on za to ovlasti, a prema planu djelovanja i pokazateljima (indeksu) opasnosti od požara. Sistem pozivanja i upotrebe vatrogasnih helikoptera uređen je Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine FBiH“ br. 64/09).

2.8. Sredstva veze

Komunikacija među vatrogasnim jedinicama tokom akcije gašenja požara odvijat će se na postojećem kanalu određenom od strane RAK-a (Regulatorne agencije za komunikacije) za Općinu Pale - Prača ili mobitelom.

Tabela 9.

Komunikacija među vatrogasnim jedinicama		
Radiovezza	Sistem mobilne veze	UKV frekvencije
Mobitel	Sistem operatera u BiH	BH Telecom, M-tel, Eronet

3. SISTEM OSMATRANJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA

Dojava se vrši radiovezom (sistom radioveza) ili mobitelom tokom požarne

sezone u DVD Prača. Uzbunjivanje dobrovoljnih vatrogasaca vrši se ručnom stanicom i sirenom.

Tabela 10.

Sistem osmatranja	
Sekretar Mjesne zajednice Vražalice i Hrenovica, Edib Sipović	Tel.: 061 556 429
Sekretar Mjesne zajednice Prača, Juso Čolo	Tel.: 061 672 981
Lovočuvar pri Lovačkom društvu Rasoha Prača, Fahrudin Mulić	Tel.: 062 965 893
Sistem osmatranja Kantonalne Uprave za šumarstvo	Tel.: 038 221 680
Sistem osmatranja ŠPD BPŠ Goražde	Tel.: 038 221 040

Tabela 11.

Sistem dojave	
Općina Pale - Prača - Centar veze	Tel.: 038 799 100
Policjska stanica Prača	Tel.: 038 799 110
ŠPD Bosansko-podrinjske šume Goražde	Tel.: 038 221 040
Kantonalna direkcija za Šume BPK Goražde	Tel.: 038 221 680

4. UKLJUČIVANJE PREDUZEĆA I SLUŽBI U AKCIJU GAŠENJA

4.1. Distributer električne energije

Komandir vatrogasne intervencije po potrebi isključenja električnog napajanja objekta ili lokacije poziva dispečera elektrodistribucije.

Tabela 12.

Elektrodistribucija Goražde, služba za distribuciju električne energije	
Odgovorna osoba - dispečer elektrodistribucije	Tel.: 038 223 347

4.2. Uključivanje komunalnih preduzeća

Komandir vatrogasne intervencije po potrebi osiguranja povećanog protoka vode uključuje u akciju gašenja požara JKP Prača iz Prače.

Tabela 13.

JKP „Prača“, služba za distribuciju vode	
Odgovorna osoba - direktor Meho Brdarić	Tel.: 061 136 980

4.3. Osiguranje vozila i mehanizacije

Kod većih požara otvorenih prostora osiguravaju se teške građevinske mašine (buldožeri, rovokopači) radi izrade protupožarnih prosjeka i zapreka.

Tabela 14.

Organizacije – firme koje su određene za osiguranje otvorenih prostora	
JKP „Prača“, odgovorna osoba – direktor Meho Brdarić	Tel: 061 136 980

4.4. Opskrba hranom i vodom

Pri velikim intervencijama u trajanju preko 8 sati osigurava se opskrba gasitelja hranom i vodom. Preuzimanje i dopremu hrane i vode vrše vatrogasne jedinice ličnim snagama i sredstvima.

Tabela 15.

Organizacije – firme koje su određene za osiguranje zaliha hrane	
STR Čemaluša Prača	Tel.: 038 799 185
STR Šeher Prača	Tel.: 061 761 636
STR Samčo Hrenovica	Tel.: 061 106 326

4.5. Služba prve pomoći

Kod velikih požara (događaju se povrede ili nesreće) uključiti ekipu za prvu medicinsku pomoć (lijecnik, medicinski tehničar i vozač sanitetskog vozila) JU Dom zdravlja „Prača“.

Tabela 16.

JU Dom zdravlja Prača za osiguranje prve pomoći	
JU Dom zdravlja Prača – direktor Medo Žigović	Tel.: 038 799 020

5. OBAVJEŠTAVANJE OPĆINSKOG NAČELNIKA

Kad požar poprimi veće razmjere, komandir vatrogasne jedinice obavještava i upoznava općinskog načelnika i ovlaštene osobe Općine Pale – Prača sa situacijom na terenu.

Tabela 17.

Odgovorne osobe Općine Pale - Prača	
Općinski načelnik, Asim Zec	Telefon: 061 142 071
Pomoćnik načelnika za civilnu zaštitu, Munir Radača	Telefon: 062 279 476
Pomoćnik načelnika za geodetske, imovinsko-pravne poslove, obnovu i razvoj, Šefko Mutapčić	Telefon: 061 487 859
Viši referent za civilnu zaštitu, Avdo Salispahić	Telefon: 062 506 836

6. OBJEKTI I PROSTORI S POVEĆANOM OPASNOŠCU OD POŽARA

Objekti povećane opasnosti od požara locirani su u industrijskoj zoni Hrenovica. Radi se o privrednim objektima u kojima su locirane tri firme sa različitim poslovnim djelatnostima. Svaka registrovana firma u svom sastavu mora organizovati PPZ u skladu sa Zakonom.

Kada požar zahvati objekte sa povećanom opasnošću od požara, Komandir vatrogasne jedinice obavještava i upoznaje općinskog načelnika i ovlaštene osobe firmi koje djeluju u industrijskoj zoni i upoznava ih sa situacijom na terenu.

Tabela 18.

Odgovorne osobe firmi u industrijskoj zoni Hrenovica	
Ekoplod, d.o.o. Prača	Telefon:
Farma tovnih pilića, Ramiz Ćutuk	Telefon:

Broj:02-02-1-03/13
30.01.2013. godine
Pale-Prača

PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA
Komarica Ibrahim,s.r.

162

Na osnovu člana 4. stav 2. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Bosne i Hercegovine", broj: 12/03 i 34/03), člana 64. stav 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Bosne i Hercegovine", broj: 46/10), člana 24. Statuta Općine Pale ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 19/07 i 11/08) i člana 3. stav 3. Odluke o preu-

zimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja Javne ustanove dom zdravlja „Prača“ ("Službene novine Bosne i Hercegovine", broj: 11/12), Općinsko vijeće Pale-Prača, na svojoj IV redovnoj sjednici, održanoj dana 30.01.2013. godine, **d o n o s i :**

RJEŠENJE
o imenovanju Upravnog odbora
JU Dom zdravlja Prača

1. Za predsjednika i članove Upravnog odbora JU Dom zdravlja "Prača", na period od šezdeset dana, imenuju se:
 - Crnčalo Aida - predsjednik,
 - Imširović Sabina - član,
 - Ruhotina Sulfad - član.
2. Rješenje stupa na snagu osmog dana od dana objavljanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:02-34-1-11/13 PREDSJEDAVAJUĆI
30.01.2013.godine OPĆINSKOG VIJEĆA
Pale-Prača Ibrahim Komarica,s.r.

163

Na osnovu člana 24. Statuta Općine Pale ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 19/07 i 11/08) i člana 88. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Pale ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 4/08), Općinsko vijeće Općine Pale-Prača, na IV redovnoj sjednici, održanoj dana 30.01.2013.godine, **d o n o s i:**

**ZAKLJUČAK
o isplati jednokratnih
novčanih naknada za djecu rođenu
u 2013. godini**

Član 1.

Ovim Zaključkom utvrđuje se pravo na jednokratne novčane naknade, u iznosu od 200,00KM, za djecu rođenu u periodu od 01.01. do 31.12.2013.godine.

Član 2.

Pravo na naknadu iz člana 1. ovog Zaključka imaju porodice koje imaju

stalno mjesto boravka na području općine Pale-Prača.

Član 3.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom usvajanja, a naknadno će biti objavljen u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:02-02-1-12/13 PREDSJEDAVAJUĆI
30.01.2013.godine OPĆINSKOG VIJEĆA
Pale-Prača Ibrahim Komarica,s.r.

164

Na osnovu člana 66. Zakona o građevinskom zemljištu u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj:25/03), člana 24. Statuta Općine Pale ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 19/07 i 11/08) i člana 81. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Pale ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 4/08), Općinsko vijeće Općine Pale-Prača, na IV redovnoj sjednici, održanoj dana 30.01.2013.godine, **d o n o s i:**

**O D L U K U
o utvrđivanju prosječne cijene 1m²
izgrađenog stambenog prostora za
2013.godinu, na području Općine Pale**

Član 1.

Utvrđuje se prosječna cijena 1m² izgrađenog stambenog prostora za 2013. godinu, na području Općine Pale, u visini od **400,00 KM.**

Član 2.

Utvrđena cijena izgrađenog sta-

mbenog zemljišnog prostora iz člana 1. Ove Odluke služi kao osnovica za izračunavanje pogodnosti zemljišta (rente), naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište ovisno o zonama zemljišta utvrđenih posebnom Odlukom, za utvrđivanje naknade 1m² izuzetog građevinskog zemljišta i procjene vrijednosti nekretnina.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.“

**Broj:02-1-08/13 PREDSJEDAVAJUĆI
30.01.2013.godine OPĆINSKOG VIJEĆA
Pale-Prača Ibrahim Komarica,s.r.**

S A D R Ž A J

120	Presuda, Broj:U-39/11 od 06.11.2012.godine (srpski jezik).....	129
120	Presuda, Broj:U-39/11 od 06.11.2012.godine (hrvatski jezik).....	139
120	Presuda, Broj:U-39/11 od 06.11.2012.godine (bosanski jezik).....	148
121	Ukaz o proglašenju Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći.....	157
122	Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći.....	157
123	Ukaz o proglašenju Zakona o Izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom.....	167
124	Zakona o Izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom.....	167
125	Ukaz o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi grba i zastave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.....	170
126	Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi grba i zastave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.....	170
127	Odluka o prijedlogu za imenovanje Ministra za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice u Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.....	172
128	Odluka o prijedlogu za imenovanje Ministra za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline u Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.....	173
129	Odluka o potvrđivanju ministara u Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..	173
130	Odluka o davanju saglasnosti na Statut Univerzitetsko kliničkog Centra Sarajevo, broj:129/12 od 10.08.2012.godine.....	174
131	Odluka o davanju objekata bivše kasarne „Šišeta“ privrednom društvu Javnom preduzeću „Bosansko-podrinjske šume“ d.o.o. Goražde na privrmeno korištenje.....	175

132	Odluka o davanju saglasnosti za plaćanje računa broj:RN-0345/12.....	175
133	Rješenje o utvrđivanju oznaka za organe Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za vođenje osnovnih i pomoćnih evidencija o predmetima i aktima u 2013.godini..	176
134	Odluka o davanju saglasnosti zaplaćanje računa broj:>RN-0346/12.....	177
135	Odluka o davanju saglasnosti JU „Centar za socijalni rad Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ za raspisivanje Javnog oglasa za prijem zaposlenika na određeno vrijeme do povratka zaposlenice sa porodiljskog odsustva.....	178
136	Odluka o davanju saglasnosti za raspisivanje Oglasa za prijem zaposlenika.....	179
137	Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju Kriterija za finansiranje sporta iz javnih sredstava kojima se podstiče obavljanje sportskih djelatnosti na nivou Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.....	179
138	Odluka o davanju saglasnosti Premijeru Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za potpisivanje Anexa-1 osnonog Ugovora za izradu Prostornog plana za područje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2008-2018.godina i izrada Studije ranjivosti prostora Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.....	181
139	Rješenje o imenovanju komadanta, načelnika i članova Kantonalnog štaba civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.....	181
140	Odluka o mjerama na poboljšanju standarda života stanovnika Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u 2013.godini.....	182
141	Odluka o prihvatanju amandmana poslanice Sabine Gušo na Prijedlog Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći.....	185
142	Odluka o djelimičnom prihvatanju Amandmana poslanice Sevde Popović.....	186
143	Odluka o prihvatanju Amandmana poslanika Borović Mensuda.....	186
144	Odluka o neprihvatanju Amandmana poslanika Damira Žuge.....	187
145	Odluka o utvrđivanju amandmana na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom....	187
146	Kriterije za imenovanje članova Upravnog i Nadzornog odbora Službe za zapošljavanje BPK-a Goražde.....	188
147	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu.....	189
148	Rješenje, broj:UP-1:05-05-1/13 od 22.01.2013.godine.....	190
149	Rješenje, broj:UP-1:05-05-2/13 od 23.01.2013.godine.....	192
150	Rješenje o prestanku rada udruženja.....	195
151	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima, načinu i kriterijima za odobravanje jednokratne novčane pomoći borcima i članovima njihovih porodica Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.....	196
152	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izgradnji nišana-nadgrobnih spomenika šehidima i poginulim borcima i drugih spomen obilježja.....	196
153	Odluka o utvrđivanju Programa mjera zaštite stanovništva od zaraznih bolesti-dezinfekcija, dezinfekcija, deratizacija- na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde 2013.godine.....	198
153a)	Program provođenja obavezne preventive dezinfekcije, dezinfekcije, deratizacije na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde 2013.godine.....	199
154	Program rada Općinskog vijeća Pale-Prača za 2013.godinu.....	213
155	Odluka o imenovanju doktora medicine nadležnih za utvrđivanje nastupa smrti.....	219
156	Odluka o subvencioniranju dijela troškova za registraciju obrta.....	219
157	Odluku o usvajanju Plana osposobljavanja volontera sa visokom stručnom spremon u Općini Pale-Prača za 2013. godinu.....	220

158	Odluka o utvrđivanju javnog interesa za izgradnju SRC „Kriva Draga“	220
159	Odluku o utvrđivanju naknade za dodijeljeno građevinsko i ostalo zemljište društvene svojine, naknade za korištenje građevinskog i ostalog zemljišta i naknade za korištenje izgrađenog ostalog građevinskog zemljišta (rente) na kojem postoji pravo svojine, za 2013. Godinu.....	221
160	Odluka o određivanju ostalog građevinskog zemljišta.....	223
161	Plan zaštite od požara Općine Pale-Prčača.....	223
162	Rješenje o imenovanju Upravnog odbora JU Dom zdravlja Prača.....	232
163	Zaključak o isplati jednokratnih novčanih naknada za djecu rođenu u 2013. godini..	233
164	Odluka o utvrđivanju prosječne cijene 1m ² izgrađenog stambenog prostora za 2013. godinu, na području Općine Pale.....	233